

ZLATARSKE Iškričice

Školski list učenika
OŠ Ante Kovačića Zlatar i
područnih škola u Donjoj
Batini i Martinšćini
BROJ 62 | RUJAN 2020.

ISSN 1849-1820 | 30 kuna

TEMA BROJA

SVIJET INFLUENCERA

IZDVAJAMO UČENICIMA NAJPOPULARNIJI otrovni_brslijan

NAŠ RAVNATELJ OTEO NAJBOLJI NOGOMETNI DUO HERMESA

ZAGORSKI UČITELJ UZEO ČAK TRI PORINA

OSOBA BROJA ŽUPNIK KOJI PLEŠE, PUCA, JAŠE I FEJSA

PODLISTAK SVE O KORONI NAGRADNA IGRA

DAR ČITATELJIMA ISKRIČAVI BLOK ZA PISANJE

ISKROKOVAČNICA
ZLATARSKIH ISKRICA
BROJ 62, GODIŠTE: LXII.
ŠKOLSKA GODINA 2020./21.
ZLATAR, RUJAN 2020.
Zlatarske Iskrice
Školski list učenika OŠ Ante Kovačića Zlatar
i područnih škola u Donjoj Batini i Martinšćini
ISSN 1849-1820

Nakladnik: OŠ Ante Kovačića, Zlatar
Vladimira Nazora 1, 49250 Zlatar
tel.: 049/466-832
e-pošta: ured@os-akovacica-zlatar.skole.hr
mrežna stranica: www.os-akovacica-zlatar.skole.hr

Za nakladnika: ravnatelj Marijan Posarić, prof.

Glavni urednik: Ivano Štahan (7.b)

Odgovorni urednik: Denis Vincek, stručni suradnik knjižničar mentor

Novinari: Martin Brčić (3.a), Fran Forko (3.a), Erik Vidović (3.a),
Martin Kljak (7.b), Bruno Strelar (7.b), Ivano Štahan (7.b), Veronika
Krsnik (7.c), David Bezak (8.a), Karla Bingula (8.a), Petra Kulfa (8.a),
Matija Mikulec (8.a), Kristijan Pavić (8.a), Monika Stažnik (8.a), Iva
Škreb (8.a), Igor Štahan (8.a), Tomo Valjak (8.a)

Suradnica: Iva Pribolšan

Mentor: Denis Vincek, stručni suradnik knjižničar mentor

Lektori: Marijan Posarić, Denis Vincek

Grafički urednik (dizajn i grafičko oblikovanje): Matija Mikulec, 8.a
Autor fotografije na naslovnoj stranici na kojoj je otrovn_brsilan,
najpopularnija influencerica među učenicima predmetne nastave

OŠ Ante Kovačića, Zlatar: Marko Hanžeković/Photo Adria
Fotografi: Kristijan Pavić (8.a), Igor Štahan (8.a), Tomo Valjak (8.a)
Korištene su fotografije iz objava influencera koje predstavljamo u
listu.

Ilustratorica horoskopa: Nika Grzelja (8.a, šk. god. 2017./18.)

Tisk: Mali Ivica, Copy-Print Centar (Zagreb)

Naklada: 150 primjeraka

Cijena: 30 kuna

Sponzor nagradne igre i u ovom broju Zlatarskih Iskrice je Croatia Records. Nagradno pitanje je nabrojiti tri skladbe J. R. Augusta s nosača zvuka koji je objavila tvrtka Croatia Records. Svoje odgovore donesite u školsku knjižnicu.

SADRŽAJ

Izdvojeno 4

4 Iskrice na LiDraNu 2020. ponovno proglašene superiornima, a osvojile i dva zlata Jutarnjeg lista

Vremeplov 6

TEMA broja 8

8 Na društvenim mrežama prate ih milijuni ljudi. Uz kavu se priča o njima, a tebi su nepoznana?

12 Svi đaci od 5. do 8. razreda zlatarske osnovne škole prate influencere. Najviše ih gledaju na YouTubeu

14 Leonardo Rihtarić imao je 2016. svoj kanal na YouTubeu

14 Što oni misle o influencerima...

16 Na svom profilu vidim gomilu uspomena i emocija. Lajkovi su mi ipak u drugom planu

20 Influencer koji danas živi od prodaje fotografija sa svojih brojnih putovanja

22 Što kad se influencer pretvori u muktaroga

23 Gaseri i hejteri. Flex i vrijeđanje. Provociraju li nas influenceri?

Oni su najbolji 24

24 Sa svojim pomagačima ravnatelj naše škole oteo Bajsića i Karla, najbolji nogometni duo iz Hermesa

26 Snimili jednominutni spot i dobili Airbus 320

30 Kad se nogomet pretvori u krimić ili Kako smo s našom Otmicom završili na filmskoj reviji u Sisku

32 Josipu Stužiću nagrada i pohvalnica, a njegovoj mentorici i knjižnici vrijedne knjige na dar

33 Naslikao svoju učiteljicu i dobio nagradu od Smiba

33 Našim đacima čak tri od četiri glavne nagrade

34 Matija Mikulec sa slikom crkve u Zlataru donio svom gradu novu razglednicu

36 U Koprivnici na 12. fotografskom salonu pohvaljen češki Cvjetni sat

37 Josipu prvo, a Karli drugo mjesto u državi

37 Veronika Krsnik podijelila prvo mjesto u kategoriji Megadabar u izrazito oštrot konkurenciji

38 Iva Škreb iz 8.a svojim znanjem i brzinom osvojila treće mjesto

39 Hrvatskom ratniku Matije Mikulca bronca na domoljubnom literarnom natječaju "Velimir Đerek Sokol" – Srce za Hrvatsku

Podlistak: Sve o koroni

Junaci iz naše škole 40

40 Volim školu i sve izazove, ali ipak najviše volim nestati u prirodi i u dahu pročitati neku dobру knjigu

42 Mlada nogometna nada iz Ratkovca već godinu i pol igra u 1. HNL središte

Reportaže 44

44 Napraviti časopis na Instagramu bio je naš zadatak u Češkoj

48 Učenici učili, ali i uživali u ljepotama Baleara

Dobro je znati 49

49 Kako možete pomoći osobi sa slomljenom nadlakticom? Treba imobilizirati ruku

49 Martinove palačinke

Zanimljivosti 50

50 Josip Hunjak (67) je 1995. kupio par paunova. Danas u njegovu zoološkom vrtu sretno živi 250 životinja

52 TikTok u četiri godine instalirala je milijarda ljudi željnih zabave

54 Njemačka i ostatak svijeta ponovno su pred izazovima. Pitali su nas, što mi mladi danas očekujemo od njih

Osoba broja 56

56 Župnik vegetarijanac, jaše konja, folklorаш, žestoki navijač Vatrenih, na Fejsu je, puca iz kubure, redovito prenosi svete mise live

Nepoznati, a pristupačni 60

60 Leptir iz Marije Bistrice prva nagrada na Trienalu zagorskog suvenира

Poznati i pristupačni 62

62 Učitelj engleskog iz Klanjca ove godine uzeo čak tri Porina

Kultura 64

64 Tko pjeva zlo ne misli na kazališnim daskama dostojan je nasljednik kulnog filma iz 1970.

66 Kreativno razmišljanje može riješiti (gotovo) sve probleme koji nam se pojavljuju u životu

Moda 68

68 Dečki, evo kako sportski outfit nositi sa stilom!

Iva odgovara 70

70 Imaš ozbiljan problem? Piši nam i savjet ti stiže!

Zvjezde govore 72

72 Horoskop za školsku godinu 2020./21.

Naši osmaši 74

Dragi čitatelji!

Influenceri. Oni su tu, na svim društvenim mrežama. Svatko od nas ima svog omiljenog influencera ili influencericu. Ne prođe dan, a da na YouTubeu, Instagramu ili TikToku ne provjerimo što su novo objavili. Neki od njih to čine radi toga da bi bili popularni, drugi od toga žive reklamirajući različite proizvode ili usluge, a ima i onih koji žele mukte jesti ili ljetovati. Ovo zadnje nije samo trend u svijetu nego i kod nas, pa i o tome pišemo. Razotkrivamo i analiziramo taj svijet influencera i podsjećamo vas na to da kritički promislite o svakoj njihovoj objavi. Broj 62 napravili smo u malo neobičnim uvjetima jer je od 16. ožujka do kraja lipnja bila nastava na daljinu. Željeli smo da u Zlatarskim Iskricama ostane i trag tog vremena, stoga smo podlistak posvetili onome što nas je natjerala na online nastavu. Tijekom karantene naši su novinari vodili dnevnike i s vama podijelili svoja promišljanja, strahove i doživljaje. Korona. Da. Uz obrazovni i informativni dio o tom novom virusu koji nam se dogodio, najradije bismo da nam u sjećanju ostanu samo šale koje su nam pomagale da prebrodimo teške trenutke, pa smo izbor najboljih memova prikazali na duplerici. U listu, naravno, donosimo i naše rubrike koje su već ubočajene. Razgovarali smo i s učiteljem engleskog iz Klanjca koji je osvojio čak tri Porina. Osoba broja je jedan župnik koji je vegetarijanac, ima konja kojeg jaše, pleše folklor, puca iz kubure, aktivan je na Facebooku, prenosi live svete mise, strastveni je navijač Vatrenih... i još mnogo toga. Otkrili smo i posjetili zoološki vrt s 250 životinja, koji je samo dva kilometra udaljen od naše škole. Predstavljamo TikTok i istražili smo zašto je stekao tako brzo veliku popularnost. Naša modna kritičarka u ovome broju daje savjete dečkima. Nabildano tijelo i six-pack da, ali sportski outfit treba sve to izazovno skrivati. Razgovarali smo i s našim ravnateljem – ali ni riječi o školi, nego o tome kako se on (s)našao u ulozi otmičara. Uz Iskrice svaki čitatelj dobiva na dar blok za pisanje, a tu je i nagradna igra. Uživajte u čitanju!

Uvački

Naš urednik

TRADICIJA I 61. BROJ LISTA OSNOVNE ŠKOLE ANTE KOVAČIĆA ZLATAR ZARADIO JE**NAJBOLJE OCJENE NA DVA RAZLIČITA NATJEČAJA U KATEGORIJI OSNOVNIH ŠKOLA**

Iskrice na LiDraNu 2020. ponovno proglašene superiornima, a osvojile i dva zlata Jutarnjeg lista

Prvi red: Damjan Bajšić, Patrik Delija, Tomo Valjak, glavni urednik Zlatarskih Iskrice broj 61 Matija Mikulec, Paula Sviben, Karla Bingula, Veronika Krsnik, Ivano Štahan, Martin Kljak. Drugi red: ravnatelj i lektor Marijan Posarić, odgovorni urednik Denis Vincek. Na spravama: Igor Štahan i Karlo Sviben.

Piše:
Igor Štahan, 8.a

Nakon što su Zlatarske Iskrice broj 59 osvojile prvo mjesto na natječaju Jutarnjeg lista "Biramo najbolji školski list" u kategoriji tiskanih osnovnoškolskih listova, a broj 60 pozvan na državnu razinu LiDraNa 2019. te osvojio broncu Jutarnjega, uspjeh se ponovio i ove godine.

Završnica online

Broj 61 pozvan je na Državnu smotru LiDraNo 2020. Tako je odlučilo Državno povjerenstvo za školske listove u kojemu su Marko Baus, dizajner

iz Zagreba, mr. sc. Neven Kepeski, urednik Modre laste iz Zagreba, i Anita Šojat, profesorica iz OŠ Ljudevita Gaja iz Osijeka. Zbog pandemije uzrokovane koronavirusom državna je razina održana online, pa je tako Matija Mikulec, glavni urednik broja 61, umjesto tri proljetna dana na moru, proveo cijeli dan (Matijin je samostalni novinarski rad također pozvan na državnu razinu LiDraNa, op. a.) u školskoj knjižnici OŠ Ante Kovačića Zlatar gdje su on i njegov mentor, stručni suradnik knjižničar Denis Vincek, sudjelovali na okruglom stolu u CARNetovoј Adobe prostoriji i tako nazočili završnici Smotre literarnog, dramskog i novinarskog stvaralaštva LiDraNo 2020.

– Zlatarske Iskrice su časopis koji iz godine u godinu kontinuirano emitira jednu visoku kvalitetu kada je riječ o svladavanju svih novinskih formi te visoku kvalitetu kada, općenito, analiziramo školski list kao medijski format.

Iskrice kao primjer

Iskrice su superiorni list, s odličnim naslovima. Naslovi i, zapravo, sva oprema u tom časopisu proaktivni su i uspješno uvlače čitatelja, baš tako, uvlače u tekst i ne može se dogoditi da čitatelj zabiće tekst. Riječ je o odličnom primjeru kako oprema treba izgledati i bilo bi dobro da se svi sudionici LiDraNa koji produciraju školske liste povežu i da Iskrice, ako je to ikako moguće, budu svima

dostupne – da svi vide kako je to uspješno riješeno u njima. Čestitke glavnom uredniku Matiji Mikulcu i voditelju Denisu Vincetu na još jednoj uspješno odraćenoj godini – rekao je, među ostalim, član Državnog prosudbenog povjerenstva za školske liste Neven Kepeski.

Osim na LiDraNu, list zlatarskih osnovnoškolaca briljirao je i na ovogodišnjem natječaju Jutarnjeg lista "Biramo najbolji školski list". Učenici su na natječaj poslali tiskano, ali i digitalno izdanje koje su kreirali na platformi Google Sites, i u objema kategorijama osvojili su prvo mjesto. Matija Mikulec urednik je i digitalnog izdanja, a spomenimo i to da su Zlatarske

Naša učiteljica Ankica poticala nas je već u četvrtom razredu da pišemo za Iskrice. Neke onda primi pubertet, a ja bih uvijek našao vrijeme za loptu, cure i pisanje. Biti urednik je čast, ali i jako velik posao.

IVANO ŠTAHAN
glavni urednik broja 62

Iskrice Online prvi digitalni osnovnoškolski list u Krapinsko-zagorskoj županiji uopće. O najboljim školskim listovima odlučivao je žiri od osam članova redakcije Jutarnjeg lista: zamjenik glavnog urednika Nino Đula, voditelj grafičke redakcije Darko Novak, urednik Jutarnjeg 2 Tomislav Novak, urednik rubrike kultura Dalibor Šimpraga, urednik Magazina Ivica Buljan, urednica magazina Like! Lana Mindoljević, zamjenik urednika Jutarnjeg.hr Dražen Arapović te urednica magazina Svet Pavica Knezović Belan.

– Zlatarske Iskrice, list OŠ Ante Kovačića, dobro je poznat našim čitateljima.

Postojana kvaliteta

List je promjenio urednika, ovaj broj uredio je Matija Mikulec, ali kvaliteta je zadržana, kako novinarskih uradaka tako i grafičkog oblikovanja. Tema broja im je zdrava prehrana, donose priče o osmašu koji Rubikovu kocku slaže za 60 sekundi te učiteljici koja je u slobodno vrijeme

Po priče za list idemo na teren jer pravo novinarstvo ne smije nikako biti kancelarijski posao. Školska knjižnica mjesto je gdje se okupljamo i gdje se rađaju ideje, a na kraju u njoj i dizajniramo te prelamamo list.

MATIJA MIKULEC
glavni urednik broja 61

me – bajkerica. Uza standarde rubrike 'Iva odgovara', njihovu verziju Dear Deidre, horoskop, recenzije filmova i kazališnih predstava, bave se i modom, a intervjui im je dao i Rene Bitorjac – pobjednički list opisao je urednik J2 Tomislav Novak.

Kao 'pravi' portal

– U digitalnoj konkurenциji osnovnih škola oduševio nas je list Zlatarske Iskrice Online. Osim raskošnim sadržajem, osvojili su nas i nekim tehničkim, odnosno dizajnerskim rješenjima, kojih se ne bi postidjeli ni neki 'pravi' novinarski portal – rekao je Dražen Arapović s weba Jutarnjeg lista.

Učenici su pokazali kreativnost i umijeće prepoznavanja pravih novinarskih tema, žanrova i formata te s tiskanim i digitalnim izdanjem Zlatarskih Iskrice dokazali da se i u otežanim uvjetima mogu postići daleko iznadprosječni rezultati, istaknuli su, među ostalim, članovi žirija Jutarnjeg lista.

Matija Mikulec

36 **JUTARNJI2**
UREDNIČKI ŽIRI JUTARNJEG LISTA ODABRAO JE ČASOPISE I V

EUROPSKA PRIJESTOLNICA
KULTURE
2020

DRUGAčiji

CENER

Vršnjacičko nasilje

NAJBOLJI ŠKOLSKI LISTOVI 2019./20.

I u otežanim uvjetima zbog štrajka i pandemije učenici su pokazali kreativnost i prepoznavanje pravih novinarskih tema, žanrova i formata

IZBOR JUTARNJEG LISTA I HEP-a za najbolji školski list godine

HEP

Jutarnjekult

Uz tiskano izdanje, koje zlatarski osnovnoškolci samostalno dizajniraju i prelamaju u školskoj knjižnici do pdf-datoteke koju nose u tiskaru, ove su godine na platformi Google Sites izradili i Zlatarske Iskrice Online, prvi digitalni osnovnoškolski časopis u Krapinsko-zagorskoj županiji. Taj prvijenac osvojio je žiri Jutarnjega raskošnim sadržajem i tehničkim, odnosno dizajnerskim rješenjima

Vremeplov

Najveća zlatarska priredba održana je 50.,
jubilarni put. U broju 60 Zlatarskih Iskrice
opisali smo kako su Dani kajkavske riječi
nastali iz događanja vezanih uz naš list

Priredio:
Ivano Štahan, 7.b

Zadnje srijede u veljači odjenuli smo ružičaste
majice u znak prevencije vršnjačkoga nasilja

RUJAN

Prvi dan nastave počeo je, već tradicionalno, podizanjem hrvatskoga barjaka. Uza zvukove Lijepe naše i školski zbor, ta je čast pripala Tomi Valjaku iz 8.a razreda.

Učenici naše škole, odjeveni u bijele majice, obilježili su Hrvatski olimpijski dan. Bijela boja olimpijske zastave simbol je poštene igre, priateljstva i mira.

Folklorna skupina Cvrgudan sudjelovala je i ove godine u kulturno-umjetničkoj manifestaciji Pozdrav kaju u sklopu Tjedna kajkavske kulture u Krapini. Osvojili su treću nagradu.

LISTOPAD

Obilježili smo Dane kruha i Dane zahvalnosti za plodove zemlje. Pogađate, ukusnih kolača bilo je kao u prići.

STUĐENI

Ove smo godine prvi put sudjelovali u Županijskom čitanju naglas. Josip Stužić iz 3.a osvojio je treće mjesto, a Karla Bingula iz 8.a bila je četvrta. Natjecalo se 25 sudionika.

Ponosno su učenici Područne škole Martinšćine u nedjelju uoči Martinja uzviknuli u svojoj kapelici: "V mojoj selu Martinšćini čuje se kaj." Time su počeli s proslavom zaštitnika sela sv. Martina.

PROSINAC

Na Večeri matematike sudjelovala su 152 učenika. Nagradene su matematičarke Tena Gučin iz 2.a i Veronika Krsnik iz 7.c razreda.

SIJEĆANJ

U humanitarnoj adventskoj akciji "Pridruži nam se i ti – svoje srce ispluni!" skupili smo namirnice i higijenske potrepštine za građane Vukovara u potrebi, koje su osmaši na terenskoj nastavi u Gradu Heroju predali gvardijanu i župniku Župe sv. Filipa i Jakova fra Ivici Jagodiću.

VELJAČA

Sponzor nagradne igre u prošlom broju Iskrice bio je Croatia Records. Nagradno pitanje bilo je nabrojiti albume koje je objavila ta tvrtka, a pjevačica je Mia Dimšić. Među odgovorima koji su pristigli u školsku knjižnicu, slučajnim odabirom nosačima zvuka Mije Dimšić nagrađeni su Noa Emanuel Dominić i Franka Kotolenko, oboje iz 3.a.

OŽUJAK

Zbog pandemije uzrokovane koronavirusom počela je 16. ožujka nastava na daljinu.

TRAVANJ

Lice knjige bila je tema ovogodišnjega fotografskog natječaja koji organizira Gradska knjižnica Požega. Zapožena je fotografija nastala na predlošku knjige Šutiranje glavom, koju je snimila Lorena Bajšić iz 6.b razreda.

SVIBANJ

Učenici od 1. do 4. razreda vratili su se u školu u ponедjeljak, 25. svibnja, nakon deset tjedana nastave na daljinu. Učenici viših razreda, odlučeno je, završit će nastavnu godinu – online.

LIPANJ

Zadnji dan nastave, 26. lipnja, hrvatski barjak spustili su Luka Kurtanjek iz 4.a i Petar Sviben iz 4.b razreda.

Školska godina 2019./20.

Učenici 3.b vježbali su na gimnastičkoj lopti

Večer uoči 18. studenoga – Dana sjećanja na žrtvu Vukovara, naši su učenici i ove godine

upalili lampaše ispred zlatarske župne crkve i pomolili se u spomen na sve vukovarske žrtve

Ravnatelj Marijan Posarić proglašio je učenicima generacije

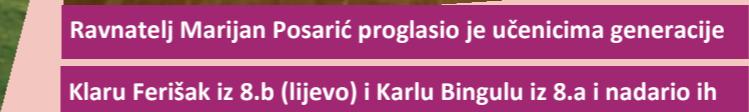
Klaru Ferišak iz 8.b (lijevo) i Karlu Bingulu iz 8.a i nadario ih

3

Učenici 1.a učili su kako se pravilno peru i četkaju zubi

ZLATARSKE Iskrice, br. 62, rujan 2020.

Na društvenim mrežama prate ih milijuni ljudi. Uz kavu se priča o njima, a tebi su nepoznаница?

Danas čak 3,5 milijarde ljudi ima profile na YouTubeu, Instagramu, TikToku, Twitteru i Facebooku... Riječ je o čak 46 posto svjetske populacije. Plodno tlo za influencere

Razgovarao:
Martin Kljak, 7.b

Tko su to influenceri? Zna li se tko je bio prvi influencer? Gdje se influenceri danas javljaju? Zašto rade to što rade? Tko ih i zašto prati? Kolik je, uopće, njihov utjecaj na nas mlađe?

U svijet influencera uvodi nas Katarina Blažina Mukavec, magistra komunikologije, koja radi kao koordinatorica projektnih aktivnosti u Društvu za komunikacijsku i medijsku kulturu. DKMK kao udruža djeluje na području

medijske pismenosti te su dosad putem predavanja, radionica i webinara educirali više od 27.000 učenika, roditelja i odgojno-obrazovnih djelatnika, ali i svih zainteresiranih – jer svi mi živimo okruženi medijima. Za Zlatarske Iskrice govorio o svijetu influencera koji su danas neizostavni dio svake priče o društvenim mrežama i virtualnom svijetu, temama o kojima ona i njezini suradnici iz DKMK-a razgovaraju s učenicima prilikom posjeta školama. Kako smo došli do naše sugovornice? Zapravo, jako lako. Naša škola surađuje već sedam godina s Udrugom Pragma i DKMK-om sudjelujući svake godine u izboru najboljih novinarskih radova koji promiču vrijednosti obrazovanja. Ove smo godine na dodjeli nagrada koja je zbog pandemije koronavirusa bila upriličena putem Zooma pitali predsjednice tih udruga Nedjeljka Markovića te Danijela Labaša i Igora Kanižaja sa studija Novinarstva da nam preporuče nekoga za razgovor o temi influenceri. Već kasno poslijepodne javila nam se naša sugovornica, koja je pristala biti uvodničarkom u temu ovoga broja našega školskog lista.

1. Tko su to influenceri?

Influenceri su osobe koje su stekle slavu zahvaljujući svojem interesu, znanju ili vještina u nekom specifičnom području te koje kroz učestale objave na društvenim mrežama stvaraju širok krug pratitelja. S obzirom na to da 3,5 milijarde ljudi ima profile na društvenim mrežama, odnos-

DONOSIMO BAŠ SVE O INFLUENCERIMA

no riječ je o čak 46 posto svjetske populacije, influenceri danas mogu doseći zaisata velik broj ljudi. Možemo ih podijeliti na:

- nanoinfluencere – imaju mali broj pratitelja (do 1000) ali često su vrlo stručni u nekom području.
- megainfluencere – najčešće celebrityji, imaju više od milijun pratitelja,
- makroinfluencere – od 40.000 do milijun pratitelja,
- mikroinfluencere – obični ljudi koji su postali popularni, s 1000 do 40.000 pratitelja,

2. Može li se za nekoga reći da je bio prvi influencer?

Neki izvori navode kako pojmu influencera možemo pratiti još u srednjem vijeku kada su se moćnici koristili svojim položajima kako bi utjecali na ljudе (eng. influ-

ence znači utjecaj). Već početkom 20. stoljeća zabilježene su različite poznate osobe za koje je s vremenom uvriježen izraz celebrity, koji se zbog utjecaja engleskog jezika uvukao i u naš jezik. Već ti prvi celebrityji promovirali su određene proizvode. Primjerice, Coco Chanel i dandanas slovi kao jedna od najutjecajnijih osoba u svijetu mode. Danas, s pojavom društvenih mreža, a posebice Instagrama, influenceri su se počeli pojavljivati u obliku u kakvom ih mi poznajemo. Na početku su to također bili poznati sportaši, glumci i stručnjaci iz određenih područja, dok su se s vremenom i različiti anonimni pojedinci sa svojim objavama probili u svijet poznatih. Nije više neobična pojava kad otkrijete da je vaš susjed influencer.

3. Na kojim se sve društvenim mrežama javljaju danas influenceri?

Influenceri su prisutni na većini društvenih mreža. Najviše ih možemo pronaći na YouTubeu, Instagramu, TikToku, Twitteru i Facebooku.

4. U kojem su obliku njihove objave?

Objave ovise o platformi na kojoj se nalaze. Uglavnom su to videozapisi (YouTube i TikTok), fotografije, storyji i prijenosi uživo (Instagram i Facebook), ali brojni influenceri pišu i svoje blogove i snimaju vlogove (videoblog).

5. Koja sve područja obuhvaćaju influenceri?

Influenceri svojim objavama obuhvaćaju različita područja – sport, modu, ljepotu, knjige, DIY (uradi sam, prema eng. do it yourself), videoigre, znanost...

6. Po čemu su karakteristične njihove objave?

Prije svega, mislim da osoba mora imati to nešto u sebi. Vjerujem da ne može bilo tko sjesti pred kameru i početi priču o nekoj temi koja će biti zanimljivo prezentirana i atraktivna tisućama ili milijunima ljudi diljem svijeta. Sadržaj koji influenceri kreiraju mora biti originalan i relevantan za područje kojim se bave, a i oni sami moraju se ugodno osjećati pred kamerama i prirodno prezentirati sadržaj.

7. Postoje li neke razlike između domaćih i stranih influencera?

S obzirom na to da smo danas zahvaljujući internetu svi tako povezani i u svakome trenutku možemo saznati kakva je situacija na drugom kraju svijeta, vjerujem da su trendovi kod naših i stranih influencera podjednaki. Mogu se razlikovati po tome u slučajevima kad se bave nekim temama koje su specifične za određeno geografsko područje, državu, naciju ili sl.

8. Postoje li neke riječi u svijetu influencera koje drugdje nećemo čuti?

Zbog rada s djecom često pogledam objave nekih njima poznatih influencera samo radi toga da budem u tijeku sa sadržajima koje mladi konzumiraju, ali ne mogu reći da su to sadržaji koje bih rado privatno pratila.

KATARINA

BLAŽINA MUKAVEC

magistra komunikologije

Istraživanje koje smo proveli u našoj školi pokazalo je da su učenicima od petog do osmog razreda najpopularniji influenceri otrovni_brslijan i domagojsever. S njima smo razgovarali za naš školski list. Među učeničkom populacijom nešto manje popularni su Ella Dvornik i Baka Prase. Zanimljivo je da se među deset najpopularnijih influencera našao i naš bivši učenik koji je bio urednik broja 60 Zlatarskih Iskrice – Leonardo Rihtarić, znan kao rikimediaa. U sredini na popisu popularnih su Joomboos zajednica, nala_cat (!), ela_burke18 i TheSikrt. Na ovim djejama stranicama osnovne podatke o njima donosi Martin Kljak iz 7.b razreda.

Joomboos – zajednica YouTubera

Riječ je o velikoj zajednici YouTubera (svi imaju 20-23 godine) s čak 850.000 pretplatnika. Imaju odlične videe, a organizirali su i dva velika eventa. Joomboos rap camp bio je velika prilika mladim ljudima da pokažu svoje vještine u rap-glažbi, a Totalni Joomboos bio je jedan od najvećih susreta YouTubera na Balkanu.

nala_cat

Za Nalu se s punim pravom može reći da je influencerica jer je njezin profil nala_cat na Instagramu u rujnu 2019. imao 4,215.466 pratitelja pa je kao najpopularnija mačka na svijetu uvrštena u Guinnessovu knjigu rekorda. Živi u Kaliforniji, a vlasnica ju je spasila iz azila kad je imala pet mjeseci.

dručju s kojega dolaze. Neke su riječi specifične za npr. englesko govorno područje, dok su neke učestale na našim prostorima. Upravo zbog popularnosti influencera neke riječi koje su možda na početku i bile specifične, s vremenom su već postale standardni dio vokabulara mlađih.

9. Od koje se već dobij počinju pratiti influenceri?

S obzirom na to da neki influenceri ciljano proizvode sadržaje za djecu predškolske dobi, često možemo vidjeti da djeca već od najranije dobi prate influencere. Bitno je istaknuti jednu činjenicu. Iako sadržaj namijenjen mlađoj djeci postoji, to ne znači da ga ona i trebaju pratiti. Važno je da bi u toj dobi kontrola i odabir sadržaja trebali ipak ovisiti o roditeljima.

10. Kako često influenceri izbacuju svoje sadržaje?

Broj objava ovisi najviše o platformi na kojoj influencer objavljuje. To može varirati od jedne objave na tjedan na YouTubeu do deset i više objava na dan na Twitteru. Dinamika društvene mreže određuje i dinamiku objava. Stručnjaci ističu kako nije dobro prečesto objavljivati jer tada možemo dosaditi svojim pratiteljima, pogotovo ako sadržaj nije kvalitetan i objavljuje se samo radi toga da se nešto objavi. No, isto tako, nije dobro niti rijetko objavljivati jer tada postoji mogućnost da pratitelj nekog influencera – zaboravi. Pronaći će nekog drugog tko objavljuje slične sadržaje.

11. Koje su prosječne dobi influenceri koje mlađi prate?

Dob zaista varira jer možemo pronaći one koji su još uвijek djeca, dok ima i starijih osoba. No, većina su influencera ipak mlađe osobe jer je takva i publika koja ih prati. Prema jednom istraživanju, čak 85 posto influencera ima između 17 godina i 34 godine.

12. Kad je riječ o influencerima koje prate mlađi, jesu li to muški ili ženski influenceri?

Mlađi prate i muške i ženske influencere, ali većinu influencera na svjetskoj sceni ipak čine žene.

13. Rade li influenceri to što rade radi toga ta budu popularni ili radi zarade?

Zasigurno je cilj svakog influencera steći popularnost i osigurati što veću publiku, a s time dolazi i zarada. Marketingovi stručnjaci primjetili su kako mlađa populacija više ne prati toliko tradicionalne medije, nego većinu svojeg vremena provodi uz internet i pametne telefone. Stoga su se i oglasi prebacili na medije koji su mlađima bliski. Najveći dio zarade influencera dolazi upravo od oglasa, odnosno sponzoriranih sadržaja. Kako bi sve bilo po pravilima oglašavanja, svaki put kada influencer govori o nekom proizvodu ili usluzi na objavi bi trebalo biti jasno vidljivo da je on plaćen za to.

Ako je objava napravljena kao recenzija nekog proizvoda i mi zaista mislimo da je to stajalište influencera – a zapravo je plaćen da ga prezentira – tada je riječ o prikrenutoj audiovizualnoj komercijalnoj komunikaciji ili zavaravajućem oglašavanju što je zakonom zabranjeno.

14. Kako se mjeri popularnost nekog influencera?

Više je čimbenika ključno za popularnost influencera.

Sigurno je jedan od osnovnih pokazatelja popularnosti broj njihovih pratitelja, ali je ponекad angažman s pratiteljima važniji čimbenik od njihova ukupnog broja. Stoga se ističe broj lajkova na objavama, njihovo dijeljenje i komentari na samu objavu.

Kada je riječ o videima na YouTubeu, govorimo o pretplatama na kanal (engl. subscribe) i pregledima videa – uz komentare i lajkove.

15. Mogu li pratitelji komunicirati s influencerima?

Naravno, svaka platforma omogućuje komentiranje objava tako da pratitelji uvek mogu postaviti pitanje ili uputiti pohvalu/kritiku "svojim" influencerima. Također, postoji mogućnost i slanja privatnih poruka, ali je upitno hoće li dobiti odgovor.

16. Imaju li influenceri utjecaj na mlađe i u kojoj količini?

Influenceri, kao što i sama riječ kaže, imaju jako velik utjecaj na mlađe. Brojna istraživanja potvrđuju taj podatak, a posebice kada govorimo o navikama pri kupnji proizvoda. Većina mlađih navodi da bi kupila proizvod koji je influencer preporučio, a stručnjaci ističu kako će upravo influenceri imati najveću ulogu u životima budućih generacija kada je riječ o navikama pri kupnji.

Mlađi se influencerima okreću ne samo zbog zabave nego i zbog informacija, savjeta, društva i utjehe. Ako uzmemu u obzir te motive te činjenicu da mlađi svakodnevno gledaju, komentiraju, lajkaju i dijele objave influencera, utjecaj koji oni imaju na njih nedvojbeno nije zanemariv. Međutim, još uvek nema dovoljno znanstvenih istraživanja koji mogu potvrditi u kojoj je mjeri prisutan utjecaj u tom segmentu.

17. Može li se to što je netko influencer pretvoriti u zanimalje?

Često se raspravlja o tome je li influencer zanimalje budućnosti i mislim da je na to teško dati točan odgovor.

Možemo samo nagadati. Kada uzmemo u obzir iznose koje neki influenceri zarađuju, svakako nam se to može činiti odličnim zanimaljem. Ali, uvek treba razmislit i o tome koliko je zapravo postotak uspešnih influencera koji mogu živjeti od toga, a koliko

je onih koji nikada neće postići toliku popularnost. No, bez obzira na sve, u životu je važno baviti se onim što nas usreće. Svatko treba pokušati ostvariti svoje snove.

18. Pozitivne strane?

Influenceri mogu promovirati zdrav način života, važnost tjelesne forme, kvalitetne prehrane, učenja, socijalne uključenosti te, općenito, brige o svojem fizičkom i psihičkom stanju. Također, mogu poticati mlađe na uključivanje u neke humanitarne akcije ili inicijative.

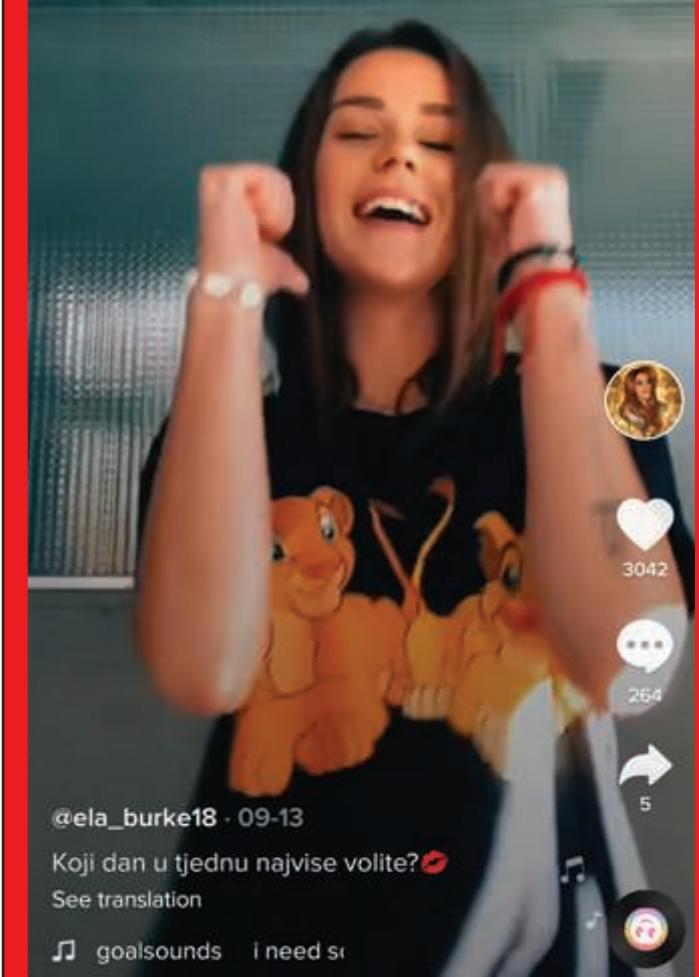
19. Negativne strane?

Ovdje bih se svakako vratila na onu priču o prikrivenoj audiovizualnoj komercijalnoj komunikaciji i kupnji proizvoda koje influenceri preporučuju. O tome bi se trebalo češće razgovarati i trebali bismo stalno poticati mlađe na kritičko razmišljanje o proizvodima koji im se nude.

Nadalje, kada govorimo o negativnim stranama, možemo istaknuti i loše primjere koje influenceri mogu pružati svojim pratiteljima – npr. pušenje, konzumacija alkohola ili čak kriminalno i nasilno ponašanje, vulgarizmi u govoru. Sadržaj koji proizvode influenceri može negativno utjecati i na psihičko stanje djece i mlađih – može ih poticati na konstantno uspostavljanje s nedostignim i nerealnim izgledom ili materijalnim statusom.

20. Kako se uopće može pronaći nekog influencera i početi ga pratiti?

Ako tražimo nekog ciljanog influencera, uvek ga možemo pronaći putem tražilica i klikom na follow/subscribe počinjemo pratiti sve njihove objave. Ponekad nam se prema rezultatima prijašnjih pretraživanja ili prema našim preferencijama mogu pojaviti i prijedlozi nekih influencera, ali tu sami odlučujemo o tome sviđaju li nam se oni i želimo li ih pratiti.

ela_burke18

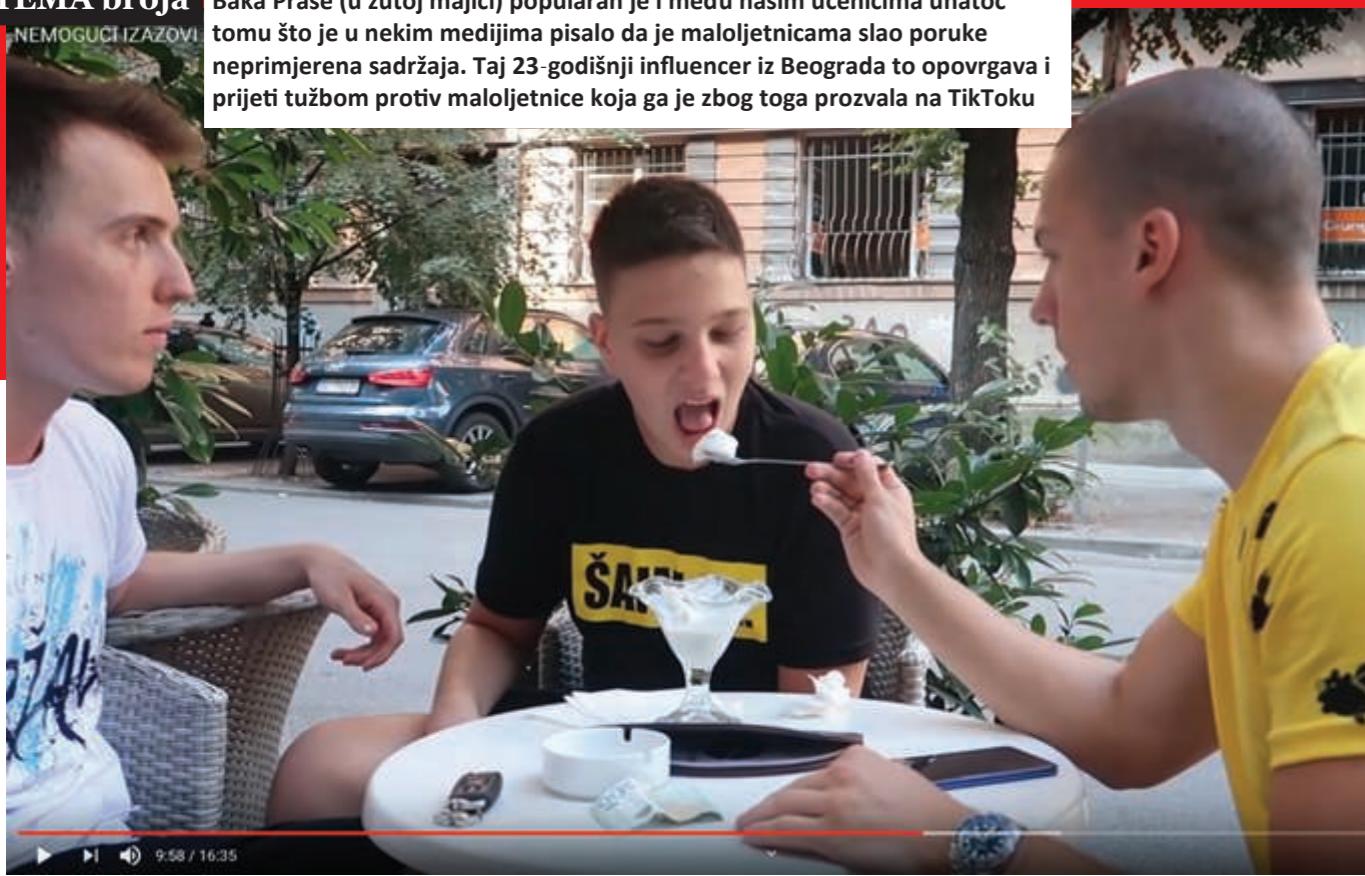
Devetnaestogodišnja Zagrepčanka koja ima dečka u Zlataru, s čak 200.000 pratitelja na TikToku; snima uglavnom videe u kojima pleše, reagira na druge i izgovara riječi nekih pjesama. Iako bi netko rekao kako je riječ o malom broju pratitelja, ta TikTokerica ima čak 14 milijuna lajkova, što je vrlo impresivan broj s obzirom na broj stanovnika Hrvatske i zemalja u okruženju, i to poglavito na one mlađe koji su ipak njezini primarni pratitelji.

TheSikrt

YouTuber Filip Dejanović (21) iz Karlovca ima više od 500.000 pratitelja. Snima videe sa svojim prijateljima, s roditeljima te mlađim bratom Leonom koji sa samo 13 godina ima impresivnih 330.000 pratitelja. TheSikrt snima videe u kojima je mnogo izazova, poput "24 sata u šumi" ili "istražujemo morsko dno".

Baka Prase (u žutoj majici) popularan je i među našim učenicima unatoč tomu što je u nekim medijima pisalo da je maloljetnicama slao poruke neprimjerena sadržaja. Taj 23-godišnji influencer iz Beograda to opovrgava i prijeti tužbom protiv maloljetnice koja ga je zbog toga prozvala na TikToku

OČEKIVANO ILI IPAK NE NAVIKE NAŠIH UČENIKA NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

Svi đaci od 5. do 8. razreda zlatarske osnovne škole prate influencere. Najviše ih gledaju na YouTubeu

Čak 91 posto od 144 anketiranih učenika lajkom označava da im se sviđaju objave influencera koje prate, no ne upuštaju se u komentiranje i rasprave

Pišu:
Veronika Krsnik, 7.c
Martin Kljak, 7.b

Kako bismo doznali koliko učenika prati influencere te koliko vremena učenici OŠ Ante Kovačića Zlatar potroše čitajući/gledajući/slušajući objave influencera, proveli smo početkom ožujka istraživanje na uzorku koji su činili učenici od petog do osmog razreda. Činjenica jest da je za društvene mreže uglavnom dobna granica – 13 godina. No, realnost jest da i oni mlađi već imaju svoje profile na njima. Odlučili smo se za pete razrede kao donju dobnu granicu jer, ipak, oni u nižim razredima su iznimka. Naš je anketni upitnik ispunilo je 144 učenika, od toga 81 dječak i

obliku. Procijenili smo da ćemo, kao ispitivači, imati veću kontrolu nad ispitanicima s obzirom na njihovu dob i da će njihovi odgovori tako biti vjerodostojniji nego da im ponudimo anketu u Google obrascima.

Zatvoreni tip

Iz istog smo razloga kreirali anketni upitnik s većinom pitanja koja su bila tzv. zatvorenog tipa, odnosno na zaokruživanje, a samo je jedno pitanje bilo otvorenog tipa i u njemu su učenici sami morali napisati odgovor.

Anketni upitnik ispunilo je 144 učenika, od toga 81 dječak i

63 devojčice. Ukupno je u predmetnoj nastavi 174 učenika, što znači da ga je ispunilo 83 posto učenika od petog do osmog razreda – svi koji su taj dan bili na nastavi. Budući da nije bilo statistički značajne razlike u odgovorima dječaka i devojaka, anketni upitnici analizirani su zajedno.

Istraživanje je pokazalo da baš svi ispitanici u našem uzorku prate influencere.

Fejs više nije “in”

Platforma na kojima učenici prate influencere mnogo je, pa su odgovori bili različiti: 44 posto učenika najviše voli pratiti influencere na YouTubeu,

Svaki dan

107

od 144 anketiranih pogleda objavu “svog” influencera

Tijekom 24 sata

36%

učenika proveđe 2-3 sata prateći influencere

Više od

1/2

učenika najradije voli gledati video-zapise influencera

Samo

15%

učenika kupuje merch najdražih influencera

27 posto na TikToku, 18 posto na Instagramu, šest posto na Twitchu, tri posto na Twitteru, a tek po jedan posto na Snapchatu i Facebooku.

Učenike smo pitali kakav im je tip sadržaja najprivlačniji i doznali smo da više od polovine učenika voli gledati video-zapise, slijede fotografije, storyji i prijenosi uživo, a najmanje ih voli čitati tekstove.

Osim toga, 13 posto ispitanika najradije prati make-up, tj. šminkanje, deset posto sportaše, a šest posto prati challenge, to jest izazove.

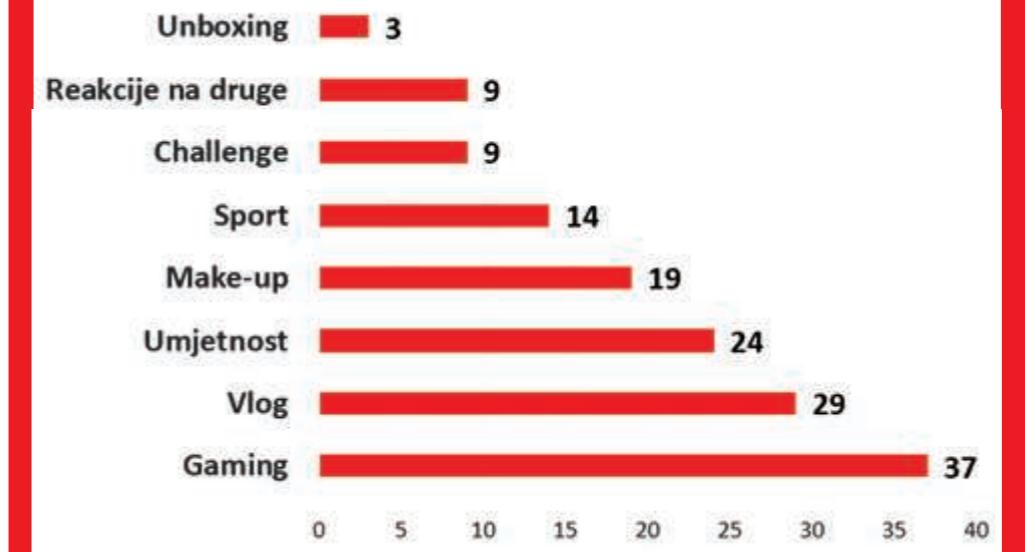
Riječ je o videozapisima u kojima influenceri izvršavaju izazov koji im je zadao neki drugi influencer ili potiču druge da nešto naprave i to potom objavljuju, često sa sarkastičnim komentarima.

neka objava svida, dok ih devet posto to ne čini. Što se tiče komentiranja, 87 posto naših vršnjaka ostaje pasivno, a 13 posto uključuje se u rasprave pune pohvala ili kritika.

Samo 15 posto anketiranih ispitanika izjasnilo se da preko interneta naručuje merch (skraćeno od merchandise, op. a.) svojih najdražih influencera.

Tijekom 24 sata samo 15 posto učenika proveđe manje od jednog sata prateći influencere, 35 posto učenika proveđe jedan sat, 36 posto 2-3 sata, šest posto 4-5 sati, a osam posto čini to čak više od pet sati na dan.

Anketa je pokazala da 13 posto ispitanika prati samo jednog influencera, njih 17 posto prati 2-4 influencera, 20 posto učenika prati 5-6 influencera, 25 posto 7-10, 13 posto 11-15, a 12 posto učenika prati čak više od 15 influencera.

Sl. 1. Sadržaji koje plasiraju influenceri i broj učenika koji preferira influencere prema tim sadržajima

Naravno, svaki učenik najradije prati neki određeni tip influencera pa ih tako 26 posto najviše voli gaming, tj. gledaju – vrlo često je to u stvarnom vremenu – gamere dok igraju.

Prati se sve i svašta

Petina učenika redovito prati vlogove, a to su videozapisu u kojima influenceri prikazuju svoj svakidašnji život ili neko putovanje; dok ih 17 posto najdraže prati umjetnost, što uključuje crtanje, slikanje, pjevanje, sviranje i sl.

Šest posto ispitanika najradije gleda reakcije influencera na trendove s interneta i objave drugih influencera, a tek dva posto unboxing. To je otvaranje paketa s novim proizvodima koje influenceri kupuju ili,

što je češće, dobiju na dar od sponzora. U tim videozapisima influenceri pokazuju i isprobavaju proizvod te komentiraju isplati li ga se kupiti.

Na anketno pitanje lajkaju li objave omiljenih influencera, čak 91 posto ispitanika izjasnile su kako označavaju da im se

Riječ je najčešće o majicama, maskicama za mobitel i trenirkama na kojima su fotografije tog influencera.

A vrijeme se troši...

Provjerili smo i koliko često naši učenici prate sadržaje koje objavljaju “njihovi” influenceri. Pokazalo se da ih čak 74 posto prati svaki dan, 15 posto više puta na tjedan, pet posto jedanput na tjedan, četiri posto nekoliko puta na mjesec, a tek dva posto čini to samo jedanput na mjesec.

Očekivali jesmo velik postotak, no naše je istraživanje pokazalo da su influenceri prisutni u životu baš svih učenika OŠ Ante Kovačića Zlatar. YouTube je platforma na kojoj se najviše prate influenceri. Merchandise se kupuje zanimivo, a razlog je vrlo vjerojatno visoka cijena za učenički džeparac. U sklopu teme broja predstavljamo influencere koji su najdraži našim učenicima, a s najpopularnijima, Ivanom Mihalić i Domagojem Sevrem, donosimo intervjue.

PRVI INFLUENCER IZ NAŠE ŠKOLE Leonardo Rihtarić imao je 2016. svoj kanal na YouTubeu

Učenici Osnovne škole Ante Kovačića iz Zlatara trebali su napisati imena njima najpopularnijih influenceraca. Među prvih deset po broju glasova ušao je i Leonardo Rihtarić, koji je sada već bivši đak zlatarske škole i počeo da pravi razred za kuharicu u Zaboku. Leonardo je, podsjetimo se, bio urednik Zlatarskih Iskrice broj 60, a još davnje 2016. snimao je kratke videozapise i objavljivao ih na svojem kanalu na YouToubeu. Prvi video snimio je dok je išao u šesti razred. Sam je sve učio gledajući tutorijale na YouTubeu. Prisjeća se da je u jednom trenutku imao otprilike 500 pretplatnika. Snimao je

kratke zapise iz svakodnevnog života. Kaže kako se samo želio okušati u snimanju, a broj pretplatnika na njegovu kanalu koji je rastao iz dana u dan bio mu je motivacija za svaki novi uradak. Razveselilo ga je to što su ga anketirani učenici proglašili influencerom, no on ne misli da je to bio. Svestran je da je taj njegov rad bio presudan za njegov angažman u Multimedijskoj skupini naše škole te za snimanje i montiranje dokumentarca Ljuba zvonarka koji je napravio s Matijom Vargom i s kojim su sudjelovali na Smotri hrvatskog školskog filma u Sinju u rujnu 2019. godine. (Karla Bingula, 8.a)

Prvi film snimio sam i objavio kad sam imao samo 12 godina. Išao sam u šesti razred. Bili su to vlogovi, moja svakodnevica. Bilo je, mislim, 30-ak takvih videozapisa.

LEONARDO RIHTARIĆ
danasm srednjoškolac

RODITELJI

Marina Getz Benko:

Znam o čemu je riječ, no dosta vremena na poslu provedem gledajući u ekran tako da u slobodno vrijeme radije odmorim oči u prirodi. Imam djecu i s njima otvoreno razgovaram o svemu, pa i o influencerima.

Martina Kurečić-Mijatović:

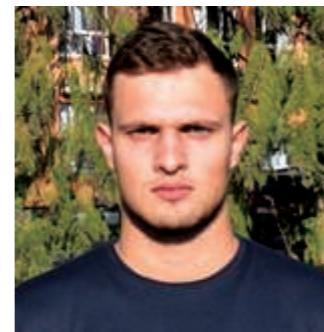
Sa starijim sinom razgovaram o influencerima i o tome koga on to sve prati. U dobi je kad ga i to zanima, no on je sav u nogometu. Sretna sam zato što je sport ipak sport. Influenceri su mu u drugom planu.

SREDNJOŠKOLCI

Karlo Sviben, 1. r.:

Pratim influencere. Izbjegavam one koji reklamiraju proizvode jer su nekad te reklame prenaporne. Radije pogledam vlogove zgodnih cura. Kako provode dane, kamo putuju, što im je na umu.

Vilim Kobeščak, 3. r.:

Misljam da je to gubljenje vremena. Imam previše obveza kod kuće i dosta vremena trošim na učenje. Ne mogu si priuštiti da gledam kako se netko blamira da bi prodao majicu na kojoj piše "Ide gas".

Martin Žučko, 3. r.:

Imam nekoliko influencera koje pratim redovito jer plasiraju svoje videe na dnevnoj bazi. Govore o tome kakva je odjeća i obuća u trendu, a to me zanima. Nisu to reklame, nego baš ozbiljni modni savjeti.

Damjan Bajsić, 2. r.:

Pratim influencere. Svaki dan, u prosjeku, izdvajam pola sata za to. Do jedan sat. Obično je to u stankama koje pravim dok učim. Redovito pratim videe sportaša jer se i sam aktivno bavim nogometom.

ANKETA Što oni misle o influencerima

UČITELJI

Andreja Jurkić:

Uz posao i obitelj nemam baš vremena za društvene mreže. Znam što su influenceri, ali kao i svim ostalim sadržajima koji nas bombardiraju na internetu, tako i tome treba pristupiti s velikom dozom kritike.

Irena Petrovečki:

Činjenica je da influencerima mnogo: onih zanimljivih, ali više je onih "samopropozvanih". Nekako mi se čini da mladi previše vremena troše na te svari. Pitanje je koliko tu ima drugih stvari osim zabave.

Mihael Požgaj, 7. r.:

Moje je mišljenje da se influenceri previše prave važni i vrlo često govore gluposti. Ponekad je, ali samo ponekad, nešto istina u njihovim videima. Njima je, ipak, najvažnije zaraditi loru putem tih svojih objava.

Amalija Latin, 7. r.:

Misljam da influenceri utječu na svoje gledatelje. Svojim objavama potiču pratitelje da ostvare njihove želje i snove. Nedvojbeno je da se influenceri tako svojim platformama mogu koristiti za važne stvari.

Vid Končić, 7. r.:

Influenceri su velik usisivač novca djece koja zaluđeno kupuju njihov merch. Influenceri je briga samo za sebe i svoje internetske bodove. Neki od njih ponosaju se kao idioti. Da! Sorry, ali to je istina.

Ivana Bartolin, 7. r.:

Misljam da influenceri mogu pozitivno utjecati na djecu. Meni se to sviđa iako znam da velik dio ljudi to ne odobrava. No, promislimo li o nekoj objavi nakon što je pogledamo, uvijek možemo nešto naučiti.

Lucijano Sambol, 7. r.:

Moram biti jako grub i reći da su to često budale koje loše utječu na mlade. Zato sam prestao gledati domaće YouTubere. TikTok je nešto drugo – medij pokrenut s dobrom idejom i zato mi se sviđa.

Kristijan Brlić, 7. r.:

Misljam da treba mnogo truda da se postane slavan i utjecajan. U pravom smislu riječi. Dio influenceraca na prelagan način "služi" novac. Ja kritički pristupam tomu i sve to što oni rade često mi je prilično smiješno.

Dorotea Miković, 7. r.:

Nemam baš dobro mišljenje o influencerima. Prave se važni i nisu moj uzor. Ne bi smjeli, po svojemu ponašanju, biti uzor nikomu. Misljam na većinu influenceraca, a pogotovo na one koji zarađuju novac na djeci.

VRŠNJACI

otrovni_brslijan NAŠIM UČENICIMA NAJPOPULARNIJA INFLUENCERICA

Na svom profilu vidim gomilu uspomena i emocija. Lajkovi su mi ipak u drugom planu

Razgovarao:
Ivano Štahan, 7.b

Istraživanje koje smo proveli među učenicima predmetne nastave u našoj školi pokazalo je, među ostalim, da je *otrovni_brslijan* influencer kojeg prati najviše ispitanika. Točnije, influencerica, jer riječ je o Ivani Mihalić (23) iz Tuheljskih Toplica,

koja trenutačno živi u Varaždinu gdje studira Odnose s javnošću. Završila je Novinarstvo na Sveučilištu Sjever u Koprivnici, a u srednju je išla u zabočki ŠUDIGO, smjer medijski tehničar. Kad smo joj rekli da je omiljena među zlatarskim đacima, spremno je pristala na razgovor i posjetila nas u Zlataru.

Srednja, pa studij, a sad pišete i za portal Varazdinski.hr. Kada i kako ste ušli u svijet influencera?

Zapravo, i prije osnovne škole stalno sam nešto piskarala – bile to pjesmice, priče ili nešto deseto. Moj prvi blog, na kojem sam pisala svoje svakodnevne dogodovštine iz života, nastao je još u osnovnoj školi. U srednjoj sam otvorila blog koji je išao malo profesionalnijim putem. Iz njega se rodilo to što sam danas na Instagramu. Bila je i jedna epizoda sa stranicom "What's Up Ivy" na Facebooku, no s vremenom sam

shvatila da ljudi najviše zanimaju Instagram. Tamo je uvek bila ekipa, uvijek su pratitelji bili najaktivniji; pratili su moje storyje, moje slike iz ponekih photoshooteva, materijale "behind the scenes". Zapravo, ono po čemu je Instagram zanimljiviji od, recimo, bloga, jest to što te publika svakodnevno upoznaje – najčešće kroz storyje gdje objavljujem sitnice, a smatram da čovjeka najbolje upoznaš upravo kroz detalje.

Na storyjima najčešće nema ušminkavanja kao, primjerice, na blogu gdje bih bila prolazila kroz tekstove deset puta prije objave. Jednostavno, podijelim ono što u nekom trenutku radim, čime se zabavljam, ono što mi je zaokupilo pažnju ili podijelim svoje osjećaje. To ljudi vole jer u takvim objavama nađu sebe.

Odakle ime *otrovni_brslijan*?
Profil na Instagramu otvorila sam prije nešto više od pet godina. Sjećam se, svi su ga u srednjoj tadi već imali, samo ja sam "protestirala". Tada sam se više držala Facebuka. Račun na Instagramu otvorila sam pod jednim školskim odmorom. Kako se sve to tako iz zezancije dogodilo, odlučila sam da i korisničko ime bude u takvom stilu. Utirkala sam Poison Ivy, no ono i njegove izvedenice bile su zauzete. Hrvatski prijevod – *otrovni bršljan* – bio je slobadan. Odmah sam zapratila prijateljice koje su bile sa mnom i komentarije bio da sa svojom crvenom kosom i svijetlim očima baš izgledam malo otrovno.

Imate 300 objava, 11.000 pratitelja. Pregledavajući vaše fotografije primijetili smo, nazovimo to, promjenu motiva na njima kako godine idu.

Budući da je cijela priča s Instagramom krenula iz čiste zezancije i znatiželje, i prve fotografije bile su takve – neozbiljne, opuštene, onake kakve jesu i bez imalo truda i očekivanja. Prije bi se na profilu našle fotke s izlazaka, koncerata i slično, a ozbiljnije sam o motivima koje objavljujem počela razmišljati prije dvije-tri godine. Fotografije uređujem na Instagramu jer mi se ne da mučiti s Photoshopom. Ne mislim o tome da su moje fotografije savršene i da ih ne treba uređivati, nego ih namjerno nastojim ostaviti što prirodnijima i autentični-

jima. Volim pojačati kontrast ili dodati malo boje fotografija koja tako postaje življom. Moram, ipak, priznati da objavljuvanje nekad uzme prilično vremena jer objava na Instagramu uključuje put od nastanka ideje za fotografiju, pa se potom i dogodi sama fotografija. Ne zabora-

nekad ne uspijem odgovoriti na sve. Obično odgovaram na komentare prvih nekoliko sati ili na dan objave.
A hrana? Nema je puno, ali ipak ima.
Iako jako volim jesti, nećete naći mnogo hrane na mojoj profilu. Vjerojatno je razlog tome da bih je svaki put po-

nudi. Okinem fotku koja mi je, prije svega, uspomena na taj dan, a svaki dan bude po nečemu poseban.
Onda to podijelim na svojem profilu pa iz toga uvijek nastane neka priča. Bila ona u storyjima ili na feedu, svaka fotografija dosad za mene ima neko veliko značenje.

Ivana Mihalić je *otrovni_brslijan* na Instagramu. Uglavnom objavljuje fotografije na kojima je sama, s izleta ili iz obične šetnje gradom. Fotkaju je prijatelji i prijateljice ili sestre. I pritom ne traži previše ponavljanja. Kaže da najviše voli fotke koje su – spontane, blesave i prirodne

Fascinantno mi je to kako čovjeka neka obična fotografija može vratiti u prošlost, može te teleportirati na neko drago mjesto, u neko dra- go životno doba.

Vlakovi u Vašem životu i u Vašim objavama?
Jako volim vlakove. Uživam ponekad doći na željezničku

stanicu, sjesti i samo promatrati vlakove. Simboliziraju mi daleka putovanja, put u nepoznato, kroz sve one šume i zaseoke. Volim onaj osjećaj kad sam sama u vlaku, gledam kroz prozor i divim se svijetu uz efekt slow motiona, posebno uz naše hrvatske vlakove... Šalu na stranu, vlakovi mi, općenito, predstavljaju promjene, prolaznost. I uvijek me natjeraju na razmišljanje o životu.

Ispod svih vaših fotografija opisi su i hashtagovi. Koja je nijihova uloga i koliko su oni važni kod objava?

Ponekad se baš raspišem pa opis bude dugačak, a ponekad mi neka sitnica padne na pamet pa je podijelim zajedno s fotografijom. S objavom uvijek nastojim stvoriti neku priču – da to ne bude tek puki selfie sa smajlićem u opisu. Hashtagovi su jako korisni kad želiš da tvoja objava dosegne publiku koja te, inače, ne prati. To su, recimo, prijatelji prijatelja ili random ljudi s drugoga kraja svijeta. Fascinantno je to kako se mogu koristiti. Primjerice, hashtag #naturelover – i pod istim tim hashtagom pronaći će te ljudi kojima će se svidjeti, koji će vidjeti da imate nešto zajedničko i da dijelite ljubav prema istoj stvari. U tom smislu, dobri hashtagovi imaju, uz kontinuirano korištenje, veliku ulogu. Zato se često u opisima i hashtagovima koristim engleskim jezikom. Ako me baš pitate je li važnija zanimljiva fotografija, opis ili hashtag, moj odgovor bio bi da je najbolje kao da radite salatu – staviti svega po malo.

Definitivno, Vi jeste influencerica. Objavljujete li radi toga jer želite biti popularni ili zbog želje za zaradom?

Mislim da je super širiti krug poznanstava, makar samo virtualnih, i umrežavati se sa sličnim ljudima na taj način. No, lagala bih kad bih rekla da u svijetu marketinga bro-

jevi nisu bitni. Poslovno, suprotno je imati veći broj, ali više od samoga broja volim ono što stoji iza njega, a to je povezanost s pratiteljima koji

koji imaju stotine tisuća pratitelja, ali im drugi ljudi "rade" na profilu, tako da od tog profila ne ostane ništa njihovo, autentično. S druge

IVANA O TOME KAKO JE SVE POČELO Moja prva fotka na Instagramu bila je glupiranje

Prva fotografija ikad koju sam objavila na Instagramu bila je neka glupost: moje lice s random efektom sa Snapchata. Tada je i Snapchat bio dosta popularan, a kako ja nisam voljela te novije mreže, tako sam se u početku dosta glupirala i zezala na taj račun. Stavila sam prvu fotografiju gdje je pola mojeg lica bilo lice psa – onako, kroz sprdnju, jer mi ti efekti nisu imali smisla, a bili su jako popularni. Kao što sam spontano i iz neke zezancije napravila Instagram, tako sam i objavila tu prvu fotku, koja je, zapravo, dokaz da stvarno nisam imala pojma o tome što radim i dokle će cijelo ovo moje Instagram putovanje doći. Tu fotku namjerno nisam izbrisala s Instagrama jer me podsjeća na spontane, smotlane početke.

čine tu zajednicu. Većina mladih gleda danas samo broj lajkova. Ako imate deset pratitelja, ne znači da vrijeđate manje od nekoga tko ih ima na desetke tisuća. Ostavite se teorije "nisi kul – ako nemaš barem tisuću followera". Možda mlađe generacije to ne shvaćaju pa im je samo bitno skupiti što veći broj lajkova. Znam ljudе

strane, znam ljudе koji imaju po desetke pratitelja pa su svejedno najzanimljiviji ljudi koje sam ikad upoznala! Pustite se brojki – to je nešto što bi trebali gledati brendovi i velike tvrtke, a ne mi kao obični ljudi. Zato ni sama ne sudim po broju followera, nego se trudim upoznati osobu i vidjeti tko je ona u stvarnom životu, pa i onda kad se

mediji "ugase". Priznajem da mi je organizacija oduvijek bila slaba strana, a na Instagramu je, svakako, dobro biti organiziran u objavama. Je li to mana? Mislim, ipak, da moji pratitelji vole upravo tu moju spontanost jer se zna da moje objave nisu usiljene, nego uvijek dolaze s voljom i sa srcem. Sve moje objave uglavnom dolaze spontano i bez određenog doba objave – tu također nemam pravila. Ono što me motivira su neki topli i pozitivni komentari koje dobijem. Volim kad ljudi prepoznaju to da mi mogu vjerovati, da sam im na neki način draga ili zanimljiva; volim kad mi se netko potpuno nepoznat javi kao da se znamo stotinu godina! Volim i to što, kad pogledam svoj profil, vidim gomilu emocija i uspomena – to za mene nisu bezvezne fotografije kojima skupljam lajkove, nego su draga životna iskustva, neki meni posebni događaji, situacije, izleti i emocije koje daju objavama mnogo veće značenje.

Otvorim kad mi se objavi, osim kad je riječ o nekoj suradnji gdje je unaprijed dogovoren termin objava. Osim toga, kad imam neki photoshoot, znači kad je riječ o snimanju za neku reklamu i slično, tada fotku radi profesionalni fotograf.

Što biste poručili učenicima koji provode i po nekoliko sati prateći influencere svaki dan?

Sve ono što vidite na Instagramu nije uvijek tako i u stvarnosti. Virtualni svijet i realnost ponekad su, a možda i većinom, miljama udaljeni. I kad pomislite da netko ima savršen život, znajte da to nije uvijek tako.

Tu i tamo sjetite se ugasiti Instagram, izidite iz TikToka, odložite mobitel sa strane, utišajte obavijesti na nekoliko sati i uživajte u ljepotama stvarnog života.

Često me ljudi pitaju kako to da nemam dečka s obzirom na to da sam dosta medijski eksponirana. Mislim da to nema nikakve veze. Moj profil na Instagramu nije stranica s tražim/nudim oglasima.

IVANA MIHALIĆ
influencerica

DOMAGOJ SEVER U 20 GODINA 500.000 PUTA ŠKLJOCNUO FOTIĆEM

Influencer koji danas živi od prodaje fotografija sa svojih brojnih putovanja

Piše: Ivano Štahan, 7.b

Mediji za Domagoja Severa (35) iz Ivanca, grada nedaleko od Zlatara, kažu da je influencer. Tako su pokazali i rezultati našeg istraživanja – njegovo je ime osvojilo visoko drugo mjesto na popisu influencera koje prate učenici od petog do osmog razreda naše škole. Sever priznaje da se osjeća kao influencer zbog toga što njegove objave svaki dan dobiju više tisuća lajkova, svaki dan dolaze mu stotine poruka, a i ljudi ga sve više prepoznaju na njegovim putovanjima.

– Istina, neki kažu da sam influencer i zato što vole posjetiti mjesta na kojima sam ja bio, fotografirati motive koje predstavim, ali i koristiti se, primjerice, mobitelom koji imam i ja – dodaje.

Študio za prvi fotić

Razgovarajući s našim sugovornikom doznajemo da je dosad pobjedio na više od 20 fotografskih natječaja. Na Huawei Next Image Award pristiglo je više od 400.000 fotografija iz cijelog svijeta i njegov je rad, fotografija koju je snimio na Medvednici, odabran među 56 fotografija izloženih u Grand Palais u Parizu. Izdvaja i ovogodišnji natječaj 35 Awards na koji je pristiglo 418.800 fotografija, a fotografije koje je snimio u trima kategorijama (Wildlife, Daily Life i Motion) plasirale su ga među najboljih 35 fotografa na svijetu. Danas Sever

sve manje šalje fotografije na natječaje, ali se zato češće pojavljuje u ulozi ocjenjivača.

– Fotografiranje sam zavolio u srednjoj školi, ali kako mobiteli kada sam ja bio klinac nisu imali tako dobre kamere kao ovi danas, morao sam uštedjeti za prvi fotoaparat.

Instagram u srcu

Fotografirao sam sve: od prijatelja, pejzaža, životinja i postupno učio kako napraviti sve bolje i bolje fotografije. Trudom i konstantnim fotografiranjem došle su i nagrade pa sam pobijedio na natječaju Rhythm of life i osvojio novi, još bolji fotoaparat. Ljubav prema fotografiji bila je svakim danom sve veća, no tada nisam ni sanjao o tome da će jednog dana živjeti samo od fotografiranja – prisjeća se.

Profil na Instagramu napravio je, veli, kada je u Hrvatskoj malo ljudi uopće znalo za taj medij. Objavljivao je motive iz svakodnevnog života: što jede, s kim se druži i kako provodi dokolicu. S vremenom je primjetio, objašnjava, da ljudi najbolje reagiraju na njegove fotografije s putovanjem i cijeli je profil počeo uređivati smisleno s landscape-fotografijama.

– Mislim da mi je prva objavljena fotografija na profilu bila fotografija moje putovnice. Kako sam fotograf, rijetko snimam vlogove, tj. videoblogove jer se fokusiram na fotografije i teško mi je na

Domagoj Sever voli fotografirati ljude drugih kultura u njihovu prirodnom okruženju. Tako je nastala i fotografija prodavačice na tržnici u Tanjung Luaru na otoku Lomboku u Indoneziji

**Prve fotografije
Domagoj Sever
snimio je kao
srednjoškolac.
Sad ima Agenciju
za promidžbu i
marketing.**

**Danas influencer
iz Ivanca ima na
svojim profilima
više od 150.000
pratitelja Nastoji
svaki tjedan imati
četiri objave.**

**Mjesečni Severov
reach je čak pet
milijuna, što
znači da njegove
objave u mjesec
dana vidi točno
toliko ljudi.**

putovanjima i snimati i fotografirati vrhunski materijal. Videomaterijale, u pravilu, snima netko iz ekipe koja putuje sa mnom. Na profilu je sada 90 posto landscape-fotografija, ali tu i tamo objavim sebe da followeri ne zaborave kako izgledam. Mislim da sam dosad snimio i više od pola milijuna fotografija; naravno, objavio sam samo mali dio – kaže Sever. A to objavio – znači da su njegove fotografije na Instagramu, Facebooku i Twitteru, no prednost daje Instagramu objašnjavajući to time da je ta društvena mreža najzanimljivija fotografima jer na njoj "fotografija najviše dolazi do izražaja i sama priča svoju priču." Dodaje da su bitni i opisi i hashtagovi, no ističe da je važnost hashtagova iz dana u dan sve manja zbog mijenjanja algoritama na Instagramu.

Reklamira poznate

– Putem svojih profila, odnosno objava na njima, promoviram određene proizvode. Ambasador sam Huaweja i Podravke, a surađivao sam s Peugeotom, Adidasom, Coca Colom, RTL-om, National Geographicom i mnogim drugim klijentima. Odbio sam reklamirati alkohol jer mislim da se to ne uklapa u profil influencera koji želim njegovati i koji je posvećen putovanjima i zdravom načinu života. Agencija za marketing i promidžbu koju sam osnovao bila je normalan sljed u mojem bavljenju fotografijom jer se većina mojih fotografija i video korišti u promociji. Osim toga što, znači, zarađujem fotografirajući, za klijente osmišljavam kreativne kampanje, odnosno način kako da plasiraju svoje proizvode u javnost – zaključuje Domagoj Sever, zagorski influencer koji je uspio. Radi ono što voli – putuje i fotografira – te od toga živi.

NEKAD NE STAJE SVE SAMO NA OGLAŠAVANJU I PODIZANJU POPULARNOSTI

Što kad se influencer pretvori u muktaroša

Donosimo pet slučajeva: iz Grčke, Filipina, Irske, SAD-a i Hrvatske, u kojima su blogeri iznuđivali besplatno piće te hranu i smještaj u hotelu u zamjenu za reklamu u svojim objavama na društvenim mrežama. U svih pet slučajeva muktarenja odbijeni su

Plan jedne vlogerice iz Velike Britanije da mukte proslavi s prijateljem Valentinovo u ovom hotelu propao je

Dio influecera kao cilj svojih objava ima isključivo stjecanje popularnosti, a dio pak isključivo zaradu. Treća skupina influecera – a to je većina – su oni koji žele biti i popularni i žele zaraditi. No, postoji i ona crna strana. Četvrta su skupina influenceri koje pejorativno zovemo žicarima. To su oni koji žele dobro živjeti na laku način: muktarenjem i moljakanjem.

U srpnju 2020. jedna je influencerica vlasniku restorana na grčkom otoku Kosu pisala kako će boraviti u njegovu mjestu i da će ga reklamirati u svojim objavama na Instagramu ako joj zauzrat on ponudi besplatne obroke.

Neka dođu, ali neka plate

Vlasnik toga restorana elegantno ju je odbio ponudivši joj da ona plati hranu, a on će hranu u toj vrijednosti darovati potrebitima pa neka ona to napiše i tako ga reklamira ako joj je uistinu stalno

da napravi dobro djelo. Naravno da se to nije ostvarilo jer je njezina želja bila – samo besplatno jesti četiri dana.

U proljeće 2019. uprava jednog hotela na Filipinima objavila je na Facebooku status s porukom – kako su ih nazvali – samoprovizanim influencerima neka si pronađu posao, zarade novac i dođu ga potrošiti u njihov hotel.

Žicala pa glumila žrtvu

Bili su prije toga suočeni s velikim brojem poruka u kojima su ih ti "samoprovizani influenceri" žicali za besplatan puni pansion u tom hotelu, a oni bi ih u zamjenu za to reklamirali u svojim objavama.

Sličan slučaj dogodio se i uoči Valentinova 2018. kada je jedna influencerica poslala mail vlasnicima jednoga kafića i hotela u Dublinu tražeći besplatan smještaj od 8. do 12. veljače za sebe i prijatelja.

Vlasnik hotela Paul Stenson odbio ju je, napisavši post na stranici kafića na Facebooku, a ona je na to objavila 17-minutni sredrapateljni video na YouTubeu u kojemu je odglumila napadnutu žrtvu. Koliko su njezini pratitelji zreli – ili nezreli – govori ono što je uslijedilo: njihov napad na vlasnika hotela, na što je on svima poručio, kao i u filipinskom slučaju, neka si svi nađu ozbiljan posao i plate uslugu kao i svi ostali.

Sladoledaru prekipjelo

Vlasnik hotela Paul Stenson slikovito je objasnio da u njegovu hotelu rade receptionari, kuvari, konobari, spremarike koje treba platiti, isto kao što treba platiti i režije, a on plaće svojim radnicima (a bogme ni račune tamošnjoj elektri ili plinari, op. a.) ne može podmiriti tako da im pošalje video te britanske influencerice. Takav je odgovor snažno odjeknuo na društvenim mrežama jer je to bilo prvi put da je netko odrješito rekao blogerima da se ostave žicanja.

Joe Nicchi iz Los Angelesa bio je toliko iznerviran sličnom "ponudom" da je u srpnju 2019. istaknuo natpis kako je za influencere sladoled koji prodaje dvosrukou skuplju.

Nema džabe ni kod babe

I hrvatska influencerica D. S., prenijeli su brojni domaći portali, pokušala je u kolovozu 2020. iznudit večeru u jednom porečkom restoranu u zamjenu za reklamu na svojem Instagram storyju.

Ne samo da ju je taj poznati i dobro posjećeni restoran odbio riječima "nema džabe ni kod stare babe" nego ju je perfidno ismijao i poznati kvizoman i novopečeni influencer Dean Kotiga. U sve to uključio se i filmski redatelj Dalibor Matanić nazvavši influencere neradnicima. Iz restorana tvrde da je čak 95 pratitelja tog "slučaja", oko kojega se do zaključenja ovoga broja strasti još nisu smirile, stalo na njihovu stranu.

(Veronika Krsnik, 7.c; fotografija preuzeta sa stranice hotela Charleville Lodge na Facebooku)

U našim bismo školama i u svakoj službenoj komunikaciji trebali njegovati standardni hrvatski književni jezik. No, blago jezika ne staje samo na tome. Mi smo kajkavci, doma govorimo tim narječjem, s prijateljicama i prijateljima tako komuniciramo. Ne sramim se svojega kaja ni svojega kraja. I moja učiteljica Hrvatskog jezika to ističe. No, blago jezika nije samo u tome. Internet, komunikacija na mreži i u društvenim medijima pružila nam je dodatno bogatstvo, mogućnost za manipulaciju s jezikom. Manipulaciju u pozitivnom smislu. Nisam nepismen, iako u Messengeru pišem nznem umjesto ne znam, lkn umjesto laku noć, a veliko početno slovo tamo u pravilu nikad ne napišem. Bez brige, znam ja kad ga treba napisati. Tamo tako rade i svi ostali koji odlično poznaju jezik uživajući i u tom segmentu njegova bogatstva pa na internetu pišu kao i ja. To je stil koji se koristi u komunikaciji na društvenim mrežama i tamo je čudan – onaj koji piše drukčije. Po pravopisu.

Pitate me kakve sad sve to veze imo s influencerima? Ima, ima...

Dobar dio njih iz regije – jer valja priznati činjenicu da mitejdžeri pratimo influenceri i iz zemalja u okruženju a ne samo iz Lijepe Naše – izražava se neobično. Kad je riječ o jeziku, ali i sadržaju objava. Neobično sve do trenutka dok se ne naviknete na to i prihvate takav način izražavanja. Ili vam to ne legne.

Ja imam, ti nemaš

Gaseri. Ima ih sada i kod nas, no najprije su se pojavili u Srbiji. Odatile i izraz. Brzo govore, učestale su im riječi "reeeeeši" i "ide gas". Nose odjeću i obuću poznatih brendova, imaju skupe mobitеле i satove. Hvale se time, misle da su bolji od drugih zbog tih stvari koje posjedu-

ju, misle da je novac najvažniji u životu i, pazite sad, spremni su čak i fejkati bogatstvo samo kako bi – ne zaboravite, govorimo o influencerima – bili prihvaćeniji. Jezikom društvenih mreža novije generacije možemo ih podijeliti na gasere irl (prema eng. in real life – u stvarnom životu) i one koji to svjesno fejkaju. Često je riječ o kratko ošišanim likovima, namrštenima i s arogantnim stavom. Gaseri počinju popri-

žete sami zaključiti, koje mrze gasere, odnosno sve one koji fleksaju. Oglasavaju se bezobraznim i uvredljivim komentarima.

Blokirati i – mir

U konkretnom slučaju, nije riječ o klasičnim trolovima nezadovoljnima vlastitim životom, nego o reakciji na sadržaje koji objavljaju gaseri i na njihove provokacije. Gaseri ne samo da izazivaju svojim objavama nego izravno pozivaju i prozivaju hejtere, a hejteri na to odgovaraju iako, naravno, to što su izazvani, nije nikakvo opravdanje za vrlo često neprimjeren način komunikacije.

Činjenica jest da uza svaki uspjeh neke osobe stoji niz hejtera, osoba nezadovoljnih tuđim uspjehom, osoba koje se vrlo često ni u što ne razumiju, osoba koje nisu nikad ništa postigle, osoba koje nisu svjesne svojih nedostataka u ponašanju ili izgledu ili su pak svjesne svega nabrojenog i, umjesto da rade na sebi, lakše im je vrijedati, ismijavati i kritizirati druge.

Druge koji su vrlo često bolji od njih. Imaju vremena za pive i kave, u rukama su im uvek mobitel i cigareta. I komentiraju, nepismeno, po portalima, blogovima, "starim" društvenim medijima. Trebali bismo ih ignorirati, njihove komentare brisati i ono što je najbolje – blokirati. No, takvi hejteri prešli su i na društvene medije novije generacije, a tu su ih pronašli gaseri i našli plodno tlo za provociranje.

Stvorio se krug. Gaserima "paše" fleksanje i provociranje, a hejterima odgovara prostačko komentiranje. A mi, neutralci? Pratit ćemo influencere i dalje. Tko misli svojom glavom, nikad neće nasjeti na neku provokaciju i od svake osobe može nešto naučiti. I u susretima uživo, ali i u onim virtualnim. Tako i od influencera.

MOJA RAZMIŠLJANJA

Pravila pristojeće komunikacije trebali bismo se pridržavati i u razgovorima uživo i na društvenim mrežama. Uvijek dobro promislite o sadržaju.

MARTIN KLJAK
učenik 7.b razreda

Gaseri i hejteri. Flex i vrijeđanje. Provociraju li nas influenceri?

mati takvo ponašanje od polovine sedmog razreda i takvim ponašanjem, odnosno svojim samoisticanjem te etiketiranjem ostalih omaložavaju ih i to se pretvara u verbalno nasilje.

Flex, flexing, fleksanje, fleksati. Riječ je četirima izvedenicima, razvidno je, iste riječi. I taj je pojam vezan uz influencere te Instagram i TikTok, dakle društvene mreže novije generacije. Flex, izvorno, znači napeti mišiće.

pogotovo izraženo kod bogatije djece koja žele dati javno do znanja da imaju nešto – što drugi nemaju. To rade kako bi izazvali zavist, bijes i mržnju kod onih koji si to ne mogu priuštiti. Najbolje bi bilo takve osobe ignorirati, no vrlo je teško izdržati i ne oduprijeti se provokacijama. Ti koji se hvale su ustvari gaseri i oni ove druge nazivaju hejterima.

Hejteri (od engl. hate – mržnja) osobe su, sada već mo-

Sa svojim pomagačima ravnatelj naše škole oteo Bajsića i Karla, najbolji nogometni duo iz Hermesa

Nakon filma Otmica, odlučili smo snimiti istoimenu radioigru. Za potrebe radija, najbolje nogometare Hermesa nazvali smo Karlo i Bajsić. U radioigri ključni su zvukovi, a kako dočarati najvažniji dio – sam čin otmice? Nikad, kako se to veli, ne fejkamo, pa nismo ni sad krali neki sound effect. Sinula nam je ideja. Školski kombi i ravnatelj. Dobro smo pretpostavili. Profesor Marijan Posarić je čovjek koji je uvijek spreman za akciju. Scenu smo snimali dvaput, ali ne zbog ravnatelja. On je svoj zadatak otmičara, koji je agresivno krenuo uza škripnu guma, napravio vrhunski. Dvojica otmičara bila su prvi put nedovoljno zvukovno uvjerljiva pa smo

OCTAVIJOM PREŠAO 200.000 KILOMETARA Ljubav prema češkoj ljepotici traje 15 godina

Ravnatelj OŠ Ante Kovačića Zlatar Marijan Posarić vozi 15 godina staru Octaviju kojom je dosad prešao 200.000 kilometara. Prve metre (bez vozačke) napravio je u svojem dvorištu vozeći Škodu 120, u prvoj, između jedne kruške i trešnje, koja je, dodaje uz osmijeh, ostala čitava. Vozački je položio u Zagrebu s 18 godina, iz prve. Nakon pet krugova po poligonu koji je bio podno južne tribine Dinamova stadiona, instruktor ga je, prisjeća se, bacio u vatrnu rekavši kako treba do sjedišta autoškole koje je bilo u središtu grada, kraj hotela Esplanade. Po najvećoj prometnoj špici naš je ravnatelj bez pogreške Zastavu 101, popularnog stojadina, instruktora i sebe dovezao na odredište. Prvi auto koji je samostalno – legalno – vozio bio je Fiat 850 sport coupe. Potom je promijenio dvije Lade Samare, a onda dvije Octavije, prve i druge generacije. Otad traje ljubav prema toj češkoj ljepotici. Naš ravnatelj Marijan Posarić čistokrvni je Zagorac, a po zvanju je profesor njemačkoga, pa valjda zato na pitanje 'Zašto Škoda?', odgovara: "Riječ je o najboljem omjeru uloženo – dobiveno u toj klasi automobila ili, ako hoćete, Octavia je spoj germanskog srca i slavenske duše."

zato ponovili. Ravnatelj je u ležernom razgovoru poslijе snimanja kazao kako iz sebe ima 400.000 prijeđenih kilometara i, naravno, da je to već radio. Brzo kretao sa škriptom guma koje ostavljaju crni trag na asfaltu. Doduše, rekao je, samo dvaput svojom Škodom, i to u trenutcima kad je bio strašno ljudit. Dodao je da je to štetno za pojedine dijelove automobila, a i kažnjivo je po zakonu. Iskoristili smo priliku da ravnatelja još malo prorešetamo. Sudar u svojoj 36-godišnjoj vozačkoj karieri nije nikad imao. Ispričao nam je o jednom slijetanju u jarak zbog nagloga kočenja po ledu, no to je bilo u mladim danima. Puhao nije nikad i nikad ne sjeda za volan nakon što poslije dobrog ručka, doduše jako rijetko, popije gemišt. Prisjetio se i kako je 8. 8. 1988., vozeći jedan Mercedes automatik, stisnuo gas do 220 na autopahnu München – Nürnberg, no to ne bi više ponovio. A mi smo s radioigrom Otmicom završili na državnom LiDraru.

ZABAVNO I KREATIVNO FILM ZA 30. ROĐENDAN CROATIA AIRLINESA

Snimili jednominutni spot i dobili Airbus 320

Obično naš početak rada na nekom filmu traje. Nabacujemo ideje tijekom velikog odmora i gotovo svih malih odmora – a gdje drugdje nego u školskoj knjižnici. Sinopsis, scenarij, knjiga snimanja. Ma, dajte! Vrlo često snimamo bez svega toga. U pravilu tako radimo. Montaža – laganini. Ima vremena. Ali, napravimo uvijek sve navrijeme. No, ovaj put bilo je sve drukčije. Ravnatelj je dobio poziv od Ministarstva znanosti i obrazovanja da škola snimi film u povodu 30 godina nacionalne zrakoplovne kompanije Croatia Airlines, proslijedio je to našemu knjižničaru koji je to odmah

Gore: Matija Mikulec (glavni glumac u spotu i montažer), Noa Emanuel Dominić (glumi mladog Matiju) i Tomo Valjak (kamera i režija)

Dolje: Maketa Airbusa A320 u shemi tvrtke Croatia Airlines, koja je kao nagrada stigla u školsku knjižnicu

podijelio s nama. Izazov. Bio je kraj rujna. Rok za izradu filma je 15. listopada, a većina nas ide u sklopu Erasmusa

na osam dana u Češku i vraćamo se 13. listopada. Zrakoplovom. Imamo jedinstvenu priliku – iskoristiti taj put. Za

film. Nekako. Ali kako? I k tome, sve to “strpati” u samo jednu minutu koliko, prema pravilima, taj film, odnosno spot smije trajati! Ideje nije bilo na vidiku. Čak ni uvijek u knjižnici prisutna vesela ekipa šahista iz 3.a nije nam mogla podignuti moral – koji je pao. Šutjeli smo, nismo znali što i kako, a oni su se veselili odlasku na terensku nastavu u Mariju Bistrigu i posjetu licitarki.

Sljedeći dan, deset do osam ujutro u knjižnici su nas, učenike iz Multimedije skupine, okupili sedmaši Martin i Veronika. Rekli su da imaju priču i neka ostane u knjižnici svatko tko može poslije 14 sati. Tako je i bilo.

– Imamo ideju. Ali, budući da je malo vremena i da, ako se usuglasite s prijedlogom, u čijoj realizaciji neće biti vremena za ponavljanje, ovaj put trebamo napraviti sinopsis i detaljno razraditi scenarij. Svaku minutu. Ma, svaku sekundu. Svaku rečenicu. Svaki pokret. Svaku gestu.

I sinopsis i scenarij

Letjet će se u Prag i to Croatia Airlinesom, snimit ćemo glavnog protagonista pred aerodromskom zgradom, pred zrakoplovom i u njemu, a mislim da učiteljicu Ankicu možemo zamoliti da nam u svemu tome pomogne – rekli su uglaš Martin i Veronika, nekad đaci učiteljice Ankice Krajnik. Pao je dogovor da se sutradan nađemo u sedam ujutro.

Ne samo da su napravili sinopsis, odnosno sažet nacrt sadržaja filma, nego su razradili i scenarij. Veronika je pročitala sinopsis i bili smo oduševljeni idejom.

“Imamo film”

Scenaristi Martin i Veronika povjerili su režiranje Tomi i dodijelili Matiji Mikulcu glavnu ulogu s obzirom na to da je on u tom trenutku već imao kupljenu kartu za Češku, a Martin je predložio da mladog Matiju odguli Noa Emanuel Dominić iz 3.a. Razlog – nalikuju si i obojica nose naočale, element koji bi gledatelja trebao odmah asociрати na to da je riječ o istoj osobi. Naš knjižničar Denis potom je obavijestio ravnatelja da “imamo film”, a zapravo je tek nakon toga iznio ideju učiteljici Ankici Krajnik da se dva kадra snime u licitarskoj radionici tijekom terenske nastave kod licitarke Branke Šćuric u Mariji Bistrici. Znao je, kao i mi, da će učiteljica Ankica pristati, a naši šahisti rado sudjelovati.

Tako su na terensku otišli, uz trećaše i njihove učiteljice, i

Matija, naš knjižničar te Tomo koji je bio zadužen i za snimanje. Tomo je snimio Nou kako na licitarskom srcu crta avion, a potom i Matiju koji je izradio dar za 30. rođendan Croatia Airlinesa: veeeeliko licitarsko srce na kojem je napisao – 30 godina – Croatia Airlines. Prvi smo put snimali novim aparatom pa je dogovoren da se paralelno svaki kadar za film snima i mobitelom. Za svaki slučaj.

Nismo odmah rekli učiteljici da trebamo snimiti i scenu u kojoj mladi Matija u njezinoj učionici baca papirnat avion. Noa je to odradio maestralno. Svi iz 3.a odigrali su svoju ulogu statista pritom odlično, a ponoviti je trebalo kadar u kojem učiteljica čita mla-

Piše: Karla Bingula, 8.a

30 godina nacionalne zrakoplovne kompanije Croatia Airlines

slobodni stil

Scenarij: Martin Kljak, Veronika Krsnik

U spotu sudjelovali: Matija Mikulec, Noa Emanuel Dominić (glumi mladog Matiju), licitarka Branka Šćuric, učiteljica Ankica Krajnik, 3.a razred, stjuardesa gđa Fištrović

Kamera: Tomo Valjak

Montaža: Matija Mikulec, Matija Varga

Režiser: Tomo Valjak

Voditelj i mentor na filmu: Denis Vincek

Zlatar, listopad 2019.

dom Matiju lekciju zbog nedolična ponašanja jer smo htjeli da to zvuči jako žestoko. Učiteljica se, na naše navaranje, na kraju potpuno unijela u ulogu, a mladi je Matija pažljivo slušao što mu učiteljica govori jer ne dobiva tako često "špotanac".

Ravnateljev kauč

Jedini detalj koji nismo ugradili u knjigu snimanja, a procjenili smo da možemo nekoliko sekundi odvojiti i za taj kadar, bio je proslava rođendana. Riječ je o situaciji u kojoj se Matija prisjeća kako je kao mali za rođendane uvijek dobivao avione igračke. Aviončić od lego-kockica spremno je posudila naša profesorica engleskoga Irena Petrovečki. Knjižničar je dobro pretpostavio to da bi se u kolekciji igračaka koje imaju njezini sinovi Viktor i Maksim mogao naći i odgovarajući avion za naš filmski set. A torta? Nismo – upotrijebit ću jedan popularni izraz – fejkl. Naša školska kuharica Brankica napravila je veliku tortu koju smo nakon snimanja učas pojeli u knjižnici. Moramo reći kako je bila izuzetno ukusna. Pitate se gdje smo snimali scenu rođendana? Priznajem, fejkali smo tu malo. Koje mjesto u školi može izgledati kao da snimamo doma? Naš se knjižničar dosjetio – ravnateljev ured jer tamo je kauč pa klinici mogu sjediti na kauču i puhati u svjećice na torti koju smo postavili pred njih. Izgledalo je kao doma, a klinicima je bilo zabavno. Sretni klinci, sretni mi.

Utrka s vremenom

Sve smo to imali snimljeno prije odlaska na put u Češku. Na kamjeri i na mobitelu. Licitarsko srce bilo je kod ravnatelja. Trebalо je još samo snimiti tri scene za koje nam trebaju aerodrom odnosno avion i sve to montirati odmah po povratku. Samo...

U nedjelju ujutro mi smo kombijem stigli u Zračnu luku Franjo Tuđman u 6:30. Knjižničar je došao autom izravno iz Siska s 57. revije hrvatskog filmskog stvaralaštva djece, na kojoj je bio s Leonardom Rihtarićem i filmom Otmica. U autu je imao stativ i kameru. Plan je bio čekirati se, predati prtljagu i nakon toga vratiti se na parkiralište te

nego na to hoćemo li stići sve navrijeme obaviti. Čekiranje. Sigurnosni pregled. Pregled osobnih isprava i ukrcavanje koje počinje pola sata prije leta. U 8:00 trebali smo biti na izlazu (to je ono što zovu gate) i početi s ukrcavanjem, a zrakoplov je trebao poletjeti u 8:30. U 7:50 još je valjda bilo više od 70 ljudi ispred nas dođu na gate. Kad čekate prolaz kroz sigurnosnu kontrolu, tu je ponovno red.

dvaput jer im je uteo neki auto u kadar. I mobitelom. Kako li su se onda stvorili prije nas na izlazu?

Pa, naš je knjižničar ipak ikušni putnik koji je dotad 70 puta letio zrakoplovom. Ispričao nam je kasnije detaljno kako im je to uspjelo da prije nas dođu na gate. Kad čekate prolaz kroz sigurnosnu kontrolu, tu je ponovno red.

U 8:25 knjižničar Denis, Tomo i Matija bili su pred izlazom za let OU320 za Prag. Mi

objasnio nam je, rekao je zaštitarima da je s dvojicom učenika i da ima samo 15 minuta do polijetanja te ih zamolio da ih propuste kroz business-prolaz. Riječ i razumni ljudi, a pogotovo kad se putuje s djecom, otvaraju sva vrata.

Knjižničaru i Matiji neka se ne brinu – kamera je u njegovim rukama sigurna. Brzo biranje pozicije ispred nosa Dasha registracijske oznake 9A-CQE s grbom Zagorja i snimanje. Ravnatelj iz svoje torbe vadi licitarsko srce koje nam treba za ovu scenu i daje ga Matiji. Bilo je i vremena za jedno ponavljanje i za jedno snimanje mobite-

da, do Zračne luke Václava Havela. Glavna stjuardesa na letu za Zagreb predložila je da se "primopredaja" obavi nakon slijetanja u Zagreb. Tako je i bilo. Svi putnici, pa i mi, izšli smo iz zrakoplova. Ostali su samo Matija, Tomo, knjižničar, kapetan odnosno pilot i kopilot te stjuardese. Ta treća scena koja nam je nedostajala snimljena je. I

ne čaše. Matija je imao priličnu sjeti u poslovni razred, pojesti s Tomom nekoliko tih čokoladica i napiti se vode – iz staklene čaše.

S puta u školu

Blagodati business-klase. Naravno da je Tomo i to snimio. S tim neplaniranim kardon završava naš spot. Srećan i zadovoljan putnik koji leti svojom nacionalnom kompanijom.

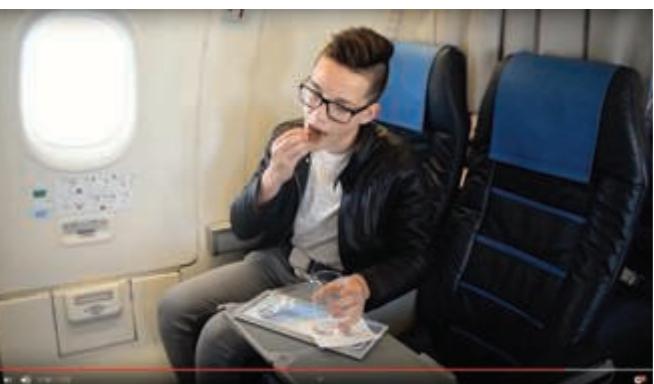
Pozdravljanje s roditeljima, a Matija i knjižničar odvezole se s aerodroma izravno u školu gdje im se pridružio i naš vanjski suradnik Matija Varga, čija je mama pripremila protvan svježih kremšnita. Ispostavilo se da samo kadar primopredaje nije, nekako, bio spremljen na kamjeri. Srećom, dobra je odluka bila da se sve snima i mobitelom. Ispostavilo se još nešto. Knjižničar ne jede kremšnitu jer imaju mnogo mlijeka pa je on pojeo kompletну koru, s donje i gornje strane smjese, koju su pak pojela dvojica imenjaka. Matija Mikulec i Matija Varga smontirali su do večeri film – da, tu jednu minutu finala. Nije to baš samo tako. Od podneva pa negdje do kasno u noć.

Ispunili obećanje

Nismo osvojili prvu nagradu, ali podijelili smo drugu. Maketu zrakoplova Airbus A320 u bojama Croatia Airlinesa. Stigla je u knjižnicu. Pofotkali smo se s njom, a onda smo svi zajedno odlučili da ćemo je darovati sinovima naše učiteljice engleskoga – u znak zahvale za to što smo se u spotu koristili njihovim avionom igračkom. Obećanje je ispunjeno čim su epidemiološke mjere početkom srpnja malo jače olabavile te su Matija i Tomo došli u školu, zahvalili učiteljici i predali joj aviončić. Nadamo se da se njezini dečki odlično zabavljaju zasluženim darom.

Matija se sjeća kako je dobio "špotanac" od svoje učiteljice Ankice jer je kao mali bacao u učionici papirnate avione. Kaže kako je sada odrastao i ponovno ide k licitarki u Mariju Bistrlicu. Tamo oslikava srce koje kani darovati djelatnicima Croatia Airlinesa

Matijina se želja ostvaruje odlaskom u Češku u sklopu programa Erasmus+. Licitarsko srce darovalo je stjuardesi gđi Fištrović na povratnom letu za Zagreb. Potom mu je glavna stjuardesa rekla neka malo sjedne u business-klasu i počastila ga čokoladom. I to smo snimili

snimiti prvu scenu kojom ustvari počinje film. Našli smo se u 7:00. Istinabog, prije međunarodnog leta treba doći dva sata ranije, ali praksa je pokazala da se sve obavi za pet minuta pa se onda dva sata čeka... A ono, pred šalterima za čekiranje stotine i stotine ljudi. Nitko više baš i nije mislio na film,

aerodromski službenik viknuo – Prag. To je značilo da možemo preko reda. Predali smo prtljagu i uzeli ukrcajne propusnice. Knjižničar je hrapo rekao ravnatelju neka s ostalima ide prema kontroli, a on se s Matijom i Tomom vratio na parkiralište. Snimili su ključni kadar. I kamerom postavljenom na stativ, i to

Vijugava zmija. Svi oni ljudi koji su čekali pred šalterima za prijavljivanje čekaju i tu. No, putnici koji putuju poslovnom klasom ne čekaju. Imaju poseban brzi prolaz. Mi smo s ravnateljem stajali u redu gdje čekaju oni koji putuju ekonomskom klasom, a to je valjda više od 95 posto putnika. Naš knjižničar,

ostali stigli smo u 8:30. Zbog gužve, vrlo brzo se ispostavilo, ukrcavanje je kasnilo pola sata. Aerodromskim autobusom stigli smo do propelerca Dasha koji će nas odvesti do Praga. Tomo je cijelo vrijeme čvrsto u rukama držao kameru. Stativ su ostavili u knjižničarevu Golfu. Tomo je rekao

lomerom i mobitelom. Uime tvrtke Croatia Airlines dar je primila stjuardesa gđa Fištrović. A onda je glavna stjuardesa ponudila dečje čokoladica omotanim u papiriće na kojima je pisalo 30 godina Croatia Airlinesa. Na tom letu to je u ponudi u poslovnom razredu. Mi smo dobili samo običnu vodu iz plastič-

Dječaci Rudi i Luka maštali su o tome kako postati nogometni. Direktor kluba Hermes uočio je njihov talent i pozvao ih u momčad. Klub je nizao pobjede, no na kraju čekala ih je utakmica sa Slogom, koja je bila poznata po podmićivanju sudaca. U Slogi su znali da im za pobjedu nad Hermesom to ovaj put neće biti dovoljno pa su odlučili oteti najbolje hermesovce Rudiju i Luku. No, nisu znali da je termin utakmice odgođen pa su ih pustili prerano. Rudi i Luka stigli su navrijeme i napunili mrežu Slogu.

Piše:
Igor Štahan, 8.a

Na jedinoj državnoj filmskoj smotri osnovnoškolaca sudjelovala je i naša škola s filmom Otmica. Riječ je o 57. reviji hrvatskog filmskog stvaralaštva djece na kojoj su od 3. do 6. listopada 2019. bili Leonardo Rihtarić i stručni suradnik knjižničar Denis Vincek koji je voditelj Multi-medijske skupine i mentor na filmu.

Jaka konkurenca

Nakon dokumentarca naših učenika Ljuba zvonarka, koji je godinu prije bio na Smotri hrvatskog školskog filma u Sinju, sada smo na reviju državne razine u Sisak bili pozvani s crno-bijelim nijemim igranim filmom Otmica, u kojem su glumili Patrik Delija, Karlo Sviben, Damjan Bajšić, Matija Mikulec, David Bezak, Igor Štahan, Tomo Valjak, Filip Sviben, Tomislav Jelečki, Patrik Hanžek, Dorijan Habuš i učenici 2.a. Epizodne uloge odigrali su i naš ravnatelj Marijan Posarić (kao vozač kombija) te naš

knjižničar Denis Vincek (kao trener), a važnu ulogu u filmu imao je i Karlov pas Goldy. U izradi scenarija sudjelovala je i učiteljica 2.a Ankica Krajnik, kameru i montazu potpisuju Leonardo Rihtarić i Matija Varga, a režiju Patrik Delija. Film Otmica nastao je po adaptaciji romana za djecu Šutiranje glavom koji je napisao slovenski književnik Goran Gluvić. U konkurenciji bio je čak 221 film učenika osnovnoškolskog uzrasta, a seleksijska komisija u kojoj su bili Čejen Černić Čanak, Astrid Nox i Marina Andree Škop odabrala je za prikazivanje na Reviji 89. filmove.

Rad i pod ferijem

Naglasimo i to da se iz Krapinsko-zagorske županije na Reviju plasirala samo naša škola. Film je snimljen pod uskrsnim (2019.) odmorom učenika, a montaža je dovršena u svibnju 2019. u školskoj knjižnici.

– Iako je bilo mnogo ponavljanja, snimanje je prošlo

odlično jer je cijela ekipa bila fenomenalna. Sve je to za nas još uvijek velik izazov i zato s motivacijom nije ni u jednom trenutku bilo problema.

Zašto crno-bijeli i k tome još nijemi film? Odlučili smo se malo eksperimentirati i zato smo napravili izlet u prošlost. Poprilično smo vremena provedli istražujući o starim filmskim formama i sve smo naučeno kroz montažu Otmice problematizirali.

Sedam projekcija

Neka naš uradak bude i povod mlađima da pogledaju stotinjak godina stare – također kratke kao i naš film – komične forme u kojima glumi Charlie Chaplin, zvijezda nijemog filma – rekao je Leonardo. Četverodnevna revija počela je speed datingom tijekom kojega su se školarci upoznali, a potom je uslijedilo sedam revijskih projekcija u Kristalnoj kocki vedrine, Domu kulture Gradskega kazališta Sisak, nakon kojih su ocjenjivači o filmovima

Kad se nogomet pretvori u krimić ili Kako smo s našom Otmicom završili na filmskoj reviji u Sisku

razgovarali s učenicima. Otmica je prikazana u prepuno dvorani u subotu u 11 sati.

– Tu smo mogli čuti dobre savjete, a korisne su bile i tri radionice u kojima smo se aktivno bavili audio i video sadržajima.

Učili o medijima

Teme radionica bile su: Sigurnost na internetu, Mediji i dječji razvoj te Nasilje u medijima i prepoznavanje stereotipa.

Treba kritički promišljati o svemu što dolazi do nas putem medija, a moja je želja u sljedećim filmovima na kojima budem radio promicati pozitivne vrijednosti u odgoju i obrazovanju, a da sve to bude upakirano u dobru, zanimljivu priču koja će privući gledatelja – zaključio je Leonardo Rihtarić, koji je s Matijom Vargom snimio i montirao Otmicu, obećavši da će i u budućnosti kao vanjski suradnik svoje znanje o snimanju i montaži spremno dijeliti s članovima Multi-medijske skupine naše škole.

Snimatelj i montažer Otmice Leonardo Rihtarić uz dva simbola grada Siska. Stari most jedan je od najljepših hrvatskih mostova. Akademski slikar Slavo Striegl bio je poznati sisački kulturni radnik. Njegova je skulptura na šetnici uz Kupu

U Kristalnoj kocki vedrine gdje su bile filmske projekcije i na "crvenom tepihu". Leonardo s mentorom na filmu knjižničarom Denisom Vincekom uz Matoša na klupi. Takve skulpture hrvatskoga književnika na klupi su na zagrebačkom Gornjem gradu i u Parizu

FILM KULTURNJACI ODUŠEVLENI KNJIŽEVNIM KRITIČAROM IZ 3.a

Josipu Stužiću nagrada i pohvalnica, a njegovoj mentorici i knjižnici vrijedne knjige na dar

Nakon trećega mjeseca u Krapinsko-zagorskoj županiji u natjecanju u čitanju naglas, prvoga mjesta u državi u natječaju Moj ritam čitanja, Josip Stužić dobio je i pohvalnicu i nagradu Ministarstva kulture za predstavljanje knjige Šutiranje glavom. Na Javni poziv učenicima osnovnih i srednjih škola za video-najave knjiga, koji je trajao od prosinca 2019. do veljače 2020. godine, pristigle su 183 prijave iz svih krajeva Hrvatske, a u kategoriji od 1. do 4. razreda prijavljena su 44 rada iz 65 gradova.

Jedini iz županije

Uz najbolji rad, Povjerenstvo je, među ostalima, pohvalilo i Josipa Stužića – za film slobodnog stila Književni kritičar iz 3.a, uz obrazloženje "kako se ističe svojim formalno zanimljivim pristupom, uspešno izbjegavši zamke konvencionalnosti. Dok je mnogo autora pribjeglo poznatim žanrovima slideshowa, nавама nalik na one filmske, usmenim prezentacijama ili glumi odabranih scena iz romana, radovi koje izdvajamo služe se filmskim izražajnim sredstvima i doimaju se svježima i zaigranima." Od nagrađenih i pohvaljenih radova, samo je jedan iz Krapinsko-zagorske županije – Stužićev. Mentorica Josipa Stužića njegova je razrednica

Ministarstvo kulture raspisalo je natječaj, a Multimedija skupina "na prepad" je u knjižnici tijekom velikog odmora snimila učenikovo izlaganje o pročitanoj knjizi. Kadar je snimljen samo jedanput

Josip Stužić sa svojom učiteljicom Ankicom Krajnik.
Učitajte QR-kod i pogledajte Josipovu književnu kritiku.

Piše: Igor Štahan, 8.a

Ankica Krajnik, a uradak je napravljen u suradnji sa stručnim suradnikom knjižničarom Denisom Vincekom i Multimedijskom skupinom koju vodi. Ministarstvo kulture nadarilo je u povodu njezina uspjeha Josipa – ali i njegovu mentoricu – vrijednim knjigama, a školskoj knjižnici naše škole darovalo zbirku knjiga za slobodno čitanje.

Mašta na djelu

Povjerenstvo za vrednovanje pristiglih prijava radilo je u sljedećem sastavu: filmski redatelj Igor Bezinović, filmska redateljica Čejena Černić i književnica Ivana Bodrožić, a vodili su se kriterijima izvrsnosti, jasnoće i maštovitosti. Organizator ističe kako velik odaziv i kreativnost učenika svjedoče o njihovu zanimanju za knjigu i književnost, ali i za filmski medij kao način izražavanja. Film je na prepad, iz prve, u školskoj knjižnici pod velikim odmorom i bez ikakvih priprema mobitelom snimio Kristijan Pavić iz 8.a, a montirali su ga Matija Mikulec iz 8.a i Veronika Krsnik iz 7.c uz mentorstvo našega bivšeg učenika Matije Varge koji je vanjski suradnik Multimedijске skupine. Režiju potpisuje Martin Kljak iz 7.b. Mentor na filmu Književni kritičar iz 3.a bio je naš knjižničar Denis Vincek.

FOTOVIJEST

Naslikao svoju učiteljicu i dobio nagradu od Smiba

ZAGREB – Krenula je nova školska godina i nova pretplata na Smib, čemu sam se jako veselio. Volim čitati Smib, a volim i sudjelovati u njegovim nagradnim natječajima koji su uvijek kreativni. I ove sam godine odlučio sudjelovati. Zadatak je bio nacrtati svoju učiteljicu, napisati zašto volim školu, koji mi je najdraži predmet, koliko nas je u razredu i kako se zove moja učiteljica.

Zadatak mi je bio lagan i jako zanimljiv te sam veselo sve to napravio. Poštom sam poslao uradak i svoje podatke te nestrupljivo čekao prosinaci Smib. Činilo mi se kao cijela vječnost. Kad je prosinaci Smib napokon stigao, s velikim sam ga uzbudjenjem uzeo u ruke, listao, listao i listao te s veseljem koje ne mogu opisati video da sam osvojio jednu nagradu – likovni pribor. Bio

sam presretan i, priznjam, ponosan na sebe. Važno je sudjelovati jer ako ne sudjeluješ, ne možeš se ničemu ni nadati i ne razvijaš svoju kreativnost. No, još je lijepše kad u rad uložиш trud, vrijeme i svoje srce – osvojiti i nagradu. Od Smiba sam dobio pastele, vodene boje, temperale, plastelin, ljepilo, floromastere, drvene bojice, magnetin i karbofix ljepilo. (Matija Brčić, 3.a)

#zavolontirAJMOse
Našim đacima čak tri od četiri glavne nagrade

Ravnatelj Marijan Posarić, Karla Bingula, Leonarda Kudelić i Vilim Crčić na dodjeli nagrada u Centru za mlade u Zaboku

ZABOK – U Centru za mlade Krapinsko-zagorske županije u Zaboku održana je 24. lipnja dodjela nagrada učenicima koji su sudjelovali u literarnom natječaju "Dobro biram – Volontiram!". Riječ je o aktivnosti u sklopu projekta #zavolontirAJMOse, koji provodi Mreža udruga Zagor u partnerstvu s pet osnovnih škola i Krapinsko-zagorskom županijom, a ove se školske godine u projekt uključila i naša škola. U literarnom natječaju sudjelovalo je šest osnovnih škola, a glavne nagrade dodijeljene su u četirima kategorijama. U kategoriji petih razreda najboljim je ocijenjen rad naše učenice Melani Miković (5.b). Među učenicima šestih razreda najuspješnija je bila naša šestašica Leonarda Kudelić (6.a). U konkurenciji osmaša najbolje ocjene žirija dobila je naša učenica Karla Bingula (8.a). U svome komentaru stručni je žiri istaknuo kako je Karlina emotivna priča o volontiranju odlično strukturirana, vrlo zanimljiva i s lijepom porukom, a autorica je kod čitatelja izazvala pozitivne osjećaje prema volontiranju. Uz troje prvonagrađenih u natječaju je, s ništa manje zanimljivim pričama, sudjelovalo još dvoje naših učenika: Ramona Balun (7.c) i Vilim Crčić (8.b). Mentorice naših učenika bile su učiteljice Nevenka Šušlječ i Veronika Podobnik. (Matija Mikulec, 8.a)

ŠKLJOCNI ZA SJEĆANJE ZBOG KORONE NATJEČAJ JE OVE GODINE BIO LIKOVNI

Matija Mikulec sa slikom crkve u Zlataru donio svom gradu novu razglednicu

Piše: Petra Kulfa, 8.a

Matija Mikulec iz 8.a osvojio je treće mjesto na likovnom natječaju RAZGLEDNICA MOGA MJESTA – "Škljocni" za sjećanje, koji je treću godinu zaredom organizirala Osnovna škola Vladimir Nazor Budinščina. Tako je, ocjenjujući 50 radova koji su stigli iz deset hrvatskih škola, odlučilo povjerenstvo u kojem su bili predsjednik Damir Vučec, fotograf i vlasnik Foto-video studija Media 32, te članovi: Branko Bručić, umjetnički fotograf, i Suzana Ramić, učiteljica razredne nastave.

Tri nagrade i 16 pohvala

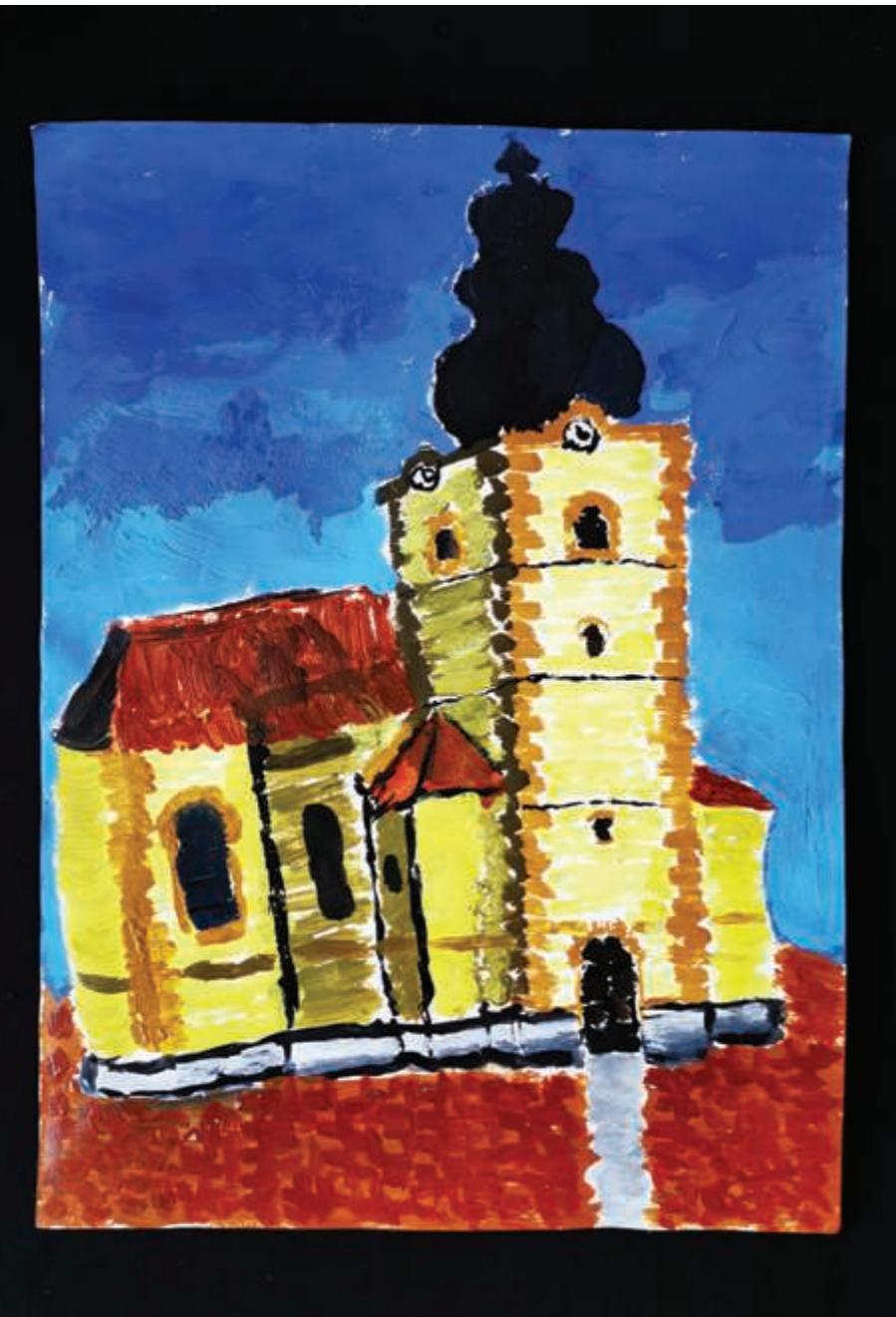
– Izvorno fotografski natječaj, ove je školske godine iznimno – zbog pandemije uzrokovane koronavirusom i radi sigurnosti učenika – preoblikovan u likovni. Kriteriji odabira bili su prepoznatljivost motiva – detalj iz kojeg će se prepoznati mjesto, tehnička izvedba, ljepota kadra, dinamičnost i umjetnički dojam.

Na temelju tih kriterijala odabrane su tri nagrađene razglednice, tj. likovna rada i pohvaljeno je 16 radova koje smo izložili u virtualnoj galeriji.

Moto je bio #ostanidoma

Uz treće mjesto koje je osvojio vaš učenik Matija, spomenimo i to da je prva nagrada otilla u Osnovnu školu Jože Horvata Kotoriba, a druga u OŠ Sveti Martin na Muri – istaknula je Renata Kreber-Mikšaj, ravnateljica škole koja je organizirala natječaj, što je ove godine pod motom #ostanidoma bio otvoren od 5. ožujka do 20. svibnja.

– Moj mentor, učitelj likovnoga Zvonko Šarčević, dao je preko Yammera zadatak nacrtati ili naslikati neku znamenitost našega kraja. Rekao je da će se rad, budući uspješan, slati na natječaj i neka se zato potrudimo. Razmišljaо sam nekoliko

U OŠ Vladimir Nazor Budinščina pristiglo je ove godine 50 radova iz deset škola iz cijele Hrvatske. Povjerenstvo je ocjenjivalo detalj iz kojeg se može prepoznati mjesto, tehničku izvedbu, ljepotu kadra i umjetnički dojam

ko dana o tome što odabratи kao motiv jer, ruku na srce, nemamo baš prevelik izbor u Zlataru. Tako sam se odlučio za župnu crkvu.

Zašto akrilne boje

Budući da je sve to bilo tijekom karantene i nije bilo preporučljivo hodati po gradu bez prijeke potrebe, pogledao sam na internetu nekoliko fotografija na kojima je naša crkva kako bih si olakšao rad. Dakle, nisam slikao baš samo po pamćenju jer građevina ima niz detalja i pitanje je bih li se svega prisjetio – ispričao nam je Matija.

Dodaje kako mu se u radu odmah pojavio još jedan problem. Tehnika, doduše, nije bila zadana, no likovni pribor ostao je u školi. Odlučio se zato za akrilne boje jer je to jedino imao doma.

Naslikao "iz prve"

– Bio je to redovit zadatak za Likovnu kulturu, no bio sam dodatno motiviran s obzirom na učiteljeve riječi da će se najbolji radovi slati na natječaj. Sjećam se, bilo je to jedno poslijepodne kad sam sjeo za radni stol u svojoj sobi i trebalo mi je nešto manje od dva sata da svoju ideju provedem u djelu, tj. sliku. Moram dodati da sam imao dvije-tri stanke; ne zato što bi mi bilo naporno, nego da pogledam sliku čiste glave. Što valja, a što ne – kazao je osmaš Matija. Dodaje, skromno, kako je već sudjeloval (i to uspješno, op. a.) na brojnim novinarskim, literarnim, fotografskim i filmskim natječajima državne razine, a ovo mu je bio prvi likovni natječaj. Navodi kako je crkvu naslikao "iz prve", a priznaje da na nekim dijelovima slike ima više slojeva zbog sitnih popravaka ističući kako ipak nije potpuno zadovoljan proporcijama crkve.

Razglednice i – babici

Učitelj Likovne kulture Zvonko Šarčević rekao je kako je njegov učenik odlično dočarao kontrast topnih i hladnih boja. Žuta crkva lijepo se ističe u plavetnilu neba, objašnjava Matijin mentor, i misli kako je upravo to očaralo prosudbeno povjerenstvo.

Matija Mikulec dobio je kao nagradu plaketu i deset razglednica na kojima je otisnut njegov rad. Rekao nam je, čim je doznao da je dobio nagradu, kako će razglednice koje je dobio na dar poslati "svojim dragim ljudima", a zadržat će jednu za sebe, dvije za svoje roditelje, dvije za brata sestru te nekoliko razgle-

POHVALJEN I LIKOVNI RAD JOSIPA STUŽIĆA
**Slikao prema nagrađenoj
bratovoj fotografiji iz 2018.**

Iako izvan konkurenčije – jer natječaj je bio otvoren učenicima od petog do osmog razreda – svoj uradak, također sliku zlatarske crkve, poslao je i Josip Stužić iz 3.a razreda, pod mentorstvom stručnog suradnika knjižničara Denisa Vinceka. Niz uspješno pogodjenih detalja oduševio je povjerenstvo koje je pohvalilo Stužićev likovni ostvaraj. Josip se za crkvu odlučio jer misli da je to jedini istinski prepoznatljiv simbol njegova grada.

– Crkvu sam naslikao temperama. Tijekom karantene imao sam kod

kuće jedino ugljen i tempera te sam najprije crkvu nacrtao ugljenom, ali mi se činilo da crtež nedostaje boje pa sam se na kraju odlučio za tempere. Trebalo mi je dosta vremena, otprikljike tijedan dana, dio po dio, jer pazim na detalje dok slikam ili crtam.

Najčešće sam slikao navečer kad je bilo najmirnije – ispričao je Josip i priznao da je, osim prvog crteža ugljenom, slika poslana na natječaj nastala tek iz trećeg pokušaja jer je onu drugu, kad se odlučio za tempere – zapackao i bacio.

turno-povijesni identitet mjesta te očuvati i izvući iz zaborava razglednicu kao kulturno, povijesno i tradicijsko nasljeđe te uvelike zaboravljen način komunikacije među ljudima. Dakle, cilj natječaja RAZGLEDNICA MOGA MJESTA – "Škljocni" za sjećanje popularizacija je razglednica, a učenici uz kreativan i zabavan rad imaju na kraju razglednice iz cijele Lijepa Naša – kao edukativan, uporabni i turistički materijal – naglasila je Renata Kreber-Mikšaj, ravnateljica OŠ Vladimir Nazor Budinščina.

dnicu "za svoju babicu". Tako su razglednicu s posvetom, dozajnajemo, dobili Matijin učitelj likovnoga Zvonko Šarčević i knjižničar Denis Vincek. Računica kaže da je, kako ju Matija zove, babica dobila čak tri razglednice.

– Razglednica, kao što i ime našeg natječaja govori, okosnica je cijele priče koju smo zamislili kad smo sve to pokrenuli prije tri godine. Nakana nam je bila približiti učenicima likovnu umjetnost i razvijati ljubav i ponos prema zavičaju u kojemu žive, sačuvati od zaborava kul-

One je godine na Državnom fotografiskom natjecanju Koprivnički salon fotografije sudjelovalo 69 autora s 312 fotografija. Među njima bila su i dvojica učenika naše škole: Tomo Valjak i Matija Mikulec, obojica iz 8.a, pod mentorstvom stručnog suradnika knjižničara Denisa Vinceta.

Matija Mikulec natjecao se s dvjema kolekcijama fotografija: Ulicama Praga 1 i 2 te Sendvič 1 i 2, a Tomo Valjak s kolekcijom Cvjetni sat i Moja češka priča.

Radovi pod šifrom

Ocenjivački sud toga natjecanja, koje je održano 12. put, radove je ocjenjivao pod zaporkama.

Uspješno sudjelovanje naših učenika nastavljeno je i ove godine te je fotografija Cvjetni sat, koju je u Novem Mestu nad Metují u Češkoj u sklopu aktivnosti učenja, poučavanja i osposobljavanja u projektu Erasmus+ snimio Tomo Valjak, pohvaljena u kategoriji Dijete/djeca – pojedinačno.

Uspjeh je utoliko veći znamo li da se na to natjecanje uz učenike, fotoamatere, javljuju i profesionalni fotografi. To državno natjecanje pod motom "Sretno dijete – sretna obitelj" promiče nenasilje, a pod pokroviteljstvom Građa Koprivnice organizira ga Foto kino klub Podravina.

Kontinuitet

Otvorene izložbe fotografija bilo je u Koprivnici 16. studenoga 2019., a uz autore Tomu i Matiju na svečanosti bio je i njihov mentor Denis Vincet. Našim učenicima i njihovu mentoru čestitao je uime organizatora, Foto kino kluba Podravina, predsjednik Krešimir Juratović i naglasio kako naša škola već godinama kroz fotografiju promiče ne-nasilje, a upravo s tom je nakanom prije 12 godina pokrenut, možemo sada ka-

TOMO VALJAK PRONAŠAO SUPER MOTIV NA ERASMUSU

U Koprivnici na 12. fotografском salonu pohvaljen češki Cvjetni sat

zati, ovaj program kojim se potiče to da u našim sredinama bude što više sretne djece i sretnih obitelji te da to ljubitelji fotografije prikažu putem svojih kreativnih ostvaraja. Juratović se potom prisjetio uspjeha naših učenika koje su postigli na natjecanju Sretno dijete – sretna obitelj: bronce Jurice Pribolšana, srebra Petre Sokolić, pohvaljene fotografije Marka Bingule, brončane medalje Matije Varge te dviju pohvalnica koje je godinu prije osvojio Leonardo Rihtarić.

Prije otvorenja Koprivničkog salona fotografije Tomo i Matija prošetali su središtem Koprivnice, a najviše su im se svidjeli drveni paviljon iz 1896. te skulptura žene koja se budi. (David Bezak, 8.a)

Tomi Valjaku i Matiji Mikulcu u šetnji koprivničkim gradskim parkom najviše se svidjela skulptura koja prikazuje ženu koja se budi

MOJ RITAM ČITANJA NATJEČAJ HRVATSKE KNJIŽNIČARSKOG DRUŠTVA

Josipu prvo, a Karli drugo mjesto u državi

Josip Stužić (3.a) i Karla Bingula (8.a) sudjelovali su na natječaju Moj ritam čitanja Hrvatskoga knjižničarskog društva. Trebali su opisati knjigu po svojem izboru te tako potaknuti sve ostale da je uzmu u ruke i pročitaju. Josip je osvojio prvo mjesto u državi predstavivši knjigu Šutiranje glavom autora Gorana Gluvića, a Karla drugo s knjigom Ljeto na jezeru Čiću spisateljice Jasminke Tih-Stepanić. Josip je "ispričao" kako ga je knjiga zainteresirala, osvojila, iznenadila i na kraju oduševila. Povezao se s likovima, ušao u priču, iznenadio se onime što je saznao, dočekavši kraj uz navješčki zviždak. Karla je u svojem literarnom prikazu opisala koliko se čitatelj može povezati s knjigom te kako knjiga koju je predstavila svakome može pomoći preb-

Josip Stužić i Karla Bingula

roditelj brige – istaknuvši da dobro uvijek na kraju pobjeđuje. Samo treba ići naprijed.

Josip i njegova mentorica učiteljica Ankica Krajnik te Karla i njezin mentor stručni suradnik knjižničar Denis Vincet dobili su, kao nagradu, vrijedne knjige od HKD-a.

– Dan hrvatskih knjižnica obilježava se 2019. uz moto Pronađi svoj ritam – u knjižnici te je HKD organizirao tim povodom natječaj Moj ritam čitanja u kojem su sudionici trebali preporučiti najbolju knjigu posuđenu iz svoje knjižnice – s ciljem razvijanja kulture čitanja, ali i stvaranja bolje vidljivosti i prepoznatljivosti knjižnica i knjižničnih aktivnosti u javnosti te poticanja inovativnosti i kreativnosti – rekla je predsjednica HKD-a dr. sc. Dijana Machala. (Ivana Štahan, 7.b)

NAŠI UČENICI ODLIČNI NA NATJECANJU DABAR 2019.

Veronika Krsnik podijelila prvo mjesto u kategoriji Megadabar u izrazito oštrot konkurenciji

ZLATAR – Međunarodno internetsko natjecanje iz računalnog razmišljanja i informatike Dabar 2019. održano je od 11. do 15. studenoga i u Osnovnoj školi Ante Kovačića u Zlataru. Svoje umijeće, snalažljivost i logičko razmišljanje u rješavanju niza izazovnih zadataka online putem iskušalo je 18 učenika od 5. do 8. razreda. Među 10 posto

najboljih učenika na razini države plasirali su se Barbara Kuharić (6.a), Veronika Krsnik (7.c), Vilim Crčić i Klara Ferišak (oboje 8.b). Veronika Krsnik podijelila je prvo mjesto u kategoriji Megadabar, istaknuvši kako je ove godine konkurenca bila izuzetno jaka. Sudjelovanjem u tom natjecanju naši su učenici pokazali da se računalom ne koristimo

samo za komunikaciju na društvenim mrežama iigranje računalnih igrica nego da nam ono služi i za rješavanje zanimljivih logičkih zadataka. Ove se godine natjecalo 21.653 učenika iz 442 osnovne škole iz cijele Hrvatske. U organizaciji i provođenju natjecanja sudjelovala je učiteljica Informatike Nina Posarić. (Karla Bingula, 8.a)

Kviz znanja Muzeja grada Pregrade o uključivosti i različitosti

UZ MEĐUNARODNI DAN MUZEJA

15 questions

Hosted by: dpoljar

Iva Škreb iz 8.a svojim znanjem i brzinom osvojila treće mjesto

Kako je tema Međunarodnog dana muzeja ove godine bila uključivost i različitost, učenici 8.a povezali su to s jednom od lokalnih aktivnosti u Međuškolskom partnerstvu SuperART for Inclusion, u kojem naša škola sudjeluje s još pet partnerskih škola iz inozemstva u sklopu programa Erasmus+.

Znanje o

uključivosti i različitosti, odnosno o potrebi inkluzije, pokazali su okušavši se u kvizu koji je organizirao Muzej Grada Pregrade Zlatko Dragutin Tudjina. Međunarodni dan muzeja ove se godine obilježavao u ponedjeljak, 18. svibnja, a Muzej je za vikend uoči toga dana na svojoj stranici na Facebooku postavio poveznicu na online kviz u aplikaciji Kahoot. Svojim

odličnim znanjem, ali i zavidnom brzinom, treće mjesto osvojila je Iva Škreb iz 8.a razreda, koji je na sudjelovanje u kvizu potaknula učiteljica Hrvatskoga jezika Nevenka Šušljek. Za osvojeni rezultat zlatarska osmašica dobit će nagradu od pregradskoga muzeja.

(Napisala i zanimljivosti s mrežnih stranica Muzeja Grada Pregrade prikupila: Veronika Krsnik, 7.c)

Iva Škreb (u krugu) i pregradski muzej

Jeste li znali?

1. Brailleovo pismo sustav je pisanja i čitanja namijenjen slijepim i slabovidnim osobama.
2. To pismo stvorio je 1824. Francuz Louis Braille.
3. U Hrvatskoj je otprilike 2000 stogodišnjaka.
4. Svaki peti građanin Hrvatske stariji je od 65 godina, a starijih od 85 godina više je od 80.000.
5. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, u Hrvatskoj živi 16.975 Roma.
6. Himna romske nacionalne manjine zove se "Gyelem, gyelem", što u prijevodu na hrvatski jezik znači: "Idem, idem".
7. Bijeli štap međunarodni je simbol slijepih.
8. U Hrvatskoj je, prema popisu iz 2011. godine, živjelo 328.728 pripadnika 22 nacionalne manjine.
9. Zastava dugih boja simbol je LGBT zajednice.
10. Zaposlena žena u Europskoj uniji zarađi 16 posto manje od zaposlenog muškarca.
11. Neke od poznatih slijepih osoba su Claude Monet, Francisco Goya i Eduard Degas.
12. U Hrvatskoj je u 2019. živjelo više od 500.000 osoba s invaliditetom.
13. Četiri najveće religije svijeta (od veće prema manjoj) su kršćanstvo, islam, hinduizam i budizam.
14. U Hrvatskoj, prema službenim podatcima, živi više od 13.000 osoba oštećena sluha, a neslužbeno 80.000.
15. U Zagrebu se nalazi Tiflološki muzej, osnovan 1953. godine, koji prikuplja baštinu osoba s invaliditetom.

Prilog: Sve o koroni

Jasno je zašto su ljudi na početku pandemije kupovali goleme količine brašna i kvasca, no nejasno je bilo gomilanje zaliha WC papira kojim se definitivno ne možemo boriti protiv bolesti Covid-19.

10 činjenica koje biste trebali znati o koroni

Kako izgleda testiranje na koronavirus?
Osobi se uzme bris nosa i ždrijela pomoću štapića na kojemu se nalazi sintetska četkica. Bris se zatim stavi u posebnu tekućinu i obrađuje se u laboratoriju.

Po čemu možemo prepoznati kada netko boluje od koronavirusa?

Osoba koja boluje od koronavirusa može imati povиšenu tjelesnu temperaturu, kašalj, kratak dah; može izgubiti njih i okus te se osjeća slabo i umorno.

Kako se prenosi koronavirus?

Koronavirus se prenosi kapljicnim putem. Kada bolesna osoba kiše ili kašљe, te kapljice može udahnuti zdrava osoba i zaraziti se. Isto tako, možemo se zaraziti dodirujući površine (npr. kvake, stolove, različite predmete...) po kojima je osoba kašljala, ili rukujući se s bolesnom osobom ako je ona prije toga kašljala u ruku, a nije oprala ruke.

Pomažu li maske i rukavice?

Maske za lice mogu pomoći smanjiti širenje zaraze među ljudima tako što sprječavaju širenje respiratornih kapljica zaražene osobe koja, možda, još i ne zna da je zaražena jer još nije razvila simptome. Nošenje maske za lice preporučuje se prilikom boravka u zatvorenim prostorima, u javnom prijevozu, na

određenim radnim mjestima i kod zanimaњa koja uključuju blizak fizički kontakt među ljudima. Upotrebu maski za lice treba smatrati samo dodatnom mjerom, a ne zamjenom za fizičko udaljavanje. Preporučuje se ostanak kod kuće kada je osoba bolesna, uz respiratornu higijenu, pažljivu higijenu ruku i izbjegavanje dodirivanja lica, nosa, očiju i usta. Želim napomenuti i to da nošenje

maske ne bi trebalo tumačiti kao akt sebičnosti ili namjeru da se osoba želi zaštititi od drugih, nego kao čin solidarnosti i želju da zaštitimo svoje sugrađane kad smo zaraženi. Jednako se odnositi na rukavice. Slušajte upute stožera!

Kako se lijeći od koronavirusa?

Zasad ne postoji lijek ni cjepivo. Liječenje se sastoji od toga da se osobi daju lijekovi koji joj olakšavaju simptome bolesti kao što su, primjerice, visoka temperatura ili kašalj.

Je li Vas, osobno, strah koronavirusa?

Ne mogu reći da me strah virusa, ali svakako ne bih voljela oboljeti od koronavirusa. Prije svega, zato što ne želim zaraziti svoju obitelj u kojoj ima mnogo osoba koje su u rizičnoj skupini, a to su moji roditelji i moje baki.

Mogu li životinje oboljeti od korone?

Sa specijalizanticom epidemiologije iz Zavoda za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije nakon presice stožera razgovarao je u Krapini Fran Forko iz 3.a

Postoje zabilježeni slučajevi da su životinje oboljele od ovoga koronavirusa koji nazivamo SARS-CoV-2.

Je li sigurno ići na more?

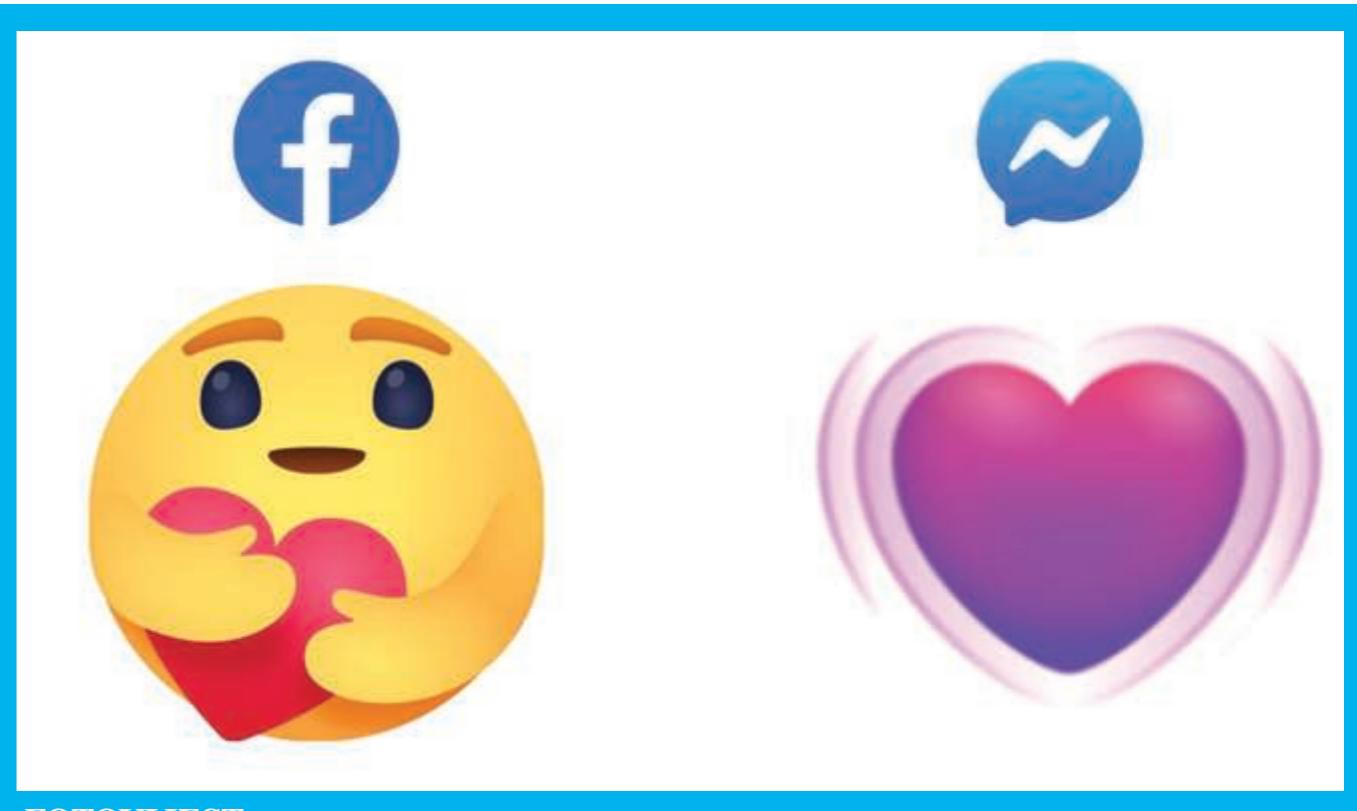
Bitno je pratiti vijesti u vezi s koronavirusom i držati fizičku udaljenost od dva metra, pogotovo od ljudi s kojima se svakodnevno ne družite te paziti na higijenu ruku.

Zašto su ljudi na početku korona-krize kupovali WC papir?

Ovo je pitanje za psihologa, a ne za epidemiologa. Međutim, nagađam da su to radili iz straha od virusa i straha od gubitka kontrole nad vlastitim životom te da im je kupovanje WC papira, na neki način, vratilo osjećaj kontrole nad situacijom.

Može li nas od korone spasiti pranje ruku i dezinficiranje?

Pranje ruku i držanje fizičke udaljenosti glavne su mjere kojima možemo spriječiti širenje virusa. Nije potrebno ruke često dezinficirati pomoću dezinficijensa. Dovoljno ih je prati tekućom topлом vodom i sapunom. Za temeljito pranje ruku trebat će vam 30-ak sekundi. Dobro ih obrišite papirnatim ručnikom, a potom zatvorite slavinu za vodu ručnikom kojim ste osušili ruke.

FOTOVIJEST

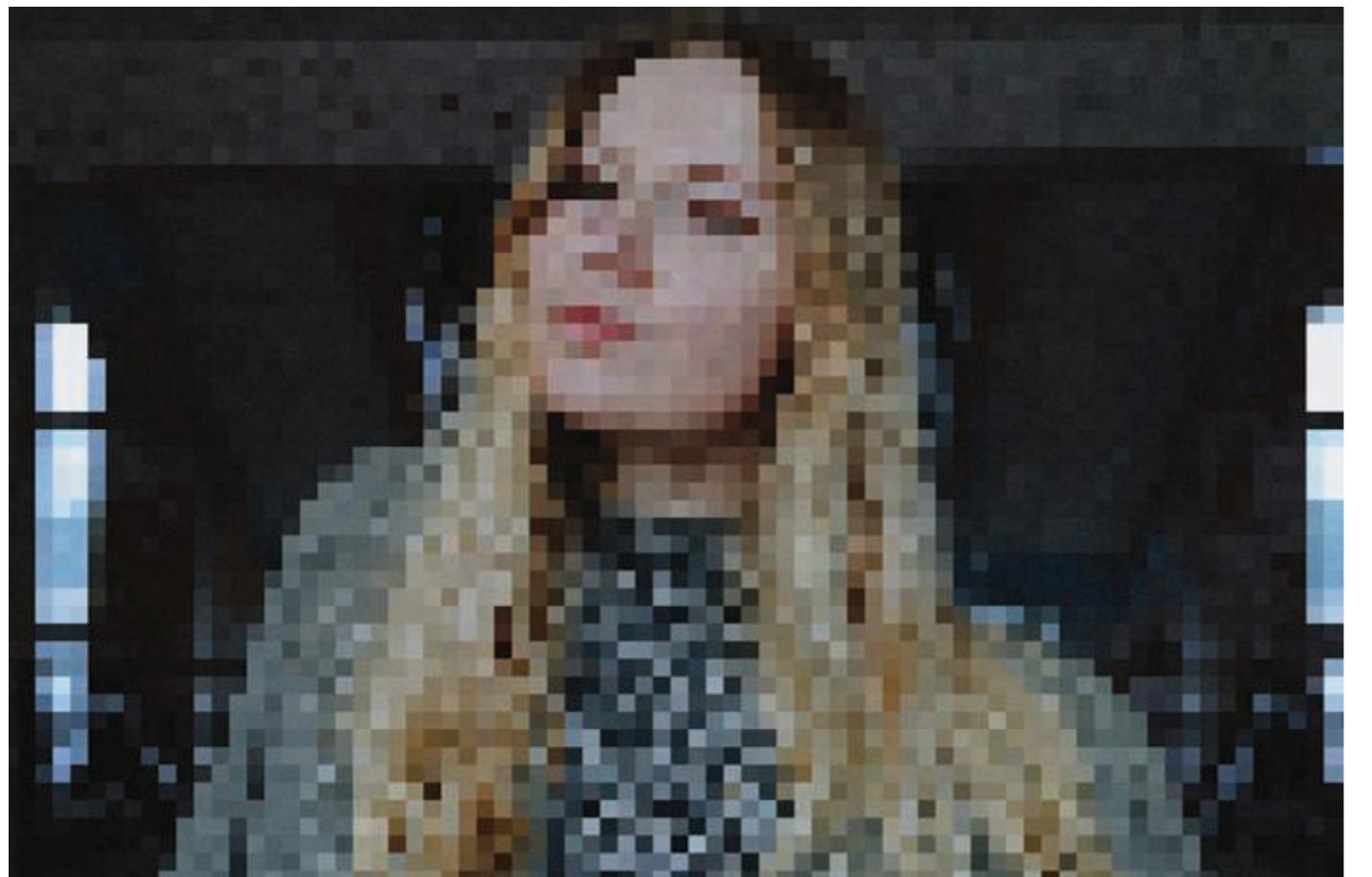
S koronavirusnom pandemijom pojavili se na društvenim mrežama brižni emotikoni

Nakon lajka, Facebook je prije nekoliko godina uveo i emotikone ljutnje, srca, tuge, smijeha i čuđenja. S pojavom pandemije koronavirusa Facebook je lansirao emotikon podrške, smajlić koji grli srce. Engleski je nazvan Care (reaction), što znači da njime nekomu dajemo podršku, dajemo do znanja da se brinemo za osobu koja je objavila nešto i, zapravo, time joj šaljemo virtualni zagrljavaj. Smajlić koji grli srce može se dodati ispod emotivnih statusa, komentara i klipova na Facebooku. U Messengeru je taj emotikon u obliku pulsirajućeg srca. (Matija Mikulec, 8.a; foto: bug.hr)

15 korona-dnevnika

ISKROKOVAČNICA Sve o koroni : prilog Zlatarskih Iskrice br. 62. Urednik priloga: Ivano Štahan (7.b). Odgovorni urednik priloga: Denis Vincak, stručni suradnik knjižničar mentor. Pomoćnica odgovornog urednika priloga: Ankica Krajnik, učiteljica razredne nastave. Novinari: Martin Brčić (3.a), Fran Forko (3.a), Josip Stužić (3.a), Erik Vidović (3.a), Ema Runjak (4.b), Petar Sviben (4.b), Hana Delija (5.b), Martin Kljak (7.b), Ivano Štahan (7.b), Veronika Krsnik (7.c), David Bezak (8.a), Karla Bingula (8.a), Petra Kulfa (8.a), Matija Mikulec (8.a), Monika Stažnik (8.a), Iva Škrebl (8.a), Igor Štahan (8.a), Vilim Crčić (8.b). Suradnik: Vilim Kobeščak. Grafički urednik: Matija Mikulec (8.a). Urednik fotografije: Kristijan Pavić (8.a). Autor fotografije na prvoj stranici priloga: Igor Štahan (8.a). Lektura: Marijan Posarić i Denis Vincak.

INTIMNA ISPOVIJEST NAŠE UČENICE

Kako sam se udebljala tijekom karantene

Svi smo mi vidjeli one body transformation videe na internetu. Ja ču vam sada ispričati svoju priču. Nisam se snimala jer me bilo sram stati pred kameru. Nikad se nisam smatrala mršavom i fit osobom. Visoka sam 162 centimetra i imam 57 kilograma. Taman! Nije me nikad previše bilo briga za moju kilažu. Uvijek sam se vrtjela tu oko 57 kilograma.

Jela sam iz dosade

Sve je počelo 20. ožujka. Pola vas pita se sad, vjerojatno, što s tim datumom. Pojasnit ću vam. Vidite, toga su datuma sve one stvari vezane za koronu počele. Onako ozbiljnije. Kupovale su se zalihe, donosile se mjere zaštite i obustavlja su se sva događanja u svijetu. Nastava na daljinu trajala je već četiri dana. Stožer je preporučio ostanak u kući. Naravno, ja sam to poštivala. Nije mi bilo pre-

teško u životu. Spavanje do podneva, izležavanje i gledanje filmova na TV-u. Bilo je odlično. Hrane je bilo i previše. Ladice pune, vrećice pune raznovrsnih

Ipak, sram me te moje debljine. Zato neka ostane tajnom moj pravi identitet

grickalica i slastica. Bilo je tu svega: od čipsa, bombona do čokolada. Tko bi mogao tome odoljeti? Ja zasigurno ne. Na početku nisam tako mnogo jela ne-

dravoga, ali kako su dani "zatvora u kući" prolazili, sve sam više i više grickala. I to ne zato što sam bila gladna. Čisto – iz dosade. Da. Jela sam iz dosade.

Prvi znakovi na majicama

A mama? Ona nije bila baš neka potpora što se tiče moje zdrave prehrane. "Samo jedi, treba jesti", bile su svakodnevne riječi moje mame. Još mi je pekla palačinke i kolače. Nakon nekog vremena počeli su se javljati prvi znakovi deblijanja. Neke uže majice koje imam u ormari više nisu išle na mene. Čak ni neke traperice. Počela sam izbjegavati svari koje me čine debljom. Smanjila sam količinu nezdrave hrane koju sam jela. Ali, ipak sam je konzumirala, no ne u ogromnim količinama. I dalje sam se debljala. Prestala sam snimati i objavljivati selfie i gledati se u ogledalo. Bilo me sram same sebe. Nisam nikomu dala

da me vidi. Ne samo da mi je bilo nepojmljivo izći van i izložiti se tome da me vide moji prijatelji nego mi je već počelo biti neugodno i pred mojim ukućanima. Uglavnom, držala sam se samo svoje sobe i počela sam nositi trenirke i hoodice. Bilo me čak strah stati na vagu.

Šok i nevjerica

Kada sam napokon stala, nastao je šok i nevjerica. "63,7 kg?!", rekla sam naglas iako sam bila sama u sobi. Morala sam nešto poduzeti. Prvo sam maknula sve te grickalice izvan svojega vidokruga. Zatim sam tražila vježbe za mršavljenje i dijetu na internetu. Nije to bila dijeta da se izglađnjujem, nego sam počela jesti zdravu hranu. Mama i nije bila nešto presretna jer je morala posebno kuhati za mene. Od vježbi sam radila čučnjeve, sklekove, trbušnjake i različite varijacije plenkova.

Kroza sve prolazila sama

Teško je vježbatи sam. To sam shvatila vježbajući. Lakše je kad te netko motivira i ne da ti mira. Uvijek te tjera na više. Naravno, bilo je i trenutaka kad sam razmišljala o tome kako bi bilo bolje da samo legnem u krevet. U takvim trenutcima stisnula sam zube i natjerala se da napravim još više. Počela sam i trčati. Prvo jedan kilometar, zatim dva, pa tri, a na kraju pet kilometara. Jako sam prolazila na to da me nitko ne vidi vani. Svaki se danom vidjela razlika, no još nisam bila zadovoljna sa sobom.

Kada se situacija s koronom smirila i mjere počele popuštati, prijatelji su me zvali van na druženje. Odbila sam; rekla sam da me mama ne pušta. Istina je bila da me još uvijek bilo sram izći pred njih u trenutačnom stanju. Nastavila sam vježbati. Svaki sam dan dodavala nekoliko sklekova, trbušnjaka i sekundi izdržala u svoje vježbe.

Uspjela sam

Došao je i taj dan kad sam napokon skupila dovoljno hrabrosti i ponovno stala na vagu. Nisam mogla vjerovati. Na vagi je pisalo 55 kilograma. Sišla sam s vase. Ponovno stala na nju. Ponovno 55 kilograma. Skočila sam od sreće. A što dalje? Što će biti s vježbanjem i dijetom? Dijetu sam izbacila; više neću tjerati mamu da kuha posebno samo za mene. No, vježbanje je postalo dio mene. Nastavit ću vježbati i dalje. Moja je priča živi dokaz da se uz mnogo truda i rada sve može.

SVE ZBOG KORONE Svoj osamnaesti rođendan proslavio sam sâm. Nisam smio organizirati feštu

Osamnaesti rođendan, punoljetnost i ulazak u svijet odraslih je nešto posebno. To se pamti cijeli život. Proslavljiva se, mi mladi rekli bismo, na najjače. Ja sam rođen 30. travnja. Od 16. ožujka ide nastava na daljinu. Korona-karantena. Korona-izolacija. Korona-distanca. Kako god hoćete. Dva metra jedan od drugoga. Nema okupljanja. Nema popuštanja mjera. Stožer je janjan. Svi koji me poznaju znaju vrlo dobro koliko mnogo volim raditi i kad

radim, da se uvijek držim dogovora, rokova. Tako je i s tim mjerama. Koliko mi je god bilo teško kad se približavao taj 30. travnja, pomirio sam se s tim da poštenu rođendansku feštu neću smjeti napraviti. Rođendan je proslavljen u načinu krugu. Mama. Tata. Sestra. Deda. Baka. Teta. Bratići Jan i Noa. Teta Martina napravila je, kao i svake godine, tortu. Broj 18 na njoj. Malo sam zamišljeno gledao u tortu, a onda rekao da svi puhnemo u

te dvije svjećice. Pijana torta, tako se zove jer u nju, rekla je teta Martina, ide decilitar ruma. Čvrst sam i suza nije bilo, ali ipak mi je bilo teško. Odlučio sam. Kad korona prođe i čim stozher popusti mjere, kada god to bude, prvu subotu nakon toga napraviti veliku feštu.

EDIT: Tako je i bilo. Točno mjesec dana nakon rođendana proslavio sam ga još jednom. Uz živu glazbu Elixir benda. (Vilim Kobeščak)

Vilim Kobeščak bio je glavni urednik Zlatarskih Iskrice br. 58. Danas je učenik 3.g u Srednjoj školi Zlatar. Dvije svjećice na pijanoj torti ugasio je tek s obitelji

Koronavirus i memovi

Sa studenticom treće godine Novinarstva iz Lobora Nikol Kostanjevečki o fenomenu koji je u 2020. godini učas preplavio internet, a poglavito društvene mreže, razgovarao je Martin Kljak iz 7.b

Što je to meme?

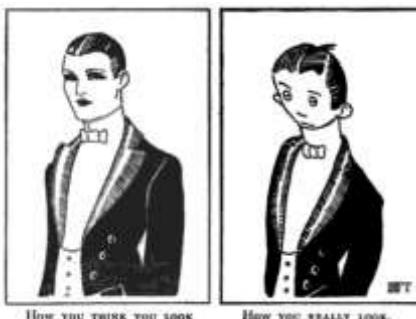
Meme je smiješna fotografija čiji je cilj nasmijati populaciju kojoj je namijenjen. Riječ je o fotografiji na koju se dodaje tekst koji na duhovit način opisuje ono što je vidljivo na toj fotografiji. Tijekom pandemije koronavirusa nastao je niz memova. Treba reći i to da danas možemo pronaći memove koji su namjenjeni sveopćoj publici, ali i one koji su prikladniji za određenu skupinu.

Tko je prvi izmislio tu riječ?

Pojam meme izmislio je Richard Dawkins koji je tu riječ skrojio 1976. u svojoj knjizi Sebični gen i to zato da bi objasnio način širenja kulturoloških informacija. Prema njemu, memovi su "ideje koje se šire od mozga do mozga".

Je li meme postojao i prije interneta?

Memovi postoje otkad je Dawkins izmislio riječ, dakle od 1970-ih, a postojali su u obliku grafta. Zanimljiva je priča koja kaže da je prvi meme nastao davne 1921. godine. Komična fotografija koja, podijeljena na dva dijela, prikazuje "kako misliš da izgledaš kad se fotografiра s blicom" i "kako zapravo izgledaš", a

Prvi meme nastao je 1921. godine

The government: Please stay inside

People who have never jogged before in their life:

Vili Beroš: Ostanite doma
Davor Božinović: Ostanite doma
Alemka Markotić: Ostanite doma
Penzioneri:

objavljena je u satiričkom magazinu The Judge. Mogli bismo, znači, reći da su memovi stari stotinu godina.

Koji je prvi internetski meme?

"Baby Cha-cha-cha", također poznat kao "Dancing baby", prvi je meme koji je postao viralan na internetu. Viralan znači da se proširio velikom brzinom. Taj je meme stvoren 1996. kako bi pokazao revolucionarne mogućnosti novog CGI softvera u vlasništvu Kinetix Character Studija.

Kako se to uopće izgovara i kako je množina te riječi?

Jedan je "mim", a više je "mimova" Imaju li memovi kulturnu, političku, životnu konotaciju? Zapravo, kakve sve konotacije mogu nositi?

Svi memovi na ovim dvjema stranicama preuzeti su s društvenih mreža

Naravno, memovi, osim što su ovdje da nas zabave i šire ideje, ne bi ni postojali – barem ne u takvom obliku – da nemaju kojekakve konotacije. Čim je aktualna neka, primjerice, politička situacija koja je narodu zanimljiva ili smiješna, meme masteri brzo odrade svoj posao i ispunе društvene mreže različitim duhovitim memovima. Sada je aktualna korona, pa zato memovi o toj temi.

Je li nužno da meme ima u sebi sarkazam ili može i bez toga?

Svaki je meme zaseban; neki su kreirani upravo zato kako bi bili sarkastični i ismijali neku osobu, pojавu ili događaj, a neki su jednostavno – samo smiješni.

Je li teško napraviti danas meme? Opišite postupak!

Bio mi je jako čudan osjećaj prikazivati misu u praznoj crkvi

Sa zlatarskim je župnikom tijekom karantene pred kapelicom svetog Jakova u Donjoj Batini razgovarala Karla Bingula iz 8.a, koja živi u tom naselju

Razgovarali smo s vlč. Dragutinom Cerovečkim, župnikom Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Zlatara u doba najveće korona-karantene.

Kada ste počeli služiti mise u praznoj crkvi?

Zagrebački nadbiskup odredio je nakon blagdana sv. Josipa da se mise trebaju služiti bez vjernika. Bilo je to 20. ožujka. Naravno da smo svi bili pomalo iznenadjeni takvom odlukom i zapitivali smo se zašto? No, dogodilo se nešto što niko nije predviđao. Zagreb se 22. ožujka zatresao! Nedjelja. Razmislimo samo, koliko bi bilo žrtava da su se tu nedjelju mogle prikazivati mise s narodom? Čak sa sigurnošću mogu reći da je i tu bila Božja providnost na djelu.

Kakav je bio osjećaj u početku?

Svakako da je čudan osjećaj imati misu u praznoj crkvi. Misa je, prije svega, čin zajednice. Zajedničko slavlje, zajedničko zahvaljivanje Bogu. Ako zajednice nema, onda nešto nedostaje.

Jeste li se s vremenom navikli?

Ne može se čovjek naviknuti na praznu crkvu kada nedostaje ona živa Crkva. Mislim da bih se lakše privikao na to da nemam prostora crkve, tj. zgrade, a da je prisutna živa Crkva. Vjernici.

Jeste li pristupili obredima Velikog tjedna?

Veliki ili Sveti tjedan je, možemo reći, vrhunac naše vjere, vrhunac našega spasenja, koje nam Bog daruje. Zato je bilo dosta žalosno slaviti te dane s nekoliko vjernika koji su se okupili. I sama liturgija svetog trodnevlja bogata je i puna simbolike; zato je ovo sveto trodnevљe doista bilo žalosno.

Jeste li na Uskrs blagoslivljali hranu?

Na Uskrs sam imao misu s određenim brojem vjernika i naravno da sam blagoslovio hranu koju su donijeli – onako kako je to bilo određeno od Duhovnog stola. Svi mi možemo na određeni način blagoslivljati. Pa i samo Sveti pismo nas na to poziva. "Blagoslivljajte. Ne proklijnjite!" Zato je i naš nadbiskup pozvao vjernike da se okupe oko zajedničkog obroka i da sami blagoslove hranu koju će blagovati na blagdan Uskrsa.

Jesu li vjernici posjećivali crkvu na Veliku subotu?

Crkva je cijelo vrijeme bila otvorena za molitvu. Svatko, tko je htio, mogao je posjetiti i Kristov grob, ove godine napravljen više simbolično; a jednako tako bila je uvijek prilika i za osobnu molitvu.

Jesu li vjernici uopće dolazili u crkvu na mise koje ste služili? Ako jesu, u kojem broju?

Mise su se prikazivale redovito. Osobito s naglaskom na to da nas Bog poštedi žrtava i bolesti. Naravno da je i određeni broj vjernika dolazio na misu. Zapravo, ja nisam nikome branio doći na misu. Poslanje svećenika je, između ostalog, slaviti Kristovu žrtvu i prikazivati je za narod. Ako ostanemo bez toga, ostajemo bez svojega temelja, tj. žive Kristove nazočnosti među nama.

Jeste li održavali sprovode tijekom "zabrane"?

Sprovodi su, svakako, još jedan emotivni trenutak u životu čovjeka. Oni koji bi se htjeli oprostiti od svojih pokojnih žele to učiniti na dostoјanstven način. I ovde se, nažalost, to nije moglo tako odvijati. Naravno, sahrana mora biti i tu ne možemo birati hoćemo li ili nećemo. Ali, to su bili oproštaji u prisutnosti najuže rodbine.

Nakon Uskrsa, je li bilo vjenčanja ili krštenja koja ste morali otkazati?

I ovi radosni trenutci bili su otkazani. Vjenčanja i krštenja nije bilo.

Dokad je točno bio taj režim da se mise nisu služile s narodom u crkvi?

Odmah čim su se počele ublažavati mjere, kada je epidemiološka situacija postala povoljna, počela se ponovno slaviti misa s narodom. Za to vrijeme vjernici su mogli biti na misama putem televizijskih ili radijskih prijenosa. No, uvijek volim naglasiti, virtualni prijenos je kao da gladnoma čovjeku na televiziji prikazujete bogato servirani stol, sa svim specijalitetima, a tražite od njega da se nasiti.

Koju ste poruku poslali vjernicima tijekom teških vremena koja su nas zadesila?

Ono što sam uvijek naglašavao jest da se ne smijemo bojati. Strah nas koči, paralizira, udaljuje jedne od drugih.

Mislim da još uvijek postoji pretjerani strah. Ne kažem da trebamo biti neoprezni, ali neke stvari možemo logički zaključiti i vidjeti da su besmislene.

Osim toga, gdje nam je pouzdanje u Božju providnost? Vjernici su u daleko gorim situacijama kroz povijest tražili Božju pomoć. I danas možemo u brojnim gradovima naći mnoge zavjetne simbole, stupove, kipove koje su ljudi podigli u zahvalu za Božju zaštitu i pomoć. Bojim se da mi danas ne bismo mogli podići takve simbole.

DRAGUTIN CEROVEČKI
zlatarski župnik

Na Prvi svibnja Zlatarščani tradicionalno pohode Piramidu, a ove je godine zbog koronavirusa Ivanščica bila sablasno prazna. Nečiji ostavljeni motor i vidikovac gotovo bez ljudi. Monika Stažnik iz 8.a opisuje svoj uspon s bratom Hrvojem do vrha planine nedaleko od Zlatara

Bila sam sretna zbog očuvanja tradicije, no u meni je ipak prevladao osjećaj velike nelagode

Bilo je to prošle godine, tjedan dana prije Prvoga maja ili Praznika rada, kad smo se dogovorili da idemo na Piramidu: brat, stric, priatelji iz Zagreba i ja.

Uzbuđeno sam dočekivala taj dan. Ujutro, prije polaska, stavili smo u torbe sokove i uzeli deku misleći kako će nam dobro doći za odmor kad se popnemo na Ivanščicu (planinu u blizini našega grada, čiji vrh nazivamo Pirandom, op. a.), ali poslužila je za sasvim nešto drugo. U 11:30 dovezli smo se autom do Belca i došli do označenog puta za planinare.

Tri sata do vrha

Trebalo nam je pola sata da uđemo u šumu, a za to nas je vrijeme grijalo sunce i bilo je jako vruće. Tijekom tri sata penjanja odmarali smo se triput po deset minuta. Kad smo bili blizu vrha, svi smo već teže hodali. Došli smo do ceste i mogli smo birati između dvaju putova

kojima bismo došli do Piramide, a mi nismo znali koji je kraći pa smo, ispostavilo se na kraju, krenuli dužim. Kad smo stigli na vrh, shvatili smo koliko je vrijedno uložiti volje i truda da vidiš takav pogled koji te ostavi bez daha. Stubama smo došli do vrha Piramide (sad mogu još točnije reći kako je riječ o metalnoj konstrukciji na vrhu planine) s kojeg se pruža još bolji i ljepši pogled na Zagorje, ali i, ono što nisam očekivala, na oblake s kojima kao da si na istoj razini. Ušli smo u Planinarski dom Josipa Pasarića gdje smo si naručili hranu i piće. Dok smo čekali jelo, otiskli smo do vidikovca s kojeg se pogled pružao prema Varaždinu, Ivancu i Međimurju. Pokraj njega je visok televizijski odašiljač. U vršnom dijelu još je nekoliko skijaških objekata i napuštena skijaška žičara. Pronašli smo, jedva, klupu i stol koji su bili slobodni i pili – neki sok, a neki Velebitsko pivo. Da bude u skladu. Velebit, a i ovo je prava planina, a ne samo neki breg kak-

vih je naše Zagorje puno. Naravno, pivo su pili odrasli. Sve je bilo puno ljudi. Na stotine. Bilo je biciklista, onih koji su došli motorom, pješice, mlađih i starijih. Bilo je predivno jesti uz takav pogled, a kuhan se grah. Da bi sve bilo još sladje, pojeli smo i pitu od sira i jabuka.

Neko nevrijeme se sprema

Nakon provedena dva sata na vrhu, odjednom je jako zahladnjelo, a nad nama su se nadvili tamni oblaci koji nisu nosili ništa osim nevremena. Mi smo svi bili odjeveni u kratke hlače i majice, ali nismo imali ništa za staviti preko toga. Ugrijala nas je jedino deka koju smo ponijeli. Pili smo čaj i kavu u starinski uređenom planinarskom domu dok je vani puhalo i padala kiša. Već smo svi izgubili nadu da će se to smiriti. Planirali smo tu i prespavati, ali bilo bi prehladno bez vreća za spavanje. Zvali smo doma da netko dođe po nas, ali smo na kraju ipak odlučili još pričekati u nadi da će se

vrijeme malo promijeniti kako bismo se mogli spustiti. Kad je kiša prestala, otisli smo još do Špijunskog i komunikacijskog centra koji se gradio u kasnim 1980-ima i bio je radiocentar JNA (tako se zvala vojska u bivšoj državi, op. a.), a sada je to napuštena zgrada.

U 18:30 krenuli smo kući istim putem, ali sada skliskim i mokrim. Stigli smo doma umorni, prije mraka, sa sigurnošću da ćemo se vratiti prvom prilikom, a najkasnije sljedeće godine. Točnije, za prvi svibnja 2020. jer odlazak na Pirami-

du na Prvi maj, kako se uvriježilo nazivati prvi svibnja, odnosno Praznik rada, tradicija je u zlatarskom kraju. Moji se drže tradicije i to sam i ja poprimila.

Moj brat Hrvoje i ja

Otišli smo. Brat Hrvoje i ja ove godine. Osvojili Piramidu. Ali, i pješačenje do vrha i vrlo kratak boravak na tom predivnome mjestu – cijelo to vrijeme u nama je vladao neki čudan osjećaj. Tek pokoji čovjek, a ne stotine i stotine ljudi kao svih prijašnjih godina. Korono-

virus vlada i velika okupljanja zabranjena su. Ljudi su se toga držali. Vjerujem da je svima bilo teško donijeti odluku o neodlasku na Piramidu. Tek pokoji čovjek putem, a na vrhu... Ma na prste bismo ih mogli prebrojiti. Ljudi su, očito, svjesni opasnosti novog i još neistraženog virusa i nisu htjeli riskirati. Mi smo pazili na to da budemo udaljeni i od ono malo ljudi koje smo sreli. Tradiciju smo ipak održali. Sretni zbog toga, ali cijelo vrijeme s tim nekim čudnim osjećajem. Nelagode.

FOTOPRIČA

Kako sam u karanteni sagradio kućicu za ptice

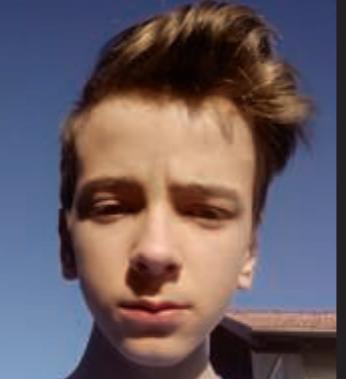
Nad mojim dvorištem stalno lete ptičice i traže mjesto za gnijezdo, pa smo moj tata, djed i ja odlučili napraviti kućicu za ptice. Kupili smo materijal i zajedno smo nacrtali skicu kućice. Prvo smo sve nacrtali na drvu koje smo zatim ispilili. Prilikom piljenja dobro smo pazili na prste. Vijcima smo pričvrstili stranice jednu uz drugu. Pobojao sam kućicu bezbojnim lakom da je zaštitim od kiše. Kućicu smo pričvrstili na drvo oraha, a na balkon kućice stavio sam sjemenke. Ptičice imaju topli dom, a moja mama i baka uživaju u njihovu pjevanju. Ptičice se svakodnevno spuštaju na balkon kućice kako bi vidjele što je taj dan na međiju. (Petar Sviben, 4.b)

Antonio Rihtarić, 8.b

Nikola Brčić, 8.b

Igor Štahan, 8.a

FRIZURE KOJE SU DEČKI NOSILI TIJEKOM KORONA-KARANTENE

Većina brijala glavu gotovo na čelavo, tek rijetki odlučili puštati kosu

U Iskricama je tradicionalna rubrika s muškim frizurama. Ove godine sve je zbog koronavirusa drukčije, pa tako i muške frizure. Prije korone vidali smo različite frizure, a sada se sve to promjenilo. Dosta dječaka ne-ma baš nekog dara za šišanje pa je najlakše bilo skinuti svu kosu. Obrijati glavu na čelavo. Iz praktičnih razloga, prije svega. Prvo, frizeri su bili zatvoreni i rijetko tko može doma dijete ošišati kako treba, pa je brijanje glave bilo najlakša opcija; frizura na čelavo dugo će trajati, odnosno produžiti vrijeme do sljedećeg šišanja i zadnji razlog: dolazi ljeti. Najčešća frizura bila je zato takozvana "0", koju su primjenili svi koji doma imaju mašinicu. Oni koji su ipak odlučili puštati kosu muku su mučili s gledanjem i stalno su morali micati kosu s očiju. Ili su bili frajeri zbog toga. Ili su frajeri bili oni koji su hrabro dali obrijati glavu. Odlučite sami! Stoga, zbog šišanja po principu sam svoj majstor, odnosno, točnije, brijanja glave, ove godine nismo birali najbolju mušku frizuru. Cure koje su tako odlučile kažu da bi teško bilo izabrati "čija je čela bolja". (Martin Kljak, 7.b)

Hrvatski ratniče

Prošlo je četvrt stoljeća.
Kažu da je živio sam
i nitko mu danas na grob ne svraća.

On mirno spava kraj velikoga grma čempresa.

Hrvatska je bila njegov san.
Život svoj utkao je u nju
i danas je sigurno radostan.

On mirno spava kraj velikoga grma čempresa.

Od tri lampe do velikoga križa na stazi
ne svijetli samo ona uz njegov grob.
Ali, kao da ga tako i tako svatko zaobilazi.

On mirno spava kraj velikoga grma čempresa.

Hvala ti za slobodu koju si nam dao.
Iako te nisam znao,
žao mi je što si za Hrvatsku pao.

On mirno spava kraj velikoga grma čempresa.

Prošlo je četvrt stoljeća.
Hrvatski ratniče, vjerujem da to znaš,
svaku večer prije spavanja
izmolim za te jedan Očenaš.

MATIJA MIKULEC

MLADI ZAGORAC OSVOJIO IMOĆANE

Hrvatskom ratniku

Matije Mikulca bronca

na domoljubnom literarnom natječaju "Velimir Đerek Sokol", Srce za Hrvatsku

IMOTSKI – Na 1. literarno-likovnom natječaju "Velimir Đerek Sokol" – Srce za Hrvatsku koji je organizirala Osnovna škola "Stjepan Radić" Imotski u kategoriji literarnih radova od petog do osmog razreda sudjelovao je Matija Mikulec iz 8.a (voditelj: Denis Vincek). Matijin rad Hrvatski ratniče brončanim je proglašilo povjerenstvo za izbor literarnih radova u kojem su bile dr. sc. Krešimir Gudelj, Sanja Bago, prof., i Marijana Jelinić Pezo, prof. i dipl. knjiž. Matija je od organizatora dobio diplomu, dvije knjige domoljubne tematike te među tinejdžerima popularni hit-roman Ljeto na jezeru Čiću. Ovaj literarni natječaj održan je u suorganizaciji s Agencijom za odgoj i obrazovanje. Heroj Domovinskog rata Velimir Đerek Sokol rođen je u Vinjanima Gornjim kraj Imotskoga, a poginuo je braneći Vukovar 12. listopada 1991. godine. (David Bezak, 8.a)

KARLA BINGULA

Volim školu i sve izazove, ali ipak najviše volim nestati u prirodi i u dahu pročitati neku dobru knjigu

Karla Bingula učenica je 8.a razreda. Prve četiri osnovnoškolske godine provela je u batinskoj područnoj školi. Tamo je recitirala prve pjesmice, prvi put glumila i zadivila publiku već na svojoj prvoj božićnoj priredbi glavnom ulogom Zvonca. Ubrzo je i sama vodila te priredbe, a pomoći u intonaciji i diktici dobivala je od mame i obiteljske priateljice, koje su s njom znale provoditi i nekoliko sati sa željom da nastup bude brillantan.

Rad, rad i samozatajni rad

– Kada sam dolazila u Zlatar u peti razred, nisam osjećala nikakav strah. Vjerujte, potpuno sam opušteno zakoračila preko praga matične škole. Znala sam da moram zagrijati stolicu i pokazati što sve mogu i to mi je bio cilj kojemu sam stremila – priča nam. U tome je i uspjela, ali nije se prestala truditi i davati sve više i više od sebe. Sljedeće je godine, kaže, već znala kako najbolje organizirati vrijeme i izgraditi opuštenu atmosferu. Upravo se iz tog razloga odlučila priključiti novinarskoj ekipi gdje je i saznala za mogućnost sudjelovanja u programu Erasmus+. Prisjeća se uzbudjenosti, ali i svojih roditelja koji je, priznaje nam sada, nisu baš shvatili ozbiljno. Usputnim i neobaveznim radom, kako to Karla simpatično naziva, uspjeli su dočekati goste iz partnerskih škola. Tada su, doduše, zapeli malo više, no uvjerava nas da su se imali čime ponositi tijekom tih dana gostoprимstva. Nastavili su s radom, a put u Poljsku bližio se sve više i tada je saznala kako se i ona nalazi na popisu. I onda... šok! U Poljsku se leti tijekom njezina liječenja. Bio je to opravak od skidanja madeža. Kaže nam kako se i dandanas sjeti tuge i gorčine u grlu, ali tada nije imala izbora. Veselila se tomu što njezini prijatelji imaju priliku ići i prenijeti joj dojmove nakon puta. A s radom se nastavilo. Do Litve! U koju je, vjerovali ili ne, ponovno bila spriječena putovati. No, u Zlataru se nije prestalo raditi. Rad, rad i samozatajni rad, ono je što krasiti Karlu.

Intervju s Božicom Brkan

– Snimale su se radijske emisije, filmovi, pisali tekstovi, istraživalo se... Surađivala sam s udružom Pragma ocjenjujući radove poznatih hrvatskih novinara koji promiču vrijednosti obrazovanja. Pa čak i pod praznicima! Nije mi bilo teško iako su mi zadnji tjedni škole uvijek bili popunjeni do kraja – govori. S ponosom ističe

kako je na kraju sedmog razreda nastao i njezin najveći intervju – s Božicom Brkan, koja je “ispunila” čak četiri stranice Iskrice. Karla je bila i u Primoštenu gdje je pokazala bogatstvo kajkavskoga nar-

Osmašica generacije prisjetila se Zvonca koje je glumila u predstavi u prvom razredu Područne škole u Donjoj Batini. U matičnoj školi u Zlataru vodila je sve priredbe, osvajala brojna prva mjesta na literarnim natječajima u državi, recitirala na zlatarskoj kajkavštini, bila na razmjeni u Češkoj u sklopu Erasmusa, radila na Zlatarskim Iskricama, snimala dokumentarce i radijske emisije, a s radioigrom Otmica sudjelovala je na državnom LiDraNu

Piše:
Matija Mikulec, 8.a

ježa. Bilo je vremena i za odmor, a kada je saznala da se nalazi i na trećem popisu, sreći nije bilo kraja. Treća sreća. U Pragu je predstavila sa svojim prijateljima zlatarsku školu, no i Hrvatsku. Kaže nam kako joj je to bila izuzetna čast i nešto što nikada neće zaboraviti jer su se dogodila “međeuropska prijateljstva”. Tada su predstavili i Zlatarske Iskrice i časopis Mi i mediji, koji je izrađen u sklopu projekta, a Karla je imala jednu od najaktivnijih uloga u njihovoј pripremi. Kada su se vratili u Hrvatsku, dočekao ih je štrajk, no u redakciji za to nije bilo vremena; s radom su nastavili – učenici. Još jesen je sudjelovala je u obi-

lježavanju 50. godišnjice nastanka Dana kajkavske riječi kada je ponovno dala sjaj pjesmicama koje su se izvodile u prvim godinama.

– Zadnje emisije i filmove snimali smo uživo prije zimskog odmora. Tada smo snimili i slavne Martinove palačinke kojih se sjećam po cijelodnevnom radu na setu (čitaj: u Martinovoj kuhinji, blagovaonici, a pogotovo pred kućom) i mojem žustom pozurivanju ostatka ekipa koja se baš tada odlučila kulinarски obrazovati. Prije korona-krize sudjelovala sam i na županijskom LiDraNu, s novinarskim radom i s radijskom dramom Otmica – koja je izravno proslijedena Državnom povjerenstvu. Znate, pred očima mi je sada, govorim metaforički, film u kojem se prisjetiš toga svega i shvatiš kako možeš i moraš tako i dalje – ispričala nam je u dahu, a u očima smo joj vidjeli iskrenost i mladenačku radost. No, kaže da voli uzeti i predah.

Prijatelj Joža iz 3. razreda

Knjiga joj je prva ljubav. Kaže da voli s knjigom otici nekamo u prirodu i zna se dogoditi da knjigu pročita u dahu. Dobra knjiga, objašnjava, brzo popravi loš dan ili dobar učini još boljim.

Vesele je prijateljstva koja su nastala radom u novinarskom poslu, kako ona to naziva. Sigurna je da joj je to i помогло da lakše prebrodi korona-krizu i karantenu. Objašnjava nam da je to bila svakodnevna komunikacija putem Messenger-a sa školskim novinarama i emisije koje su se snimale u okolnostima koje nitko nije mogao zamisliti.

– I dalje smo proizvodili radijske emisije: obilježili Dan Europe, Noć knjige i Dan škole. Sve to putem zvučnih snimki koje su se montirale, a da se nitko od nas pritom nije video. Izdvojila bih i rad sa svojim najboljim suradnikom – Jožom. Sudjelovali smo u Mariji Bistrici u Natjecanju u čitanju naglas kada smo jedan drugome bili ogromna podrška. Joža me tako ozbiljno bodrio, a dječak ide tek u 3.a razred – prisjeća se Karla. Dodaje kako je dalje sve samo povijest jer su se u ostalim natjecanjima i natječajima Joža i ona pratili u stopu, a to su i pokazala visoka mjesta na razini države. Za svoj trud i rad Karla Bingula nagrađena je i titulom učenice generacije i to ju je, priznaje, izuzetno obradovalo jer je ravnateljevu nagradu prihvatala kao nešto što je objedinilo sve ono u čemu je, kaže, dobila šansu sudjelovati i dati svoj doprinos tijekom školovanja u Zlataru.

ZLATARSKI OSMAŠ ANTONIO RIHTARIĆ

Mlada nogometna nada iz Ratkovca već godinu i pol igra u 1. HNL središte

Piše: Matija Mikulec, 8.a

Svi ga zovu Tonč. Ili Tonček. On je Antonio Rihtarić, 14 mu je godina i ide u 8.b razred. Tih, miran. Oko njega uvijek društvo. Cure. Dečki. Cure zavodi, one njega, a s dečkim se razgovara o nogometu. Upravo taj sport, najvažnija sporedna stvar na svijetu, razlog je zašto ga u Zlatarskim Iskricom predstavljamo u ovoj rubrici.

Tonč igra za Nogometni klub Inter Zaprešić. Godinu i pol, točnije od siječnja 2019. godine.

No, nije on od jučer u nogometu. Kad nešto dobro i dugo radiš, kaže se da imаш mnogo utakmica u nogama. Kod Tonča ta rečenica nije samo metafora. On ima stvarno već niz utakmica iza sebe jer je s treniranjem počeo prije šest godina – kad je imao osam godina. Tri godine proveo je u zlatarskom klubu, igrajući za limače i, kraće, u mlađim pionirima.

Sport ga izgradio

– Igrao sam najviše na poziciji prednjeg veznog, a znao sam biti i na poziciji zadnjeg veznog, krilnog napadača i centralnog napadača. Kako bi trener rekao, ovisno o situaciji, ali nekako mi ipak zadnji vezni najbolje odgovara – rekao je Antonio.

Ispravlja nas, odnosno želi naglasiti da je prve nogomet-

ne korake napravio na betonskom igralištu u Martinščini. Na naše provokiranje je li imao kakvih okršaja s legendarnom i općepoznatom Ljubom zvonarkom, samo odmahuje rukom. Znači li to da loptu nijednom nije napucao preko ograde u njezinu dvorište ili, kao pristojan dečko, ne želi komentirati živopisnu Martinščanku čije dvorište samo niska ograda dijeli od tog igrališta?

Legenda koja se prenosi iz generacije u generaciju kaže

S nogometom je Tonč počeo na betonskom igralištu u Martinščini. Prvi klub bio mu je Oštrec, pa Lokomotiva iz Zagreba, zatim NK Zagorec Krapina. Sada igra u NK Inter u Zaprešiću

da Ljuba ima zbirku zaplijenjenih lopti, no Tonč se ne da isprovocirati. Iako je tek ušao u tinejdžersku dob, suvereno kontrolira u razgovoru svoje osjećaje i pazi na odgovore. Vidi se da ga je sport već izradio kao osobu.

Trenira i doma

Potvrđuje da mu je prvi službeni klub bio NK Oštrec, zatim NK Lokomotiva, pa NK Zagorec Krapina i sad je to NK Inter Zaprešić u kojem igra za starije pionire na svojoj omiljenoj poziciji. Utakmice su jedanput na tjedan, a Inter je u 1. HNL središte u kojoj se natječu klubovi iz pet županija: Krapinsko-zagorske, Sisačko-moslavačke, Karlovačke, Zagrebačke županije i Grada Zagreba. Treninzi su tri do četiri puta na tjedan, no u trenutku kad smo s Tončecom razgovarali sve je stalo zbog korone. Na tu našu tvrdnju mladi nogometni Tonč odmah je reagirao.

– Treniram i sad, dok je karenta. Trener nam je napravio program, ali i da nije zadao, ja bih sam sebi zadao. Znači, sada, u ovim izvanrednim okolnostima, imam dvije vrste treninga. Prvo je sve ono što radim i na treningu kad sam u Zaprešiću s ekipom, samo na kraju nema igranja – jer sam sam. I drugo je baš sve ono što radim i

A oni redoviti treninzi, korona-free? Na to pitanje Tonču su zaiskrile oči. Očito, obožava te prave treninge. Jedva čeka da počnu.

– Kad dođemo na teren, počnjemo s vježbama zagrijavanja s loptom i vježbama za zagrijavanje bez lopte; onda

radimo na tehnički vježbe. To su vježbe snage. Obvezno zagrijavanje i potom napravim vježbe snage za svaki dio tijela. Tako trening traje otprilike jedan sat. Uvijek kod kuće treniram sam. Ako odem na igralište s prijateljima, sada kad su malo popustile mjerne, podijelimo se u dvije ekipe i igramo. Jedanput na tjedan, radi dodatnog održavanja kondicije, odem trčati po šumi. To su prednosti života izvan grada – ispričao je Tonč.

Iz Ratkovca kraj Zlatara u kojem živi na treninge ga voze otac i pomajka, a dok on trenira, njegovi prošeću gradom. Od doma do Zaprešića treba im tričetvrt sata pa ako je trening u 19:30, od kuće kreću sat ranije jer u svačionici treba biti 15 minuta prije treninga. Iz svačionice izlazi u 21 sat i doma je u 22. I uz redovite treninge, dodaje, pronađe vremena za vježbanje, a one dane kad nema trening ili utakmicu, ode s ekipom u Martinščinu

Škola ide dobro. Zadovoljan sam s ocjenama. Prolazim s tvrdom četvorkom. Sve je samo u dobroj organizaciji vremena.

Ne osjećam neko opterećenje i ništa ne trpi zbog nogometom. Moji su mi velika podrška u svemu i zato mislim da sve uspijevam.

Nađem ja tijekom dana i vremena za igranje igrica, no nisam baš lud za tim kao velik dio mojih vršnjaka. Ipak, moj favorit je, naravno, Fifa.

Curu nemam, a jesam li popularan u školi? Ne mogu odgovoriti na to pitanje. To biste trebali pitati druge, a ne mene.

na nogomet. Uzor mu je Luka Modrić, a u svijetu Lionel Messi.

Ne jede neku posebnu hranu. Ipak, naglašava da izbjegava fast food i gazirano.

– Tužan sam kad izgubimo. Kad pobijedimo, onda smo svi veseli, padne i pjesma. Volim i asistirati, nisam sebičan, ali vrhunac je kad zabiš gol. To je osjećaj koji se ne može opisati. Najdraže mi je sjećanje, vezano uz nogomet, kad sam na jednoj utakmici zabio pet golova. Sebe u budućnosti vidim u profesionalnom nogometu, no ne bih htio ništa prognozirati. Škola i nogomet zasad idu odlično zajedno i planiram upisati srednju koja će mi dopustiti da uz nju i dalje redovito treniram i igram – ispričao je Tonč.

Piše:
Veronika Krsnik, 7.c

Matija, Veronika, Karla, Vida i Tomo ponosno su razvili pred znamenitim dvorcem u Pragu hrvatsku zastavu koju je u torbi spremnu imao naš ravnatelj Marijan Posarić. Češka i Hrvatska u srcu

PETERO UČENIKA NAŠE ŠKOLE NA MOBILNOSTI U SKLOPU PROGRAMA ERASMUS+

Napraviti časopis na Instagramu bio je naš zadatak u Češkoj

Nakon Poljske i Litve, u sklopu projekta Erasmus+, petero učenika naše zlatarske škole u pratinji stručnog suradnika knjižničara Denisa Vinceka, koordinatora projekta, i ravnatelja Marijana Posarića posjetilo je od 6. do 13. listopada 2019. godine Češku Republiku.

Prvi let avionom

Krenuli smo u nedjelju rano ujutro. Još su se zvijezde vidjele na nebu. Iščekivala sam ga s nestripljenjem, no

Matija, Karla, Tomo, Veronika i Vida bili su smješteni kod vršnjaka u Novem Mestu nad Metuji. Posjetili su i Prag

napokon je došao i taj dan. Prvi put putujem avionom, prvi put tako daleko na tjeđan dana. Do aerodroma došli smo školskim kombijem. Tamo smo dugo čekali u redovima i već me boljelo rame od torbe, ali svejedno sam bila uzbudena. Nakon malo više od jednog sata leta

sletjeli smo u Prag. Dogovoren kombi odvezao nas je do manjega gradića Novega Mesta nad Metuji. Tamo su nas na autobusnoj stanici dočekali naši domaćini i otpatili domovima. Uskoro sam primijetila da baš i ne znaju najbolje engleski, ali ipak je bilo dovoljno da se

možemo sporazumjeti. Nakon ručka krenule smo autobusom moja udomiciteljica – da, zvat će tako jer djevojka kod koje sam bila i njezina obitelj pretvorili su svoj dom u dom u kojem sam se i ja ugodno osjećala – u obližnje mjesto Nachod, a tamo smo vidjeli i dvorac koji pred ulazom ima dva medvjeda. Popeli smo se na toranj s kojega se video cijeli grad. I planine, jezero, šume... Na izlazu iz dvorca bio je i mali zoološki vrt. Nakon toga otišli smo u još jedan dvorac – Ratibori-

ce. Tamo je i nešto kao staro selo ili slično, pokraj kojega teče rijeka. Kada smo se vratile, vani je već bio pao mrak, a ja sam slala poruke obitelji i prijateljima i opisivala im cijeli dan dok uskoro nisam zaspala.

Slijedeći dan ujutro primijetila sam da je mnogo hladnije nego u Hrvatskoj jer je već bio mraz, a tek je bio početak listopada. U školi smo došli u dvoranu gdje je bila učiteljica koja je općenito govorila o projektu The Media. What next?, u kojem, uz našu školu, sudjeluju partnerske škole iz Češke, Poljske, Slovačke i Litve; rekla nam je koja će nam biti tema, a i predstavila je školu i govorila ponešto o gradu.

Mi smo probili led

U tom tjednu trebali smo izraditi časopis, a učenici iz Češke osmisili su ideju da napravimo – Instagram časopis. Zatim je došao red na to da se učenici predstave. Skupina iz Hrvatske govorila je prva, a od nas, ja sam se prva predstavila. Nakon nas, predstavili su se učenici i učitelji iz Češke, Slovačke, Poljske i Litve (naš knjižničar i ravnatelj probili su led kad je došao red na odrasle), a tada su nas sve podijelili u skupine.

U mojoj je skupini, osim mene, bilo i troje učenika iz Češke, jedan đak iz Poljske te jedna učenica iz Slovačke. Učenici iz Češke trebali su nam pokazati gdje je što u školi. Bila je to velika, ali ipak uobičajena škola i svidjela mi se.

Morse & Hot news

Osim toga, svaka je skupina dobila papir s rečenicom napisanom Morseovim kodom pa smo u školi trebali pronaći papir s tumačenjem tih crtica i točkica tako da doznamo što piše na prvom papiru. Na našem je pisalo "Hot news, what is going on

between us", pa je tako naša tema bila "Hot news". Nakon toga, ručali smo u školskoj kuhinji. Bile su ogromne porcije i mogli smo birati između tri jela. Hrana je bila ukusna, ali preobilna. Dva su jela svaki dan bila mesna, a jedno vegetarijansko. Poslije jela, u skupinama su nas učenici iz Češke trebali povesti gradom, no tri su se skupine spojile i tako smo zajedno šetali.

Kupnja suvenira

Svidio mi se grad, a i bilo je vrlo zabavno. Sve skupine trebale su doći na trg ispred dvorca gdje smo se svi slikali i razgovarali. Potom je svatko mogao k svojim domaćinima. Najprije smo otišli u suvenirnicu gdje sam kupila magnetice i razglednice, a zatim smo išli u Hradec Kralove gdje sam kupila šiltericu i majice.

Slijedeći dan u školi trebali smo za početak napraviti samo jedan članak vezan uz temu naše skupine. Te članke objavljivali smo na našem profilu na Instagramu. Još nismo fotografirali ništa zanimljivo što bismo mogli iskoristiti za članak pa smo uzeli slike s interneta i uredili ih. To nije trajalo dugo pa nam je ostalo vremena za razgovor i druženje.

Malo do Poljske

Uskoro smo trebali i na ručak, a nakon ručka do dvorca u gradu tako da fotografiramo još sadržaja koji bi se mogli iskoristiti u sljedećim člancima. Naravno, te članke trebali smo i napisati i objaviti kada smo se vratili u školu.

Fotografirali smo druge kako razgovaraju ili, pak, one koji ne rade svoj zadatak, i to objavili zajedno s obveznim kratkim opisom. Trebali smo fotografirati sve zanimljivo ili čudno što smo uočili da drugi učenici rade. Kao što je rekla učiteljica, trebali smo biti kao paparazzi.

Nakon što je prokomentirala naš napredak, svatko je mogao k svojim domaćinima. Mi smo najprije išli u Nachod u kafić, a nakon toga preko granice u Poljsku u grad Kudowa-Zdroj. To mi se jako svidjelo zato što nisam nikad prije toga bila u Poljskoj.

preglasno i zagušljivo. Vratili smo se u školu gdje smo imali dosta slobodnog vremena nakon ručka. Učiteljica nam je napomenula da ćemo taj i sljedeći dan putovati i da se potrudimo snimiti što više fotografija koje odgovaraju našoj temi te da u svim slje-

Martina iz Češke te Karla iz Hrvatske bile su vrlo aktivne u svojoj skupini (gore). Školski projektni koordinator za Erasmus+ Denis Vincek s Matijom Mikulcem analizira časopis na Instagramu, što je bio glavni zadatak učenika na ovoj aktivnosti učenja, poučavanja i osposobljavanja (dolje)

dećim objavama moramo iskoristiti što više Instagram hashtagova kako bismo sku-pili velik broj pratitelja. Zatim smo autobusom i kombijem išli do grada Litomyšla. Taj mi se grad najviše svidio od svih mjestra koje smo u Češkoj posjetili, ali jedino nam je

Domaćini su nam za školu svaki dan spakirali veliki paket sa sendvičem, voćem i sokom

kiša malo otežala razgledanje i pokvarila ugodaj. Razgledali smo jedan dvorac izvana, a kasnije smo imali slobodnog vremena za šetnju po gradu.

Potom smo išli na radionicu umjetnosti. Slikali smo nekom neobičnom umjetničkom tehnikom. Na stolu su bile dvije tekućine – jedna bezbojna, a druga žuta. Kada se time, naravno kistovima, slika po fotografskom papiru, ne vidi se neka veća razlika,

ali tada smo papire trebali umočiti u neke četiri tekućine pa je bezbojna tekućina postala bijelom, a žuta je postala crnom.

Mobiteli i lociranje

Zatim smo vani samo razgovarali i družili se sve dok se radovi nisu osušili, pa smo krenuli natrag u Nove Mesto. Sljedećeg dana nismo išli u školu jer smo putovali u Prag, glavni i najveći grad u

Češkoj. Vožnja je trajala otprilike dva i pol sata. Tamo smo išli u Globalnu satelitsku agenciju, jedino tijelo Europske komisije sa sjedištem u Češkoj. Upoznali smo se s Galileom, europskim navigacijskim sustavom, odnosno programom za satelitsko radionavigacijsko pozicioniranje i i čuli da su svi naši mobiteli (osim iPhonea) vezani s tim sustavom koji u trenu pronalazi našu lokaciju.

Nakon toga, posjetili smo katedralu sv. Vida u Pragu. Zapravo, samo smo ušli unutra i veći dio vremena gledali izvana. Potom smo razgledali trg gdje smo se, naravno, i naslikavali. Otišli smo i u suvenirnicu u jednoj dugoj ulici gdje sam kupila magnetiče.

Karlov most

Nakon te ulice slijedi poznati Karlov most – dug čak 516 metara. Prošli smo preko njega do Staroga grada. Ubrzo smo došli i do trgovačkog centra Palladiuma. Najprije smo objedovali u McDonald'su, a onda smo imali slobodnog vremena. Otišla sam u Starbucks, a kasnije sam samo razgledala izloge proda-vonica. Došlo je vrijeme da završimo i taj izlet. Nakon što smo se vratili domaćinima, već sam bila vrlo umorna i odmah zaspala.

U školi smo trebali opet pripremati članke, i to s fotografijama koje smo morali snimiti u Litomyšlu i Pragu. Nasreću, moja je skupina imala mnogo fotografija koje smo mogli iskoristiti. Na putovanjima smo i u međuvremenu objavljivali članke.

Diplome i darovi

Učiteljica nam je objasnila što ćemo sve raditi taj dan, a među tim aktivnostima bila je i zabava poslijepodne u klubu.

Kasnije su svi dobili diplome i male darove od tiskare. Nakon ručka bio je i oproštaj s učenicima iz Litve jer su oni odlazili već taj dan nakon škole. Kasnije smo otišli na tu zabavu gdje je u početku bilo malo dosadno, ali ubrzo je postalo zabavnije. Potom nam je jedan barman predstavio svoje izuzetne konobarske vještine u spremanju koktela žonglirajući bocama i čašama, a bilo je tu i vatrenih prizora sa zapaljenim čepovima. Nakon te predstave bio je i oproštaj s učenicima iz Slovačke. Zabava je vrlo rano

Ravnatelj Marijan Posarić, Vida, Veronika, Tomo, Matija, Karla i školski projektni koordinator za Erasmus+ Denis Vincek posjetili su u Pragu Globalnu satelitsku agenciju u kojoj je središte Galillea, europskog navigacijskog sustava

Tomo, Karla i Matija pred tvornicom kartonske ambalaže

Vojta Starek i Matija Mikulec netom prije rastanka

Panorama prekrasnog Noveg Mesta nad Metuji u kojem su naši učenici bili osam dana

završila, čak prije osam sati. Neki su kasnije samo otišli kućama, a moji domaćini odveli su me u Nachod. Tam smo gledali češke tradicionalne plesove. Sutradan nismo išli u školu pa su nas naši domaćini mogli odvesti nekamo na izlet. Mi smo išli preko granice, u poljske planine. Odatle je bio predivan pogled. Uživala sam jer sam znala da će sutradan biti kod kuće.

Posljednji posjet trgovini Albert koja je dobro znana u cijeloj okolini i, može se reći, mjesto je koje je svim studio-nicima ove mobilnosti postalo kultno i neizostavno. Albert se "morao" posjetiti svaki dan. Cijelu sam večer pokušavala zatvoriti kofer, ali

unutra je bilo toliko stvari, no ipak sam uspjela. Jedva. Bilo mi je žao zbog toga što uskoro odlazim jer mi je u Češkoj bilo lijepo. U šest ujutro, prije polaska onim istim kombijem prema Zračnoj luci Václava Havela u Pragu, pjevali smo našemu knjižničaru ispred Rajske Zahrade, hotela u središtu pitoresknog Noveg Mesta nad Metuji u kojem su boravili ravnatelj i on – onu prigodnu "Happy birthday to you" jer je knjižničar tu nedjelju, 13. listopada, imao rođendan. Sretna sam zbog toga što sam dobila priliku upoznati nove kulture, steći nova prijateljstva i naučiti nešto novo o mediji-ma.

SUPERART FOR INCLUSION JOŠ JEDNA MOBILNOST U ERASMUSU

Učenici učili, ali i uživali u ljepotama Balearskog otočja

Utjednu od 2. do 8. veljače učenici sedmih razreda naše škole Amalija Latin, Veronika Krsnik, Martin Kljak i Mihael Požgaj, zajedno s učiteljem njemačkoga Andrijom Kiseljakom i stručnim suradnicama Katarinom Biondić Kaštela i Vlatkom Prpić, boravili su u Španjolskoj u sklopu projekta SuperART for Inclusion.

Domaćim im je bila škola IES Berenguer d'Anoia u gradu Inci koji se nalazi u srcu najvećega balearskog otoka Mallorce.

Bez jezičnih barijera

Svakodnevnim aktivnostima učenici i učitelji iz svih šest zemalja uključenih u projekt participirali su u provođenju različitih metoda inkluzije, razmjerenjivali su svoja iskustva te tako pridonijeli poboljšanju kvalitete odgojno-obrazovnih sustava svojih zemalja. Promicala se različitost, ravnopravnost i jednake mo-

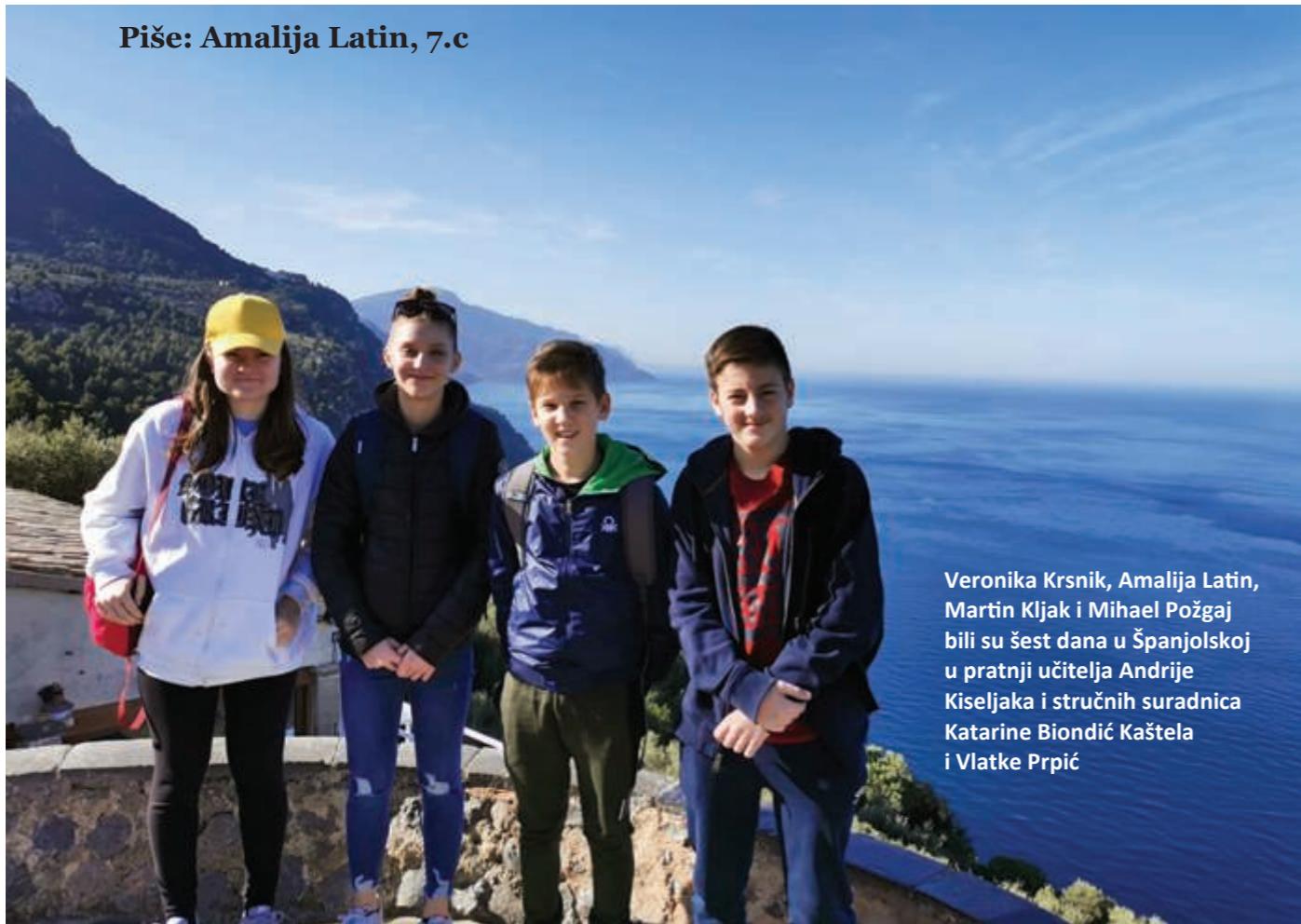
gućnosti za svakoga. Neke od aktivnosti za učenike bile su posebno zanimljive: dramske radionice, radionice ritma uz afričke bubnjeve, igre pažnje, radionice ručnih radova itd. Kroz igru, pjesmu i ples nestale su i sve jezične barijere.

Brojne znamenitosti

Za gostujuće učitelje i učenike organizirani su i izleti na kojima se uživalo u ljepotama i znamenitostima Balearskog otočja i glavnoga grada Palma de Mallorce. Posjetili su graditi Valldemossa, poznato ljetovalište Port de Sóller, katedralu u Palma de Mallorci, muzej Joana Miróa te dvorac Bellver iz 14. stoljeća. Osobito svečano bilo je na prijemu u Gradskoj vijećnici u gradu Inci gdje je projekt predstavljen. Za kraj šestodnevног boravka u Španjolskoj upriličeno je okupljanje u prostorima škole gdje su se mentorji, učenici i obitelji koje su ih ugo-

stile družili uz tradicionalne španjolske specijalitete. Podsjetimo, naša škola od početka školske godine sudjeluje u novom Erasmus+ KA229 projektu pod nazivom SuperART for inclusion. Riječ je o dvogodišnjem školskom partnerstvu u kojem sudjeluje šest škola: iz Finske, Španjolske, Velike Britanije, Slovačke, Portugala i Hrvatske. Projekt je namijenjen inkluzivnom obrazovanju i sve aktivnosti imaju i edukativnu i motivacijsku svrhu. Glavni je cilj poduprijeti uključivanje učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama i učenika iz društveno ugroženih skupina u sustav redovitog obrazovanja i društvo – primjenom inovativnih strategija te metoda i oblika poučavanja i učenja kroz umjetnost. Od Agencije za mobilnost i programe Europske unije naša je škola za projektne aktivnosti dobila namjenski 29.707 eura bespovratnog novca.

Piše: Amalija Latin, 7.c

Veronika Krsnik, Amalija Latin, Martin Kljak i Mihael Požgaj bili su šest dana u Španjolskoj u pratnji učitelja Andrije Kiseljaka i stručnih suradnica Katarine Biondić Kaštela i Vlatke Prpić

Ozlijedenu osobu zbrinite i budite uz nju dok ne dođe Hitna. Nemojte joj dati niti jesti niti piti jer će možda trebati anesteziju. Sve to možete naučiti uključite li se u izvannastavnu aktivnost Pomladak Crvenoga križa

PRVA POMOĆ Kako možete pomoći osobi sa slomljenom nadlakticom? Treba imobilizirati ruku

Osoba sa slomljenom nadlakticom trpi bol koja se pojačava kad miče ruku. Odmah pozovite Hitnu i neku stariju osobu. Dotle, pomozite unesrećenoj osobi da sjedne. Skinite s nje savnakin – narukvice, prstenje i sat. Pažljivo joj postavite podlakticu vodoravno preko tijela

u položaj koji joj je najudobniji. Recite joj da podupre lakat, ako može. Povucite trokutastu maramu između ruke i prsa i napravite omču za ruku koja se veže oko vrata. Umetnите mehani materijal između ozlijedene ruke i trupa pa poduprite ruku i podmetač povozom za ruku.

Radi dodatne potpore, ili ako put do bolnice traje dulje, učvrstite ruku široko presavijenom trokutastom maramom preko prsa i preko poveza. Pazite na to da marama bude ispod mjesta prijeloma. Sačekajte dolazak Hitne ili neka odrasla osoba preuze ozlijedenu osobu do bolnice. (Bruno Strelar, 7.b)

Martinove palačinke

Martin Kljak čitateljima Iskrice pokazuje kako se za samo pola sata može ispeći palačinki za cijelu obitelj. Učitajte QR-kod kako biste vidjeli cijeli postupak. Ipak, ne pokušavajte to dok ste sami kod kuće!

OTKRILI SMO ZLATARSKI "MAKSIMIR" DVA KILOMETRA HODA OD NAŠE ŠKOLE

Josip Hunjak (67) je 1995. kupio par paunova. Danas u njegovu zoološkom vrtu sretno živi 250 životinja

Piše:
Martin Kljak, 7.b

Kakav zoološki vrt u Zlataru? Nismo vjerovali priči naše prijateljice iz razreda. Da je nekakav zoološki vrt udaljen samo dva kilometra hoda od naše škole?! I da nitko ne zna ništa o tome? Google rooles, sve zna, i potvrdio je to i ovaj put. Knjižničar je odmah dogovorio posjet i Ivano i ja uputili smo se s njim u Ervenik Zlatarski. Ne pješice, nego autom. Do Zlatar Bistrice, na semaforu lijevo i iza benzinske ponovno lijevo. Nakon desetak minuta lagane vožnje pred ogradom nas dočekuje vlasnik. Uz njega dvije crne hrvatske ovčarke. Izlazimo iz auta i očekujemo lajanje pasa – jer mi smo ipak nepoznati, koji dolazimo u posjet. Nekolicina okolnih kuća je prazna i nigdje žive duše. Osim nas. No, psi, očito vrhunski dresirani, uopće ne laju. Vlasnik nas pozdravlja, ovčarke su nas malo onjušile i odmakle se. Ulazimo u dvorište i dočekuje nas simfonija glasova tko zna kakih sve životinja.

Pjevaju i pričaju

Bio je to znak da smo na pravome mjestu. Vitalni umirovljeni soboslikar Josip Hunjak

Umirovljeni soboslikar Josip Hunjak s platinastim fazanom, koji je mirno pozirao

(67) odmah nas vodi prema kavezima u kojima su pernati ljubimci. Pozdravljaju nas, redom, deset vrsta fazana, gavrani, papige, purani, pilići, pet vrsta kokoši, divlji i obični golubovi, grlice, valjda 30-ak papiga, prepelice, dvije vrste gusaka, četiri vrste pataka. Svaka vrsta u svom prostranom kavezu. Neki jedu, neki piju, neki ponosno poziraju, a većina tih pernatih stvorenja, pjeva – ili priča – na svojem, nazovimo to, ptičjem jeziku.

– Dečki, ja sam vam tu, u selu Kosalci, rođen. Išao sam

poprije, kroz šumu u Zlatar u osnovnu školu, a onda sam 1968. otšao u Zagreb na zanat. Živim u Zagrebu, ali, zapravo, ovdje sam svaki tjedan, ljeti i zimi, i to sigurno pet dana svaki tjedan proboravim ovdje – rekao nam je Hunjak.

Jelovnici za sve

Treba sve to nahraniti. Pernati jedu kukuruz, šrot, travu, proso. Jeleni vole kukuruz, ječam, sijeno, travu, jabuke. Kaže da svaka životinja ima neki svoj omiljeni jelovnik. Treba to sve nahra-

niti pa Josipu dan u njegovu zoološkom počinje čim sunce izide.

– Ne smije nitko ostati gladan. Zato smo supruga Nada i ja uglavnom tu. Svaka životinja mora imati dovoljno vode. Ljeti voda ne smije biti topla, treba je stalno mijenjati, a zimi treba paziti na to da se voda ne smrzne – objasnjava. Hranu, osim trave i sijena što ima na imanju, kupuje, a to stoji i do tisuću i pol kuna na mjesec. I još otprilike tisuću kuna potroši svaki mjesec na putovanje od Zagreba do Ervenika.

Znaju ljudi doći u posjet, znaju doći i školska djeca. Zbog korone to je sada manje nego inače. Ulaznice ne naplaćujem. Ima ljudi koji ostave koju kunu jer su svjesni da sve to košta.

JOSIP HUNJAK
umirovljeni soboslikar

Stalno smo i suprug i ja u pokretu. Mislim da je to zdravje nego sjediti ili ležati u kući. I tako, iz dana u dan. Volja i ljubav nas drže. Mnogo je tu posla i muke.

NADA HUNJAK
Josipova supruga

SAMO DA JE KUKURUZA Najveće maze koje su stalno gladne

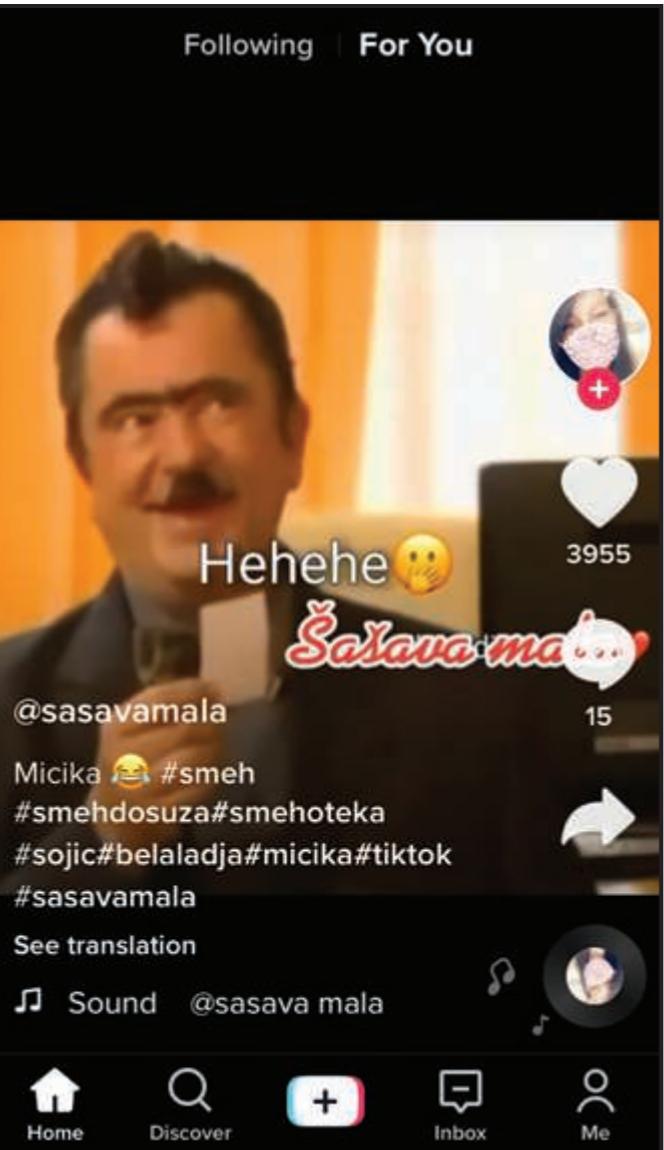
Vidjele našeg domaćina guske i učas se jato skupilo oko njega. Znaju da će sigurno biti hrane čim se gazda pojavi, a on nam pokazuje velikoga gusana i ističe kako je tom pernatom ljepotanu 20 godina i najstariji je stanovnik u zoološkom vrtu. Veliki lopatari jedu mu iz ruke. Zapravo su to plahe životinje i čim su nas vidjeli, odmiču se. Hunjak kaže

NOVA DRUŠTVENA MREŽA POPULARNIJA OD INSTAGRAMA I SNAPCHATA

TikTok u četiri godine instalirala je milijarda ljudi željnih zabave

Piše:
Martin Kljak, 7.b

Zhang Yiming osnovao je 2012. tvrtku ByteDance sa sjedištem u Pekingu. Područje kojim se tvrtka bavi su internetske tehnologije, a u rujnu 2016. na tržište je lansirala TikTok, koji je u Kini znan kao Douyin. Već 2017. TikTok predstavljen je za iOS i Android pametne mobitele, u rujnu 2017. pojavljuje se na međunarodnom tržištu, a ozbiljan izlazak aplikacije u cijeli svijet, uključujući i SAD, počinje 2. kolovoza 2018. spajanjem s tvrtkom Musical.ly. Potonja tvrtka nestaje, a svi korisnički računi s podatcima "dodani" su TikToku, koji je od 2018. godine tako dostupan na više od 150 tržišta i preveden na čak 75 jezika.

Viralni rast

Kineski Douyin i TikTok, ustvari aplikacija istih obilježja ali izvan kopljene Kine, ne dijele međusobno sadržaje, a o popularnosti Douyina u Kini govori podatak da je čak 500 milijuna aktivnih korisnika svaki mjesec. U kolovozu 2020. godine TikTok je, ne brojeći korisnike Douyina, dosegnuo milijardu preuzimanja.

Danas je to najbrže rastuća društvena mreža u svijetu,

popularnija od Facebooka te Snapchata i Instagrama, koje smo predstavili u prošla dva broja našeg lista. Koristi se za stvaranje videozapisa u koji će pleše ili pjeva uz glazbu, prikazuju se smiješne situacije, a zastupljeni su i sport, kućni ljubimci, kuhanje... Svaki videozapis može se dodatno obogatiti zvukovi-

ma (glazba!) ili urediti brojnim filterima i efektima. Ta svjetski poznata aplikacija omogućuje snimanje kratkih videa od 3 do 60 sekundi. Nakon preuzimanja te besplatne aplikacije i pokretanja, TikTok će vas pitati što vas zanima. Ponudit će vam desetak područja, poput hrane, učenja, ljubavi i spojeva,

sporta, i tako možete personalizirati sadržaj koji će vam se prikazivati i koji možete pregledavati – čak i bez registracije. Prelaskom prstom prema gore (swipe up) na početnom ekranu (Home) nizat će vam se zapis za zapisom iz onih područja koja ste odabrali.

Pet osnovnih ikona

Na vrhu početnog ekrana su opcije "Following" čijim ćete odabirom moći gledati videe osoba koje ste zapratili te "For You" gdje se prikazuju novi videi iz područja koja koje ste prilikom instalacije odabrali da vas zanimaju, odnosno videi koji imaju obilježja kao neki video koji ste prethodno lajkali.

Uz ikonicu Home povećalo je (Discover odn. tražilica) pomoću kojega pretražujemo videe u trendu, hashtagove (#), osobe, sve videe pa i zvukove koje možemo iskoristiti.

Znak plusića (+) opcija je koja nam daje mogućnost snimanja našeg videa i/ili zvuka (morate aplikaciju dopustiti pristup kamери i mikrofonu)

ili korištenja videa iz galerije; možemo iskoristiti nečiji drugi zvuk, reagirati na neki video, napraviti duet na neki video i još mnogo toga. Naravno, da bi naš videozapis bio što atraktivniji, tu možemo dodavati efekte, filtere, emojije, osvjetljenja i mijenjač glasa koji vaš glas može pretvoriti u robota, visok glas, glas više ljudi. To je samo dio ponuđenoga – trebate se

povesti intuicijom kako biste vidjeli što je sve moguće. Četvrta je ikona na dnu "Inbox" koji služi za primanje i slanje poruka. Tu će vam dolaziti i obavijesti kad je netko lajkao vašu objavu, komentirao je ili kad vas je netko počeo pratiti.

Peta je ikona, u donjem desnom kutu, "Me". Riječ je o vašem profilu. Već je rečeno da videozapise možete pregledavati i bez registracije, no želite li se koristiti svim mogućnostima koje TikTok nudi, preporučuje se registracija. Kroz postupak će vas voditi čarobnjak za registraciju i za manje od minute ste gotovi.

Tu mijenjate ime, svoju pro-

filnu fotografiju, možete vidjeti koliko ljudi vi pratite ili koliko TikToka prati vas;

koliko ukupno lajkova imate na svim našim videima; tu se odjavljujete, a tu možete i brisati vaš profil.

Kada skrolamo po videima, s desne strane ekrana vidimo profilnu fotografiju osobe koja je postavila video koji gledamo i možemo njezinim odabirom otici na profil te osobe, možemo lajkati objavu, komentirati je, podijeliti s drugima na ostalim društvenim mrežama, duetati objavu, kopirati poveznicu na video, spremiti video na svoj mobitel, blokirati osobu koja je postavila ovaj video, staviti ovaj video pod najdraže, privjavit video zbog neželjenog ili neprimjereno sadržaja te označiti takav tip videa kao "nezainteresiran".

Valja biti u trendu

Možemo primjetiti da je brojnost opcija koje se mogu lako koristiti jedan od razloga zašto je TikTok popularan. Kada smo u aplikaciji, možemo u nekoliko poteza naći sve što nam treba.

Osim toga, ima još nekoliko stvari zbog kojih je TikTok popularan. Reći ćemo samo to da su sada učestale profil-

ne fotografije "Black lives matter", a što se tiče videa, to znači da se i na TikToku objavljaju zapisi koji prikazuju događaje iz naše svakodnevice i prikazani su na smješan način. Zadnje, ali ne i najmanje važno, jest to da gotovo svaki TikTok profil ima video u kojem se pleše, a ples u nama najčešće budi osjećaj sreće i razigranosti.

Lajkovi i followeri

Trendovi su nešto što se ne može predvidjeti; jednostavno se "dogode". Bilo je zvučkova koji su bili u trendu pa su se svi njima koristili, zatim je bilo plesova koje su svi imali u zapisima. Kako točno objasniti što je to trend?

Trend je nešto što napravi jedan korisnik, video mu dobije mnogo lajkova i onda to počnu raditi svi za preglede, lajkove, ali i za zabavu.

Primjerice, sadašnji je trend spajanje stvari. Da dočaram: imamo sat, stavimo novčanicu od 200 kuna na sat i dobijemo 200 na sat. Trendovi mogu biti zabavni, neobični, dosadni, bez smisla i svakakvi drugi, ali ono što je u trendu, to ljudi rade.

Na TikToku neki korisnici imaju po nekoliko milijuna pratitelja te čak i po nekoliko milijardi lajkova. Naravno, to su oni najveći TikTokeri. Oni nešto manji TikTokeri (kojih ima kod nas u Hrvatskoj te u susjednim zemljama) i dalje imaju solidne brojeve te se njihovi followeri broje u tisućama ili stotinama tisuća, a lajkovi u nekoliko milijuna.

Nažalost, nekim su ljudima lajkovi opsesija i neka vrsta ovisnosti, ali takvi ljudi najčešće ne dođu do nešto većeg broja lajkova; lajkove dobivaju oni koji imaju kreativne videe, videe u kojima se pleše, smije i radi nešto neobično te najviše lajkova dobivaju oni koji su redoviti i izbacuju jedan ili čak i više videa ma dan i ti su videi visoke kvalitete.

I NAŠI UČENICI VOLJE TikTok
"Jednostavan je, a bogat zabavnim sadržajima"

Priredio: Ivano Štahan, 7.b

Kod TikToka volim to što on ima jednostavan dizajn te se bilo tko može njime koristiti – djeca, roditelji, a i oni malo stariji. TikTok je danas i vidljiv kao izvor zarade. Na jednom se videu može zaraditi do 20.000 dolara.

Zapravo, to može biti "posao sa strane". Mogu snimati što god želim; kreativnosti nema kraja.

TikTok je uglavnom pozitivna aplikacija. Nema dislike buttona, a komentare i duete možete isključiti. Usto, TikTok podržava LGBTQ+ i ne podržava rasizam.

AMALIJA LATIN, 7.c

TikTok volim jer je to kreativna aplikacija i nudi širok spektar sadržaja. Jako mi je zanimljivo gledati ljudе kako nešto popravljaju jer su to često smješni videi. Posebno se razveselim kad skrolajući nađem na duet. Duetati znači snimiti kratak zajednički isječak s možda slavnom ili nama dragom osobom. Također, volim s prijateljima snimati različite videozapise u kojima se zezamo. To dijelimo i vrlo je gledano. Koliko god na TikToku gledam videe, siguran sam da mi neće dosaditi.

DOMINIK PAVLIN, 7.a

**PRIJE 30 GODINA / 30 YEARS AGO / VOR 30 JAHREN
PALA GRANICA KAPITALISTIČKOG ZAPADA I KOMUNISTIČKOG ISTOKA**

Njemačka i ostatak svijeta ponovno su pred izazovima. Pitali su nas, što mi mladi danas očekujemo od njih

Globalom kampanjom "Želimo tvoj glas za Europu!" Povjerenstvo za obilježavanje 30. godišnjice mirne revolucije, pada Berlinskog zida i ujedinjenja Njemačke željelo je prikupiti razmišljanja mladih do 35 godina iz cijele Europe, Rusije i Sjedinjenih Američkih Država o tom povijesnom događaju koji je promijenio svijet.

Tko li se danas sjeća Berlinskog zida? Srednja generacija slabo, oni stariji donekle, a mi mlađi samo iz povijesnih knjiga ili filmova. Njemačka je 1949. podijeljena na Saveznu Republiku Njemačku (BRD) i Njemačku Demokratsku Republiku (DDR), a takva je sudsina zadesila i Berlin koji je podijeljen na Zapadni Berlin i Istočni Berlin. U noći na 13. kolovoza 1961. postavila je komunistička Istočna Njemačka prema Zapadu bodljikavu žicu i počela graditi zid od armiranog betona

kako bi sprječila bijeg svojih građana u demokratsku Saveznu Republiku Njemačku. Grafiti na Berlinskom zidu iz druge polovine 1980-ih prikazuju tadašnje vođe svjetskih velesila: Ronaldu Reagana (predsjednika SAD-a) i Mihaelu Gorbačova (posljednjeg lidera SSSR-a).

Piše: Monika Stažnik, 8.a

Berlinski zid razvajao je gotovo 30 godina komunistički Istok i kapitalistički Zapad i bio je moćni simbol Hladnog rata, a njegovo je rušenje dovelo do ponovnog ujedinjenja Njemačke 1990. godine, čemu su prethodili tzv. pregovori "2+4" koji su trajali od svibnja do rujna te godine.

Trideset godina poslije tog događaja Njemačka i ostatak svijeta ponovno su pred izazovima. Naša škola sudjeluje u programu Erasmus+ pa smo se tako odazvali pozivu Agencije za mobilnost i programe Europske unije da u našoj Erasmus+ skupini raspravimo o tome i odgovorimo na pitanja u kakvom je povijesnom sjećanju u Hrvatskoj ostao pad Željezne zavjese; kako vidimo ulogu današnje Njemačke u Europi i svjetskoj politici te što očekujemo od današnje Njemačke, a što od Europske unije, SAD-a i Rusije u sučeljavanju s novim izazovima. Odabrali smo promišljanja Karle i Matije koje su potom poslali Povjerenstvu za obilježavanje i njihovi su radovi objavljeni na mrežnoj stranici '2plus4' te uvršteni u instalaciju koja je prikazana na glavnim događajima u povodu obilježavanja Dana ujedinjenja Njemačke.

Berlinski zid je

1961.

počela graditi
Istočna Njemačka
da sprječi bijeg
građana na Zapad

Točno

155

kilometara dužina
je granice između
Zapadnog Berlina
i Istočne Njemačke

Zid je bio visok

3,6

metara, betonski
dio dug 106 km, a
ostatak granice u
bodljikavoj žici

Nakon

28

godina, dva
mjeseca i 27 dana
postojanja srušen
je Berlinski zid

**After 30 years, we are ready
for another fresh start –
towards the new normal in the
whole world**

Karla Bingula, 8.a

We are witnessing the global pandemic. Every country is struck down by the disease, the turmoil and the economic consequences caused by it. Germany, who used to be one of the strongest members of the European Union, has been affected by it as well. Weakened, now it has a chance to reach out to other members

of the Union and with them reach out to other countries of the world. There is great potential for developing the relationship with the USA and Russia, who should be our partners in all fields. And when we take the less developed countries under our wing, we should become aware of the much-needed

strength they bring to the partnership. In 2020, we have to be just as strong and just as determined as Germany was in 1990. WE can do this – Germany, EU and their partners have to be the hand whose fingers coloured with many flags will lift the world to heights unseen and let it shine in the sun.

#2plus4voices

Matija Mikulec, 8.a

Memories of Europe from the Charles Bridge

I was talking to a friend of mine who was 18 when the Iron Curtain fell in 1990. He remembers everything. Who knows whether I would be born in Croatia or Yugoslavia in 2005 had the Berlin Wall not fallen and had Germany not been unified 30 years ago? The will of the German people was fulfilled. The will of the Croatian people was fulfilled. He remembers his

flight to West Berlin and he tells me about his trip to East Berlin from which he had to return the very same day through the very same border crossing. He tells me about the watered-down lemonade he drank there while the juices from the West somehow made their way to our stores. But not in the cans he saw for the first time in Graz in mid-1980s.

He tells me all of this as we're crossing the Charles Bridge in Prague, the capital of Czech Republic, drinking refreshing juice in a can. Europe is united now. Tourists from the United States of America and Russia all around us. We are united, but the global unity is yet to come. I think the last 30 years have shown we can do that too.

U župi, koja je na čak 400 metara nadmorske visine, utakmice Vatrenih gledaju se na velikom platnu u samostanu. Okupi se sva mladež iz sela, a prije utakmice župnik podigne pred crkvom hrvatski barjak, a auto "obuče" u prepoznatljive kockice

DRAGEC GEREĆI NEOBIČAN ILI PAK SAMO SVEĆENIK ZA 21. STOLJEĆE

Župnik vegetarijanac, jaše konja, folklorаш, žestoki navijač Vatrenih, na Fejsu je, puca iz kubure, redovito prenosi svete mise live

Facebook je zakon. Služi za komunikaciju, ali ako malo pozornije pratite ono što vaši prijatelji lajkaju i komentiraju, možete otkriti i brojne zanimljivosti. Tako smo i mi pronašli jednog župnika koji ima konja i jaše. Otišli smo odmah na njegov profil, počeli pratiti i stranicu njegove župe te vidjeli da je velečasni neobičan još po mnogočemu. Svećenik je na našu molbu odmah pristao na razgovor i tako smo se jednoga vrućeg srpanjskog petka uputili na 50 kilometara udaljenu Vinagoru. Selo spada administrativno pod Grad Pregradu, ali je samostalna župa – Blažene Djevice Marije od Pohoda. Crkva i župni dvor na gotovo 400 metara nadmorske visine bili su okupani suncem i do njih nas je dovela vijugava uska cesta. Zvonimo na vrati farofa; nitko ne otvara. Odjednom oštari lavež psa s vrha stuba koje vode do crkve. Nije nam bilo svejedno. Pojavljuje se vlč. Dragutin Gereci (44), umiruje labradoricu Ljubicu. Poziva nas i vrlo brzo se sprijateljujemo sa psom i on s nama. To jest ona. Župnik nas prima u velikoj prostoriji na farofu kojom dominira hrvatski barjak. Uz gomilu boca različitih pića. Pred nama učas pladanj s rashlađenim sokom i još toplim kolačima. Zvono

upravo oglašava podne. Prekriziti se ili ne? Gledamo župnika, a on veli: "Pucajte! Onak' kak' smo rekli. Smijete pitati sve, kaj god vas zanima."

Vi ste tek u kasnim godinama postali svećenik?

Što su to kasne godine? OK, istina je da sam s 29 godina upisao Katolički bogoslovni fakultet i odlučio krenuti jednim drugim putem.

A kojim ste putem dotad išli? Završio sam komercijalnu školu i u Zagrebu vozio kamion u jednoj firmi. Bio sam kao i svi normalni ljudi prije nego što sam krenuo ovim putem.

Kažete, prije ste bili normalan...

Nisam sad nenormalan.

Ali ste neobičan za jednog seoskog župnika.

Tako se piše, ali mislim da sam i normalan i običan; mislim da bi svi svećenici danas, neovisno o tome jesu li na službi u gradu ili u ruralnoj sredini, trebali biti takvi: otvoreni i nekako širokopojasni. Kao Wi-Fi – da pokrivamo sva područ-

IVANA ŠUSTIĆ I LOVRO FIJAN IZRAĐUJU TRADICIJSKE IGRAČKE Leptiru iz Marije Bistrice prva nagrada na Trijenalu zagorskog suvenira

Svi se leptiri oslikavaju ručno, a prevladavaju plava, žuta i crvena boja

Piše:
Igor Štahan, 8.a

Na 15. Trijenalu zagorskog suvenira prvu nagradu osvojili su s 3D magnetima i prikazom izrade leptira Ivana Šustić (32) i Lovro Fijan (29) iz Marije Bistrice. Sudjelovalo je 26 izlagača, a tema su bile tradicijske zagorske igračke. Posjetili smo ih u njihovoj radionici u središtu Marije Bistrice jednoga prohладnog dana na kraju kolovoza. Upravo su se vratili iz Zadra, no kažu da je prodaja ljetos bila slaba – jer je zbog situacije s koronavirusom turista bilo manje nego inače. Radionica je bila prazna, što znači da se ipak nešto uspjelo prodati, a s jesenskim danima nastavljaju s izradom 3D magneta.

– Osim klasičnih tradicijskih zagorskih igračaka u, da kažem, normalnoj, uobičajenoj, veličini, ono po čemu je naša radionica jedinstvena jest to da te igračke radimo i u minimiziranoj veličini, sa svim

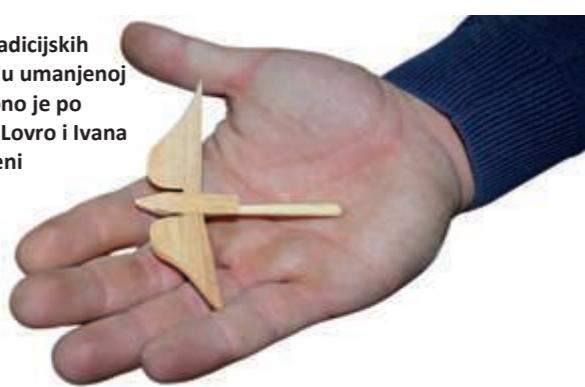
jer je bila prevelika ili je imala metalne dijelove, primjerice čavle, pa nije smjela u ručnu prtljavu. Sama je definicija suvenira da neki predmet kupiš na putovanju i poneseš ga kući kao uspome-

drva bukve koje ima specifičan zvuk kad krila klepeću jedno o drugo.

Sastoji se od jednoga para krila koja su kožom pričvršćena na tijelo leptira, od dva kotača koja imaju osovinu i povezana su tvrdom žicom na krila, pa se kotrljanjem kotačića sinkronizirano pomiču i krila koja udaraju jedno o drugo i tako proizvode pozнатi zvuk koji se djeci, generacijama, sviđa. Tu je, naravno, i šiba koja je utaknuta u samog leptira i mogli bismo kazati da se tom žicom leptir vozi ili, konkretno, gura.

Ivana i Lovro izrađuju te leptire u, nazovimo to, uobičajenoj veličini, no na Trijenalu su prikazali njegovu izradu u umanjenoj veličini.

– Za potrebe tog prikaza izradili smo i umanjeni funkcionalni hoblpank, odnosno detaljima koji ih krase u "pravoj" veličini. Postoji, zapravo, prilično praktičan razlog zašto smo se odlučili na to. Stranim turistima bio je problem tradicijsku igračku unijeti sa sobom u avion

nu i zato smo odlučili umanjiti naše igračke na veličinu magneta – objašnjava Ivana. Leptir ili tič tradicijska je igračka iz Zagorja, uz kojeg su odrasle generacije djece. Leptir se izrađuje od tvrdog

radnog stola na kojem se radi, uz njega i drvenu kujsu na kojoj se izrađuju šibe za taj leptir te, također umanjeni, obrubnjak za izradu šibe – objašnjava Lovro pokazujući nam jedan primjerak umanjenog tiča kojeg je upravo počeo raditi.

Drvene igračke izrađuju se većinom od mekog drva jer se ono lakše obrađuje i nije teško. Materijal nabavljuju u prirodi, uz potoke i bare. Najčešće se koriste crnom johom, javorom i bukvom koja je tvrda pa je pogodna za izradu kotača.

Cinfranje

Drvo kupuju, sruše, voze u pilanu gdje se pili na planjke, a zatim se godinu dana suši.

– Kad je drvo suho, pili se na potrebne debljine daščica te ga u radionici obrađujemo do gotovog proizvoda – igračke. Gotovo drvenu igračku potrebno je obojiti, zatim oslikati željene motive te, na kraju, ukrasiti – "cinfrati" bijelom bojom i posebnim tradicijskim alatom koji se zove tisica. Prevladavaju žuta, plava i crvena boja – rekla je Ivana.

Tradicijske drvene igračke izrađuju se u marijabistričkom kraju, doznajemo, od 19. stoljeća, a prvi zapisi o tome pojavljuju se krajem 20. stoljeća. Najveće zanimanje izazvale su početkom 21. stoljeća. Lovrin otac davno je izrađivao takve igračke, no s obzirom na to da tada nisu bile toliko tražene, prestao je. Krajem 2011. ponovno je krenuo s poslom koji su ubrzali preuzeli Lovro i Ivana.

Bageri i avioni

– Nekad je za muškarce bio rezerviran dio poslova oko gradnje i spajanja u konstrukciju, a žene i starija dječa bojila su ih i oslikavala. Danas je to drukčije. Rijetki su oni koji se strogo drže tradicije. Svi rade sve – dodaje, uz osmijeh, Ivana.

Prve igračke koje su se izrađivale bile su životinje (konjići i kočije – fijakeri), pučka svirala (tamburice i frulice – žvegljice) i mali namještaj (zipka, ormari, vitrina – kredenc, stol i stolci).

Graditelji su pratili razvitak tehnologije pa su se s vremenom počeli izrađivati i vlakići, bageri, avioni, autići.

Stoga smo se mi posebno posvetili toj problematici: kako današnje dijete motivirati na igru s tradicijskom drvenom igračkom.

Zbog toga smo drvene igračke, recimo to tako, modernizirali da izgledaju poput, primjerice, suvremenih vozila, ali smo ih obojili i oslikali na tradicijski način.

U hladnjim mjesecima u radionici u Marije Bistrici nastaju tradicijske igračke, a najpopularniji je leptir ili, "po domaće, tič"

Upravo zbog takva načina proizvodnje koji, uz Lovru i Ivanu, njeguju još rijetki graditelji iz Marije Bistrice, Laza, Tugonice te jedan majstor iz Turnišća kraj Konjčine, od 2009. su tradicijske drvene igračke uvrštene na UNESCO-v reprezentativni popis nematerijalne svjetske baštine u Europi i na popis zaštićenih dobara nematerijalne baštine u Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske.

I dok taj poduzetnički par iz Marije Bistrice gradi i promovira tradicijske zagorske igračke – i u radu se koristi drvom kao ekološki prihvatljivom sirovinom – koje se, na kraju, daju i popraviti s obzirom na materijale od kojih su napravljene, Marija Bistica preplavljena je plastičnim kineskim igračkama. Ističu da su cijene svojih igračaka prilagodili tržištu i kupovnoj moći kupaca, no troškove treba pokriti, a nešto i zaraditi. Sa svojim unikatnim proizvodima kineskoj robi ne mogu konkurirati.

Doma bez štanda

Zato, iako žive u najstrožem središtu Marije Bistrice i u kući imaju radionicu gdje i održavaju prezentacije za djecu – u našem najvećem marijanskom svetištu nemaju svoj štand. Prodaju većinom po Jadranu ili na sajmovima koji su namijenjeni obrtnicima koji prodaju isključivo svoje proizvode. Redoviti su i u Muzeju Staro selo u Kumrovcu kada im, u travnju, i počinje sezona u kojoj izlažu i prodaju ono što su tijekom hladnjih mjeseci u svojoj radionici napravili. Što se tiče interneta, zasad imaju samo svoju stranicu na Facebooku. Za internetsku prodaju, ističu, trebalo bi im više vremena za marketing.

– Očito bi i nama trebao trebao influencer – rekli su uglašas Ivana i Lovro kad smo im, u razgovoru, napomenuli što je tema ovoga broja.

J. R. AUGUST NIKOLA VRANIĆ (31) OVOGODIŠNJE JE IZNENAĐENJE NA DODJELI 27. HRVATSKE DISKOGRAFSKE NAGRADE

Učitelj engleskog iz Klanjca ove godine uzeo čak tri Porina

Razgovarala:
Veronika Krsnik, 7.c

Nikola Vranić (31), naš Zagorac iz malog sela Jakuševca pokraj Zaboka, ove je godine, na 27. dodjeli diskografske nagrade Porin, dođaju na kojemu glazbena struka bira najbolje glazbenike, bio nominiran u čak pet kategorija: Novi izvođač godine, album "Dangerous Waters" u kategorijama Album godine i Najbolji album alternativne glazbe, Najbolja muška vokalna izvedba za skladbu "Crucify Me" te Najbolji videobroj za tu pjesmu. Osvojio je – tri Porina: kao novi izvođač godine, za album godine i za najbolji album alternativne glazbe. Hoće li prisustvati na razgovor? Zapravo, kako uopće do njega? Pronaći nekako telefonski broj? Vidjeli smo da ima svoju stranicu na Facebooku i s nje mu se može izravno poslati mail. Jedna poruka, brz odgovor, izmjena telefonskih brojeva, kratak razgovor i pristanak na intervju. Dočekao nas je jednog vrućeg srpanjskog petka u klanječkoj osnovnoj školi. Kre-nuli smo u glavu.

Tri Porina. Je li to bilo iznenađenje?
Nominacije su bile objavljene na konferenciji za novinare, mislim da je to bilo dva mjeseca prije dodjele. Tad sam shvatio da sam nominiran u pet kategorija, a u prijenosu uživo, tijekom dodjele Porina, saznao sam da sam ih osvojio čak tri! Ove godine dodjela se održavala uživo, ali online, a ja sam sa svojim zborom i bendom nastupio izvodeći svoju pjesmu Crucify Me. Pitat ćete me, vjerojatno, kako je izgledao taj nastup, pa da odmah kažem. Snimili smo unaprijed

J. R. August vodi i školski bend. Učenici pjevaju, i to na engleskom, poznate pjesme 20. i 21. stoljeća. Iako Zagorac, ne pjeva po klijetima i veli da ne pije alkohol

verziju pjesme Crucify Me – svatko svoju dionicu, svatko iz svojega doma jer bila je karantena – a onda smo to monitorili u cijelinu i na HTV-u je to išlo u sklopu emisije. Mislim na tu dodjelu Porina online. Pitali ste jesu li ta tri Porina iznenađenje. Pa, možda bi netko rekao da je iznenađenje to što su Porini stigli pred moja vrata samo jedan sat poslije službene ceremonije.

Napravimo jedan skok u prošlost. Kako je počela Vaša glazbena karijera?
Moje glazbeno putovanje počelo je, mogu kazati, mojim rođenjem. Oduvijek sam intenzivno doživljavao i proživljavao glazbu. Za četvrti rođendan dobio sam mali sintić koji mi je postao omiljena igračka. Sa šest godina roditelji su me upisali u osnovnu glazbenu školu, a tata je, s ciljem da mi priušti novi pianino, otisao nakratko raditi u Njemačku. Odmah sam se zaljubio u pianino i u klasičnu glazbu, ali nikad nisam baš volio vježbati sam klavir i zato je moja glazbena karijera već od početka bila usmjerena prema skladanju kao glavnog grani. Krajem osnovne škole završio sam i osnovnu glazbenu, a nakon toga sam krenuo osnivati bendove i svirati sam, ali i s njima – na svim mjestima na kojima je to bilo moguće.

Je li istina da ste kao osnovnoškolac svirali i u restoranu?

Da. Tata je glavni "krivac" za to. On je uspio nagovoriti vlasnika restorana da mi pruži priliku zabavljati njegove goste, a ja sam se pokazao kao prilično dobar – i jeftin izbor!

Rekli ste malo prije da ste osnivali bendove?

Uh, jako mnogo! Nautilus je bio prvi bend s kojim sam počeo mnogo i profesionalno svirati. To je također bio bend s kojim sam prvi put svirao izvan Hrvatske i ostvario nekakav uspjeh. Voodoo Lizardsima pridružio sam se nakon što sam se zasitio sviranja obrada poznatih izvođača. Htio sam svirati u autorskom rock-bendu i to mi se, nasreću, ostvarilo. S njima sam mnogo doživio i naučio te, između ostalog, i prvi put snimao album u studiju i svirao u Los Angelesu.

Bili ste u Americi?

U Los Angelesu bio sam 2010., i to dva put. Prvi put u svibnju, a drugi put u listopadu te godine. Oba puta dulje od mjesec dana. Prvi put snimali smo Zackov solo album, a drugi put bila je to kratka turneja po Los Angelesu. Spomenuo sam Zacka. Zacka Dusta. Riječ je o

pjevaču Voodoo Lizardsa, koji mi je tada bio uzor i nakon što sam se profesionalno oprostio od njega i Voodoo Lizardsa, počeo sam pisati pjesme na engleskom. Sa samostalnom karijerom počeo sam 2012., nakon što sam čvrsto odlučio postati kantautor i samostalno pisati i izvoditi svoje pjesme.

J. R. August nastupio je preko Skypea na dodjeli Porina s pjesmom Crucify Me

I onda ste postali i J. R. August?

Inicijale J. R. odabrao sam prema riječima Ivan (John) i Raven (gavran). Ivan je moj pokojni stric, a Gavran je moja omiljena pjesma autora Edgara Allana Poea. Čut ćete za njega u srednjoj školi.

Također, gavran je slično mom prezimenu Vranić (mala vrana). Po istom principu uzeo sam i ime August. To je bilo ime mojega pokojnog djeda. Tako njihova imena žive kroz moje ime i moje stvaralaštvo.

Što predstavlja skladba Man with the Magnificent Mind u Vašoj karijeri?

Man with the Magnificent Mind je prva pjesma koju sam objavio kao J. R. August i zato mi je važna.

Kako biste opisali Vaš glazbeni žanr?

Znači, stihove i glazbu pišem sam, ali ne razmišljam o žanrovima i ne bih se stilski želio svrstavati u žanrove. Glazbu dijelim na onu koju volim slušati i na onu koju ne volim slušati te na onu koja je kvalitetna i na onu koja to nije.

Doznali smo da radite i kao učitelj u Klanjcu i područnoj školi u Lučelnici.

Eto, i ovaj razgovor vodimo u učionici engleskoga u Osnovnoj školi Antuna Mihanovića u Klanjcu. Uključujete li u svoj rad s učenicima možda i glazbu?

Da, učitelj sam Engleskog jezika u OŠ Antuna Mihanovića u Klanjcu. Ponekad pjevamo na satovima, a uviјek pjevamo,

i to isključivo na engleskom, na izvannastavnoj aktivnosti Školski bend koju također vodim u školi. To su, najčešće, poznate i popularne pjesme 20. i 21. stoljeća koje svi znaju ili bi ih trebali znati.

Gledaju li Vas Vaši učenici drukčije zbog glazbenih uspjeha?

To ne znam, ali ne bih volio da je to slučaj. Škola je ipak škola.

Slušaju li Vaši učenici Vaše pjesme?

Neki od njih ih slušaju i prate moj rad, da! Koliko sam imao prilike čuti, najviše im se sviđa pjesma John-John.

Djewe nastupate?

Volim svirati u prostorima s dobrom akustikom i dobrim razglasom, gdje ljudi mogu sjesti i potpuno se prepustiti slušanju glazbe. Često sviram i u klubovima, gdje ljudi stoje, a ponekad i zaplesuju.

Odete li možda s društvom do klijeti i zapjeva li se nešto domaće?

Ne. Ne volim više takav način konzumiranja glazbe, a i ne pijem alkohol.

Imate li nekoga glazbenika koji Vam je neka vrsta uzora?

Imam dvojicu, zapravo. Mozart i Bob Dylan.

Djevojka?

Imam djevojku. U odličnoj smo vezi već 14 godina. Ona je iste struke kao i ja, radi u školi, a pjeva i u mom zboru.

Gdje se vidite za pet godina? Planirate li uz glazbu nastaviti raditi kao učitelj?

Ne razmišljam previše o tome. Želio bih raditi sve ono što će me činiti sretnim i ispunjenim. To znači – živjeti pod svojim uvjetima i od svoje vlastite autorske glazbe.

OSVRT MAJEROV DNEVNIK MALOG PERICE PONOVNO JE "IN"

Tko pjeva zlo ne misli na kazališnim daskama dostojan je nasljednik kultnog filma iz 1970.

Kao dio terenske nastave učenici osmih razreda OŠ Ante Kovačića iz Zlatara posjetili su Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu u kojemu su pogledali predstavu *Tko pjeva zlo ne misli*. Riječ je o scenskoj adaptaciji književnog djela Vjekoslava Majera iz 1942. u kojemu je radnja isprirovijedana kroz dnevnik malog Perice. On opisuje svoju obitelj i zaplete u njoj.

Perica (Dora Lipovčan) vodi nas kroz predstavu prepričavajući pojedine ulomke svojega dnevnika koji se također emitiraju na radiju. Nije baš najbolje odgojen i ne zamara se time. Njegovo razigranosti točku na "i" dala je njegova odjeća koja se sastojala od bijele košulje kratkih rukava i kratkih hlača na tregere, a sve je dodatno dopunila zaližana frizura.

Naivni Šafranek

Ana Šafranek (Zrinka Cvitešić) Peričina je mama i Franjinu suprugu. Žena je to koja prati modne trendove i strogo drži do svojeg izgleda. Uvijek je dotjerana i veselim haljinama razbija monotoniјu, a raskošnim šeširima zadržuje sve oko sebe te je to modni detalj koji će se svakom iz publike urezati u pamćenje. Kućanskim se poslovima ne zamara mnogo te

joj se ponegdje može naći i višak prašine. Voli svojega muža, ali joj iz glave nikako ne izlazi gospod Fulir te se ipak odlučuje otići na sastanak s njim. Publiku ostavlja bez daha svojim ljupkim glasom i zadivljujućim pjevanjem.

Franjo Šafranek (Dušan Bućan) Peričin je tata i Anin suprug. Po zanimanju je služ-

benik te u skladu s time redovito nosi odijela, bijele košulje, kravate i na nosu su mu uvijek naočale. Izgledom i rečenicama koje zvuče kao parole stalno zagovara građanske norme, no uopće nije osoba takva kalibra kakvom se želi prikazati. Dokaz za to je što isprva uopće ne shvaća odnos između Ane i Fulira, prema kojemu ima veliko

poštovanje. Usto, želi Fulira oženiti Minom, Aninom sestrom. Kada napokon shvati kako mu se Fulir "mota" oko žene, prijeti mu i izaziva ga na dvoboju. Kao posljedica toga, odlazi kod Šnidarića gdje se nerijetko opija, a u tim se trenutcima zna požaliti i Perici. U pojedinim dijelovima i zapjeva, ali publiku i prisutne na pozornici nimalo ne oduševljava svojim glasom.

Gospod Fulir (Krešimir Mikić) fotograf je koji Anu primjećuje na jednome misnom slavlju. Odmah je želi fotografirati te se divi njezinoj ljepoti i to nimalo ne skriva.

"Mušterije"

Za Minu se ne zanima previše, ali se na kraju pod Franjinim pritiskom oženi njome. Pri svakom susretu s Anom želi izgledati profinjeno u svojim nešto šarenijim odijelima i sa strogo zalizanom kosom.

Anina sestra Mina (Ivana Boban) potpuni je kontrast u odnosu na Anu. S modom se ne opterećuje, nego nosi ono što joj Ana da iz prijašnjih sezona. Svakodnevno je kod Šafraneka, kao dio inventara. Nema dlake na jeziku pa sestri prigovori kako u kući ima prašine, no sutradan se ponovno pojavljuje na ručku bez ikakva osjećaja krivnje. Iz

Predstava obiluje dinamičnim momentima koji publiku drže cijelo vrijeme koncentriranom

ZLATARSKIE ISKRICE, br. 62, rujan 2020.

Pjesma, glazba, kostimi i šminka važan su element ove predstave

Tekst: Vjekoslav Majer

Redatelj: Rene Medvešek

Glavne uloge: Dora Lipovčan (Perica), Zrinka Cvitešić (Ana Šafranek), Dušan Bućan (Franjo Šafranek), Krešimir Mikić (gospod Fulir), Ivana Boban (teta Mina), Barbara Vicković (Marijana)

Premijera: 28. rujna 2017.

Dramaturginja: Nina Bajšić

Scenografkinja: Tanja Lacko

Kostimografska: Doris Kristić

Dušan Bućan kao Šafranek

Krešimir Mikić kao Fulir

te je situacije i ona kultna rečenica koju izgovara Šafra-nek: "Ja svoju ženu ne dam vredati. Puno nije vredna, ali vredati je ne dam!" Na prvoj upoznavanju s Fulijom počinje se interesirati za njega. Uvijek se u njegovu društvu želi prikazati pristojnjom i otmjenijom (nego što jest). Na kraju se, na njezinu sreću, udaje za njega.

Marijana (Barbara Vicković) iz susjedstva ima radnju za glaćanje košulja. Kako je Perica rekao – kada mušterije dolaze, sve je u redu; ali kada dolaze privatni posjeti, zavješa se navlači.

Scenografija za pet

Tijekom svađe sa suprugom, jedan od Marijaninih posjetitelja bio je i Franjo, no publika stječe dojam da se ipak između njih dvoje nije dogodilo ništa dok su zavjese bile navučene. Zarađuje li Marijana peglanjem ili ipak više na onaj drugi način – nebitno je. Činjenica jest da se odijeva izazovno i zavodi prolaznike ispod svojega prozora, no važnija je njezina involviranost u sve međusobne odnose likova iz susjedstva koji se

pojavljuju u predstavi. Scenografija je vrhunski osmišljena i vjerno prikazuje susjedstvo. Odlično je dočaran Gornji grad između dvaju svjetskih ratova: ulica, Šafranekov dom, Šnidarićev lokal, ali i Maksimir u kojemu se dio radnje događa. Rasvjeta nema posebnu ulogu u predstavi i njezino gašenje služi samo za promjene scene. U predstavi nije nedostajalo glazbe. I pojedini su glumci pjevali te ovisno o ljestvici glasa očaravali publi-

ku. Pjesma i glazba važan su dio ove predstave jer upotpunjaju cijelu priču pa tu nalazimo i utemeljenje za naziv same predstave. Važnu ulogu u predstavi, baš kod svakog lika, imaju odjeća i šminka, koji uvjерljivo naglašavaju njihove osobine.

Nakon kulturnog filma *Tko pjeva zlo ne misli* koji je prije točno pola stoljeća snimio Krešo Golik i nakon nenađenašnih Relje Bašića, Franje Majetića, Mirjane Bohanec Vidović i Mije Oremović, čovjek ima visoko postavljenu letvicu i spreman je na to da je pred njim sat i pol koji možda neće, u usporedbi s ekraniziranim verzijom istog djela, zadovoljiti njegove umjetničke zahtjeve. No, *Tko pjeva zlo ne misli* i na kazališnim daskama izuzetan komad.

Napetost je jača, svi osjećaji – pa i oni ljubavni – bliži su i publike ih lakše doživljava i proživljava. Sve zbog blizine. Mlađi gledatelj može se probaći u Perici, dok se oni stariji mogu poistovjetiti s glumcem po želji, ovisno o karakteru osobe. Čista petica!

Kreativno razmišljanje može riješiti (gotovo) sve probleme koji nam se pojavljuju u životu

**PROFESOR
BALTAZAR
I TETKE PLETKE**

Vi mi doživljavamo film kao cjelinu, ali kad bolje promislite, shvatit ćete da je to splet različitih elemenata koji zajedno djeluju na naše osjećaje. Imate li ideju koj bi to bio prvi element? Pa, naravno, priča filma, osmišljena u nečijoj glavi. Da bi priča oživjela na filmu, treba razmisliti o kakovom će filmu biti riječ. U ovome slučaju – o animiranom filmu, pa je trebalo razmisliti o načinu prikazivanja priče: crtež, kolaž, lutke...

Klotilda i Matilda

To je već drugi element filma. Treći su element filma boje koje bitno utječu na naš vizualni doživljaj filma, a boje se protežu kroz svaku priču

i dočaravaju njezin ugođaj: veselje, tmurnost... Četvrti je element zvuk koji pridonosi punom doživljaju filma, naglašavajući ili smirujući neki kadar. Peti je element način pokretanja, to jest animacija – svaki pokret na filmu govori tisuću riječi kao i u svakodnevnom životu; zato kod likova na filmu treba dobro obratiti pozornost na baš svaki pokret u kadru.

Tetke Pletke. Riječ je o crtanom animiranom filmu iz serije Profesor Baltazar. Boje su jake, žive i pune kontrasta. Dočaravaju šarolikost mašteta i sklad raznolikosti.

Tetke Pletke susjede su koje obožavaju plesti. Tetka Klotilda ima kućnog ljubimca –

psa Boba, a tetka Matilda mačku Mimi. I njihovi ljubimci obožavaju plesti. Njih četvero spremno pletu i svojim kreacijama veselih boja ukrašavaju kuću i dvorište te i tako donose veselje u priču.

Oktopod Oktavijan
Kod njih je baš uvijek sve veselo, a najveseliji je crveni tepih koji je toliko dug da spaja njihove dvije kuće i prostire se kroz sve prostorije u njima.

K njima dolazi i Profesor Baltazar. On se voli družiti s njima i – voli plesti s njima.

Tetke Pletke i njihovi ljubimci razmišljali su o tome kako zahvaliti Baltazaru na pomoći te su se dosjetili toga da mu ispletu pulover. Složno su

počeli plesti i njih četvero plelo je jedan crveni pulover. Tu brzinu pletenja dočarao je zvuk koji je bio veseo, dinamičan. I pulover, kao i tepih, crvenom bojom predstavlja ljubav, srce i prijateljstvo.

Kad su završili s pletenjem, shvatili su da imaju pulover s osam rukava i nije im bilo jasno kako se to dogodilo kad je svatko od njih ispleo samo dva rukava. Očajni su počeli sumnjati u svoje sposobnosti. To razočaranje prikazali su začuđeni izrazi lica animiranih likova koje su upotpunili tužni taktovi glazbe.

Iz očaja izvukao ih je Profesor Baltazar koji ih je poveo na koncert oktopoda Oktavijana. Na koncertu su se raz-

veselili i zaboravili svoj problem, ali čim su došli kući, ponovno su pali u očaj. Pas se dosjetio da bi taj pulover s osam rukava mogli dati Oktaviju s obzirom na to da je on oktopod i ima osam krakova/ruku te su mu ga odnijeli. Oktavijan je bio presretan zbog dobivena dara.

Izumio – štricikl

Skočio je u more i otplovao u svoj rodni kraj. Tetke Pletke i njihovi ljubimci bili su presretni, ali ubrzo je doplivalo mnoštvo osmerorukih bića koja su htjela isti takav pulover kakav je imao Oktavijan. Tetke Pletke shvatile su da one same ne mogu isplesti toliko pulovera te su pomoć zatražile od Profesora Baltazara. On im je, naravno, pomogao – izumivši štricikl, stroj koji plete, a radi na nožni pogon, kao bicikl. Taj dio razmišljanja i pronaalaženja rješenja odlično su dočarali

snažan zvuk i brze izmjene boja stroja u Baltazarovu laboratoriju. Kao i svaki crtič iz serije Profesor Baltazar, tako i ovaj ima sretan završetak: veseli pletači Matilda, Klotilda, Bob i Mimi na štrici-

klu snabdijevaju nestrpljive oktopode puloverima, a sve je to obogaćeno živopisnim bojama i snažnim zvukovima. Tetke Pletke vedar je animirani film. Likovi su crtani čistim linijama i smiješno izgledaju (preveliki nosovi) te se tako naglašava šaljiva strana filma. Boje su čis-

Producija: Zagreb Film, 1969.

Trajanje: 06'32"

Režija: B. Kolar, A. Zaninović, Z. Grgić

Scenarij: A. Zaninović, Z. Grgić, B. Kolar

Montaža: T. Brunšmid

Glazba: T. Simović

Tehnika snimanja: ST 35 mm color

Animator: A. Zaninović, B. Kolar, Z. Grgić

Scenografija: Z. Bourek, B. Varadin, S. Matic

Napomena:
Professor Balthazar - serija I - 13 epizoda

te, jake i tople, a zvukovi su raznovrsni. Glas pripovjedača koji nas vodi kroz priču ugodan je, s odličnim osjećajem za postizanje tuge, očaja, radosti... Animirani likovi ne pričaju, ali ispuštaju – baš tako – zvukove koji naglašavaju njihova stanja (tužan uzdah, veseli usklik...). Glazba je, kao pozadinski zvuk, za svakodnevni život čak ponekad i malo prenaglašena, ali u skladu s jakim bojama i postiza-

njem željenog ozračja. Animirani film Tetke Pletke na prvi je pogled smiješan, no važna je pouka koju donosi. Gotovo za svaki problem u životu postoji rješenje. Doduše, ne tako da, kao u crtiču u laboratoriju iz stroja izumitelja Profesora Baltazara, izide kap koja se pretvara u štricikl. Za rješavanje nedača trebamo uključiti naš mozak, razmišljati o problemu i primot, ono što se ne smije nikako zaboraviti, trebamo uvijek uključiti našu maštu.

Dečki, evo kako sportski outfit nositi sa stilom!

U prošlom broju Zlatarskih Iskrice obećali smo da ćemo ovaj put modne savjete dati dečkima. Odlučili smo preporučiti nešto za večernji izlazak, za kasnu poslijepodnevnu proljetnu/jesensku ili pak večernju ljetnu šetnju, izlazak s društvom ili s djevojkom, samo na druženje s razgovorom u obližnjem parku ili zajednički posjet omiljenom gradskom kafiću ili kulturnoj slastičarnici.

Dečki koji su fit, koji se bave nogometom ili bilo kojim drugim sportom, povremeni ili redoviti posjetitelji teretane, uglavnom oni koji posvećuju pozornost svojoj kondiciji, neće nikako pogriješiti odaberi li za takvu priliku nešto sportsko.

Odlučila sam se za dvije opcije koje su na prvi pogled potpuna suprotnost. No, i jedna i druga naglasit će odličan izgled samouvjerjenoga mladog sportaša. Konkretno? Ne mora to biti neka fensi i skupa majica. Neki brend. Vitko mišićavo tijelo i pripajena majica bijele boje pristajat će super, pogotovu ljeti, ako dečko mnogo vremena provodi na suncu. Osunčane ruke i tamno lice – ali pazite na to da ne izgledate crven kao paprika – dobitna su kombinacija. Majica ona najjeftinija, nikakav brend, nikakvi natpisi. Ne treba pretjerivati s bildanjem i pritom navlačiti preuske majice jer ne vole baš sve cure to.

Neka majica bude taman takva da decentno skriva mišiće i six-pack. S bijelom majicom odlično idu traperice. Izbljedjene, svijetloplave traperice. Nikako da budu preuske. Neki regular model u struku. Svakako odaberite 100-postotni pamuk i straight fit krov. Kopčanje neka bude obvezno na gume. Ciferšlus izbjegavajte. Gumbi su već dulje in.

Savjet za odlazak u kupnju

Izgled – obvezno razderan. Možete već naći gotove brendove, ali oni stoje i više od 100 eura. Ima i onih jeftinijih koje također mogu predobro izgledati. Prilikom kupnje, imajte živaca i isprobajte u kabini nekoliko modela. Uzmite osobu "od povjerenja". Muško, žensko, nebitno. Nekoga tko će vam iskreno reći kako izgledate u pojedinom modelu. Odjenite bijelu majicu prilikom odlaska u kupnju. Sigurno je imate doma. Tako ćete odmah moći procijeniti jeste li zadovoljni u toj kombinaciji. U

trgovinama ima ogledala i uzmite si koliko god vremena trebate. I par sati ako treba. Možete isto tako i sami uzeti škare u ruke i napraviti nekoliko razderotina. Nemojte ipak u tome pretjerivati. Uz traperice pokazite remen samo ako je neki brend. Tada majica ide u hlače. Ali, samo ako želite naglasiti fensi remen. U suprotnom, majica neka bude dovoljno velika, odnosno duga da zapravo skriva odnosno ostavlja otvorenim pitanje nosite li remen ili ne. Naravno, trebate moći ugodno sjediti u trapericama, a ne da vas prilikom sjedenja stežu.

**Modna savjetnica
Petra Kulfa iz 8.a
predlaže dečkima
dvije kombinacije
kojima mogu
odlično istaknuti
svoju savršenu
sportsku figuru**

Tenisice uz takav odabir idu neke bijele. Visoke. I jedan zlatni savjet. Traperice nikako ne smiju biti prekratke. U ovoj kombinaciji ne odgovara da se između tenisica i donjega kraja traperica vide gole noge. Dosta je nekoliko decentnih razderotina. Sve drugo bilo bi previše, možda već i na granici neukusa.

Uz ovu kombinaciju ide samo neka srednje duga frizura, može se staviti malo gela.

Druga je, također dobitna, kombinacija – trenirka. Trenirka je nekad bila isključivo namijenjena kao odjeća za sportska događanja. Treniranje. No, s vremenom dogodila se transformacija i ona više nije samo

nešto za sportsku dvoranu ili nogometno igralište. Vrhunski sportaš koji nema potrebu pokazivati svoje savršeno građeno tijelo odjenut će trenirku, i to po mogućnosti neki popularni high street brend. Donji dio trenirke danas je savršeni ležerni dio garderobe svakog dečka, pogotovu sportaša, i takva fensi trenirka ne nosi se na treningu.

Gospodar svojeg vremena

Odluči li se pritom za potpuni sportski outfit, od glave do pete, neće pogriješiti ako na golo tijelo stavi majicu istog sportskog brenda za koji se odlučio odabравši trenirku. Majica mora biti lepršava, nikako pripajena uz tijelo. Neka naziv brenda na majici bude naglašen, a na donjem dijelu trenirke decentniji. Sitniji. I u toj kombinaciji nema potreba za nošenjem gornjeg dijela trenirke. Ni u ovoj kombinaciji ne nosi se sat. Sportski outfit povezan je s opuštenošću i dečko nenošenjem sata pokazuje da je gospodar svojega vremena. Mobitel? Ne u džep! Drži ga u ruci.

Trenirka i majica mogu biti različitih uzorka, no to mora uvijek biti usklađeno. Ako je dečko tamnoput, pun je pogodak odbir što tamnije odjeće – kod crnokosog idealan su spoj tamni donji dio trenirke i tamna majica s bijelim natpisima. Zato, dečki, pazite na to prilikom odabira brenda. Sačekajte akcije, rasprodaje, sniženja. Vjerujte, takva kombinacija može se naći vrlo često povoljno.

U takvoj kombinaciji uz crnu boju odlična je bijela šilterica koja će naglasiti crnu kosu dečka. Može biti i dulja kosa, čak je preporučljivo da dečko pusti kosu uz odbir takva outfita.

Uz razgovor, dok stojiš, ruke smiju u džepove trenirke. Zato, svakako pripazi na to prilikom kupnje da trenirka ima ugodne džepove. Visoke tenisice su "in", već sam rekla. Uz bijelu šiltericu, crnu majicu kratkih rukava (!) i crnu trenirku, tenisice neka budu bijele. Neka sve bude u istom brendu.

I, za kraj, i ovdje jedan zlatni savjet. Iako preporučujem visoke tenisice, nogavice od trenirke malo povuci – ne sad do koljena! Jako malo, centimetar-dva-tri, neka ti se vide noge. To izgleda odlično.

Sat i nakit ne u kombinaciji sa sportskim outfitom! Mobitel? Dok hodaš, u stražnji džep! Prednji džepovi neka budu prazni. Zgodno je nonšalantno zavući ruke u džepove, ali palčevi neka ostanu vani. Novčanik? Papirnata novčanica može stati između mobitela i njegove maskice.

Trenirka je danas idealni dodatak za večernji izlazak mladog samouvjerjenog zgodnog sportaša koji želi pokazati svoju eleganciju i lepršavost. Prošla su vremena kad se trenirka nosila samo na treningu. Predrasuda je i to da je trenirka nešto što nosimo samo doma.

Imaš ozbiljan problem?

Vaša pisma možete anonimno ostaviti u školskoj knjižnici. U Iskricama će vam savjet dati Iva Pribolšan, bivša učenica naše škole, najosmašica svoje generacije, danas uspješna studentica četvrte godine Socijalnog rada na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Kada će završiti ova pandemija? Koliko će se još dana, tjedana, mjeseci živjeti ova-ko? Strah me i napisati što ako sve to potraje više od godinu dana? Molim te, ma-lo opširnije reci kako da se nosimo s tim. Strah me bu-đućnosti.

Najvažnije je to da se pridržavamo mjera i preporuka koje je izdao Stožer civilne zaštite RH. Dakle, moramo održavati socijalnu distancu, prati ruke i nositi masku. Nažalost, ni oni točno ne znaju koliko će dugi ova pandemija trajati, no bitno je da ostanemo pozitivni. Duhom. Nismo jedini koji moramo živjeti u dručićima uvjetima. Cijeli se svijet mora prilagoditi novim načinima života. Jako je važno da to prihvati-mo, da se pridržavamo mjera te da razmišljamo pozitivno jer nam samo tako može biti lakše. Ako se teško nosiš s cijelom ovom situacijom, obrati se za pomoć stručnim radnicima škole ili osobama od povjerenja. Strah je priordan osjećaj u takvoj situaciji, ali ne smijemo mu dopustiti da nas obuzme.

Kako reći najboljem frendu (a znam da je on zaljubljen u mene) da ga ja ustvari ne želim?

Objasni mu da je on tebi samo prijatelj, da oduvijek gledaš na vaše prijateljstvo kao

na nešto posebno, ali da ne-maš romantične osjećaje prema njemu. Također, reci mu što prije kako ti je stalo do vašeg prijateljstva i da ga ne želiš izgubiti kao prijatelja.

O čemu s curom razgovarati na prvom izlasku? O školi, o tome koji predmeti vam zadaju brige, koje učitelje volite, a koji vam i nisu baš toliko dragi. Probaj saznati više o tome što sve ona voli, kakvi joj se filmovi sviđaju, koju glazbu sluša, koju srednju bi voljela upisati.

Kako se nositi s mišljenjem okoline i kad reći DOSTA JE?

Nikada nemoj dopustiti da mišljenje drugih utječe na to kako ti sam/a sebe vidiš i doživljavaš. Ljudi mogu svašta misliti i govoriti, no ono što jedino vrijedi jest ono što o tebi misle ljudi koji te vole i poštuju; a oni koji te uistinu cijene, prihvativiće te takvog kakav jesi. Onog trena kada te drugi počnu vrijeđati i

maltretirati, vrijeme je da se izboriš za sebe. Ne moraš trpjeti ono zbog čega se osjećaš loše. Trebaš u sebi prelomit i reći: DOSTA JE! Budi hrabar i donesu tu odluku.

Ako mislite da zbog online nastave učitelji nemaju osjećaj koliko vam vremena treba za učenje i pisanje zadaća, svakako razgovarajte s njima o tome. Nije dobro sjediti pred računalom do jedan sat iza polnoći. Sigurna sam da ćete naći rješenje. Najgore je šutjeti.

Muči me kilaža.

Najbolji je način za smršavjeti da u svoj organizam unosiš više voća i povrća, a manje junk fooda. Izbjegavaj gazirane napitke, slatkiše i pekarnice. Počni se više kretati; vježbaj, trči ili se počni baviti nekim sportom. Vjerujem da imaš najboljeg prijatelja i povjeri mu se. Sigurna sam da će ti se pridružiti u tim fizičkim aktivnostima i tako ti

pomoći. Kretat ćete se, razgovarati i spojiti ćeš tako ugodno s korisnim. Zapamtiti jedno! Nikako se nemoj izgladnjivati i preskakati obroke jer time činiš kontraefekt. Još uvijek si u fazi odrastanja i takvo što ne bi nikako bilo dobro.

Imam simpatiju već gotovo godinu dana. Ne odustajem od njega jer je poseban i drukčiji od drugih, ne živi daleko od mene, vidjeli smo se nekoliko puta, ali ne komuniciramo previše otkad je nastala prva svađa. Često znam dobit seen! Moje je pitanje kako poboljšati odnos između mene i njega?

Razgovor je najbolji način da se poboljša svaki odnos. Probajte popričati o tome što u vezi smeta njemu, a što tebi, što vam odgovara, koji su vam zajednički interesi, stvari koje volite. Nemoj mu stalno slati poruke; pusti ga da se prvi javi. Ako mu se sviđaš, potrudit će se više oko tebe i vašeg odnosa. Dopusti da stvari idu svojim tijekom; nemoj ništa forsirati!

Kako odabratи srednju?

Kroz osnovnoškolsko obrazovanje trebao/la bi pronaći ona područja koja te privlače, koja su ti zanimljiva i korisna. Može biti riječ o jezicima, prirodnim znanostima ili umjetnosti; važno je da školu

Piši nam i savjet ti stiže!

odabereš prema vlastitim željama, afinitetima i mogućnostima te da možeš zamisliti kako jednoga dana radiš taj posao. Ako si jako nesiguran/na u odabir srednje, možeš o tome popričati sa svojom razrednicom, s roditeljima ili sa stručnim radnicima škole, ali odluka je samo tvoja.

Koje bi bilo najranije doba za poljubiti se s curom?

Muslim kako ne postoji odgovor koji bih mogla izraziti brojem. Kada ste zaljubljeni i kada oboje želite to, poljubac će se dogoditi.

Učenje. Kako se koncentrirati na nastavi i doma?

Važno je da u svojoj blizini nemaš stvari koje te ometaju, bilo da je to mobitel, TV ili pak prijatelji koji žele razgovarati. Koncentracija ne može uvijek biti konstantna i potpuna, ali važno je da većinu toga na nastavi poslušaš i probaš upamtiti. Na nastavi možeš voditi bilješke dok učitelj predaje, a kod kuće makni od sebe sve stvari koje ti oduzimaju pažnju. Koristi se markerima u boji prilikom učenja, radi mentalne mape za ponavljanje te uzmi stanaku kada osjetiš da više nemaš koncentracije i da ti je potreban odmor.

Kako reći curi da mi se sviđa?

U današnjem je svijetu tehnologije mnogo načina putem kojih možeš nekomu pokazati da ti se sviđa. Možeš joj poslati poruku putem društvenih mreža. U toj poruci može biti neki lijepi ljudski citat ili poveznica na pjesmu s YouTubea. Možeš joj i nacrtati ili napisati nešto lijepo pa joj to ostaviti ispod klupe. Ako ti se cura stvarno sviđa, nikako nemoj oklijevati. Budi hrabar. Sretno!

Kako podići samopouzdanje i vjerovati u sebe?

Manjak samopouzdanja najčešće proizlazi iz loše slike koju imamo o sebi. Probaj osvijestiti sve ono dobro i pozitivno kod sebe. Izreci ili zapiši sve svoje uspjehe i postignuća.

To može biti vezano za školu, sport, slobodno vrijeme, prijatelje, hobije, zatim uz tvoje vrline, uz tjelesne karakteristike koje voliš na sebi. Izgovaraj ih toliko često dok i sam/a ne počneš vjerovati u njih! Ne budi kritičan/na prema sebi i fokusiraj na svoje pozitivne strane.

Sigurna sam da pravda uvijek na kraju pobijedi i pronađe put da se stvari raspletu na ispravan način. Iako ti se možda trenutačno čini da nešto nije bilo pravedno ili onako kako ti misliš da je ispravno, ne znači da se uskoro neće nešto promijeniti. Znaš kako se kaže, pravda je spora, ali dostižna!

Šta ako se ne uspijem upisati u smjer koji sam poželio?

Razmisli o tome u kojim predmetima si još bio dobar, što te zanima te u kojem se poslu još vidiš. Probaj dati priliku i nekom drugom smjeru; možda se ugodno iznenadiš.

učiti nove vještine koje će nam koristiti u životu.

Gledaj na ovo kao na priliku da probaš neke nove načine učenja u virtualnom svijetu.

Ako te netko više puta povrijedi ili iznevjeri, vrijedi li održati to prijateljstvo?

To, zapravo, ovisi o tebi. Morаш sam/a odlučiti o tome.

Ako te je osoba toliko jako povrijedila/iznevjerila da ti više nemaš povjerenja u nju, ako vaš odnos nije kao prije, mislim da nema smisla održavati takvo prijateljstvo.

Pravi prijatelj neće te nikada više puta povrijediti.

Ako ti mama ne dopusti da s frendom ideš na kavu jer se boji da ćete piti alkohol, pozovi ga prvo k sebi doma da ga upozna. Potom je pitaj smijete li do obližnjega kafića i dogovorite se dokad ćete ostati. Vratite se navrijeme. Pustit će vas, sigurna sam. Ne pusti li, poštuj odluku.

Kako brže naučiti gradivo?

Gradivo ćeš naučiti kvalitetno ako svaki dan, nakon što dođeš iz škole, ponovi što si taj dan učio/la. Ne postoji neki trik da sve naučiš za pet minuta, no možeš raditi mentalne mape u kojima će sažeti gradivo i tako si pomoci pri učenju ili ponavljanju naučenoga.

Zašto nepravda uvijek nadvlada pravdu?

Kako imati imalo volje učiti nakon svega što nas je snašlo (nakon štrajka i nakon ovog virusa)?

Znam da je teško nositi se s novonastalom situacijom, no moramo naučiti živjeti u novim uvjetima. Naš život nije i neće prestati zbog koronavirusa te se moramo okreputi budućnosti i vjerovati da će biti bolja. Iz svake situacije možemo izvući pouku te na-

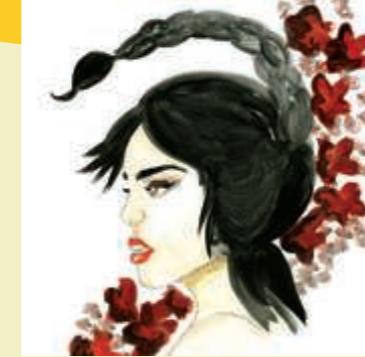
Vi ste žensko i malo starija od nas. Koji je najvažniji korak kod osvajanja cure? Da ne uprskam u startu.

Najvažnije je da budeš svoj i iskren. Cure ne vole umišljene i bezobrazne dečke koji misle samo na sebe. Učini prvi korak i javi joj se na društvenoj mreži ili joj pridi u školi i počni razgovor. Pokaži da ti se sviđa, napravi nešto lijepo za nju, iznenadi je!

**ŠTO ZVIJEZDE KAŽU?
VJERUJTE NAM DOBRO,
ZLATARSKE ISKRIČAVE
NIKADA VAM NE LAŽU!**

Zvjezdoznaka:
Karla Bingula, 8.a

Ilustrirala (akvarel):
Nika Grzelja, 8.a (šk. god. 2017./18.)

Sudbinu tvoju na dlanu ti čitam, požuri da uhvatiš budućnosti ritam.
Hoće li biti sunca ili kiše, u ovom horoskopu ti piše.

23. 8. – 22. 9. Djevice, treba vam ipak malo više sna

LJUBAV: Sigurna sam da ćeš brzo zaboraviti ljubav ljetnu, ali pitanje je kada ćeš ponovno doživjeti epizodu takvu sretnu.

ŠKOLA: U rujnu stižu brige velike; zato kreni s učenjem, odmah i bez panike.

ZDRAVLJE: Trebaš malo više sna i nestat će brzo ta glavobolja nesnosna.

23. 9. – 23. 10. Vage, čuvajte se jer sve će biti kao lani!

LJUBAV: Jesenje kiše isprat će brzo suze ljubavne, ali ne i sve one poljupce nezaboravne.

ŠKOLA: Primi se knjige i matematike kako poslije ne bi bilo problematike.

ZDRAVLJE: Vjetar tek rijetke zaobiđe s bolešću ove jeseni. Čuvaj se jer bit će sve kao i lani.

24. 10. – 22. 11. Škorpone čekaju ljubavni zagrljaji

LJUBAV: Zagrljaj ljubavni zagrijat će svaki hladni dan. Zato za ljubav budi stalno spreman.

ŠKOLA: Knjige se primi da poslije ne bi bili tužni uzdasi i kako si ne bi zbog jedinica morao čupati vlasti.

ZDRAVLJE: Zimsku jaknu iz ormara van! Ne budi zaboravan!

22. 11. – 21. 12. Strijelci, bliži vam se kraj polugodišta

LJUBAV: Zima na vrata stiže, a tebi se ljubav za ljubavi niže!

ŠKOLA: Za kraj se polugodišta spremi kako te preko Božića ne bi morili školski problemi.

ZDRAVLJE: U punom je jeku hunjavica. Zato pij čaj i kavu i neće te uhvatiti temperatura i drhtavica.

22. 12. – 20. 1. Jarci, na Novu vam nova ljubav dolazi

LJUBAV: Djevojko draga, za Novu godinu taknut će te sreća, upoznat ćeš novog dečka i dogodit će se ljubav veća.

ŠKOLA: Školu zaboravi i od svoje sobe kino napravi.

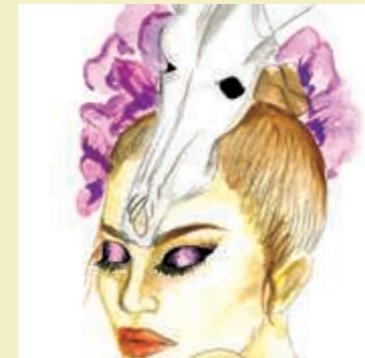
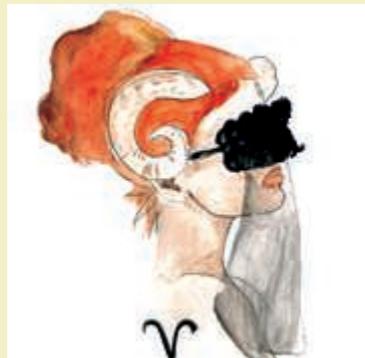
ZDRAVLJE: Džemper topli svako će kašljanje spriječiti. Bolje se navrijeme utopliti nego poslije dana lječiti.

21. 1. – 19. 2. Vodenjaci, primite se ozbiljno knjige

LJUBAV: Na Valentinovo očekuj ruže crvene. Ljubav koja se 14-oga dogodi nikad ne uvene.

ŠKOLA: Samo se ozbiljno uhvati knjige i, jamčim ti, nećeš imati brige.

ZDRAVLJE: Gripi kraj još došao nije. Uzimaj vitamine, drži se kuće i radi nešto da ti vrijeme prođe ugodnije.

20. 2. – 20. 3. Ribe, neće vas kiša spasiti od jedinica

LJUBAV: S trećnjom će procvasti i cvjetovi ljubavni. Bit ćeš u školi glavni.

ŠKOLA: Uči jer proljetne kiše iz e-dnevnika jedinice isprati neće. Želim ti, kad toplij i dani dođu, u školi više sreće.

ZDRAVLJE: Jutra i večeri hladni su još uvijek. Zato uvijek uza sebe imaj jaknu da ne bi morao u apoteku po lijek.

21. 3. – 20. 4. Ovnovi, stiže vam ljubavno pismo!

LJUBAV: Ovih dana stići će ti jedno pismo. U njemu ti jedan dečko piše: Ozbiljnu vezu početi mogli bismo.

ŠKOLA: Tijekom ferija uzmi si od škole predah mali, ali nemoj da ti doma netko zato neki velik posao na te svali.

ZDRAVLJE: Alergija opasno vreba, a bolest ti preko ferija baš i ne treba.

20. 4. – 21. 5. Bikovi, popravite si brzo projek!

LJUBAV: Možda te ovog proljeća jedna nova ljubav razočara, no uskoro će se obnoviti ona veza stara.

ŠKOLA: Projek popravi dok školi još nije došao kraj. Želim ti da ustaneš i nakon toga onda uživaj.

ZDRAVLJE: Bolest će te ovog proljeća zaobići. Da, vratit će se onaj mladić.

22. 5. – 21. 6. Blizance iza ugla nova ljubav vreba

LJUBAV: Svim mogućim obvezama dolazi kraj. Ljubav iza ugla vreba – čeka te pravi raj.

ŠKOLA: Još samo malo do kraja te dijeli, ali tek nakon zadnjeg zvona ti se veseli!

ZDRAVLJE: Čuvaj se jer bube vrebaju u travi. Ovaj moj savjet ne zaboravi.

22. 6. – 23. 7. Rakovi, pripremite kremu za sunčanje

LJUBAV: Ovoga ljeta jedna zvijezda na nebu za tebe će jako zasjati i jednog zgodnog dečka će ti, kad se budeš najmanje nadala, poslati.

ŠKOLA: Pred tobom je odmor od škole, okruži se samo s knjigama koje te vole.

ZDRAVLJE: Kremu za sunčanje pripremi kako ti se ne bi dogodili problemi.

24. 7. – 22. 8. Lavovi, dosadni su komarci oko vas

LJUBAV: Dane vruće dodatno će zagrijati ljubav sjajna. Bit će to ljetna veza bajna. A možda i potraje?

ŠKOLA: Zasluzeni odmor provedi na moru ili, barem, namoći svoje bijele noge doma u lavoru.

ZDRAVLJE: Čuvaj se dobro komaraca da ti ne bude crvena i ispičana faca.

8.a

Gornji red: Igor Šahan,
Dario Hanžek, Tomo
Valjak, Vid Adanić,
Kristijan Pavić, Danijel
Turek, Matija Mikulec

Srednji red: razrednica (u
osmom razredu) Tihana
Hudi, Domagoj Pavlek,
Tomislav Tovernić, Niko
Kadoić, Martina
Pribolšan, Valentina
Mikulec, Monika Stažnik,
Karla Bingula, Luka
Matković, Stjepan Škrlec
(razrednik od petog do
sedmog razreda)

Sjede: Arijana Kurtanjek,
Dora Mikulec, Petra Kulfa,
Natalija Pavić, David
Bezak, Luka Juriša, Iva
Škreb

8.b

Gornji red: Martin
Koralija, Emil Juriša, Leon
Premor, Nikola Brčić,
Mateo Ivančić, Sebastijan
Biškup

Srednji red: razrednica
Ivana Lisak, Mario Varga,
Roko Crčić, Vilim Crčić,
Antonio Rihtarić, Klara
Ferišak, Ema Miličević-
Hanžek, Viktorija Markuš

Sjede: Karmen Uročić,
Paula Petrač, Lea Sirovec,
Antonija Pozaić, Hana
Petrović, Paola Gorupec,
Ela Vidović-Popek

Priredila:
Iva Škreb, 8.a

Influencer mora biti spreman na sve, pa i na suknu

Budući da se u prostorije hinduističkih hramova može ući samo ako se poštuje običaje i kulturu domicilnog stanovništva, tako je i influencer Domagoj Sever morao odjenuti njihov tradicionalni šos – sarong. Ustvari, riječ je o šarenoj marami koja se veže oko struka. Posudba saronga uključena je, u pravilu, u cijenu ulaznice, no u blizini hramova postoje i suvenirnice u kojima ga se može kupiti. Svakodnevica stanovnika Balija prožeta je religijom te oni triput na dan, uvijek prije obroka, prinose darove bogovima. Darovi su najčešće cvijeće, riža, mirisni štapići, kava, kolačići... Djeca na Baliju uče tri jezika: jezik na kojem razgovaraju s drugim ljudima, jezik kojime razgovaraju s monarsima te jezik kojime razgovaraju s biljkama i životinjama. Influencer Domagoj Sever ističe kako je važno prije putovanja u zemlje čiji se običaji razlikuju od naših dobro proučiti kako se na odredištu treba ponašati te što je dopušteno, a što nije. (Ivano Štahan, 7.b)